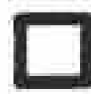
بسم الله الرحمن الرحیم

کلیات

مفاتیح الحاجات

با تصحیح، تجدیدنظر و اضافات

سیّد محمد رضا غیاثی

با عرض سلام خدمت همراهان خوب کانال و خیر مقدم به دوستانی که تازه به جمع ما اضافه شدند

دوستان خوبم،همینطور که میدونید کتابای علوم غریبه بیشترشون قدیمی و فاقد شناسنامه کتابه.اونچه که من برا بیوگرافی کتاب گذاشتم تو هیچ کانال کتابی نبوده.بلکه خودم زحمت کشیدم کتاب رو دانلود کردم و بعد تا ورق آخر کتابو گشتم بخاطر اینکه بفهمم موضوع مطالبش چیه.اول تو یک برگه چک نویس کنم بعد ویرایش و تایپ کنم براتون.اینکار خیلی از وقتم رو میگیره.بعد کانالای دیگه بدون هیچ زحمتی مطالب کانال منو برمیدارن میزارن کانال خودشون.میخوام بگم به هیچ وجه به استفاده کانالای دیگه از مطالبی که مینویسم راضی نیستم و اصلا حلال نمیکنم.چون این بیوگرافیا رو خودم درست کردم.اینجور نیس که اونچه میخونید همش یک جای کتاب یا صفحه اولش باشه بلکه کل کتابو گشتم و دستچین کردم.و بدتر اینکه بخاطر بالا رفتن سرعت کارم برا باز شدن بعضی فایلا تا الان نه تا برنامه پی دی اف خوان عوض کردم انصاف نیس زحمتمو راحت تو کانالشون بزارن وقتی که خودمو هم راحت میتونن پیدا کنن که اجازه بگیرن.گفتم تا بعضیا که حاصل زحمت منو راحت و بدون اجازه برمیدارن بدونن این کارشون به هیچ وجه انسانی نیست و من هم اصلا نمیگذرم.چرا که وقت زیادی رو برا انتخاب متن بیوگرافی کتاب میزارم.

از آنجا که دعانویسی دارای شرایط خاص و نیازمند تهذیب نفس و پاکی سرشت است و انجام آن از عهده هر فردی برنمی آید،ادمین این کانال هیچ مسعولیتی در برابر استفاده نادرست و نابجا و سوء از کتب علوم غریبه که در کانال قرار داده میشود نداشته و هدف از قرار دادن اینگونه کتابها صرفا جهت مطالعه و آشنایی مختصر کاربران گرامی کانال با این علوم اسرار آمیز است نه برای استفاده شخصی و دنیایی و طلسم کردن افراد...

مقدمه

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله رب العالمين و الصلاة و السلام علی سیّدنا و مولانا و شفیع ذنوبنا ابی‌القاسم محمد و آله الطاهرین سیّما سیّدنا و مولانا و امامنا حضرت حجةبن الحسن العسکری عجل الله تعالی فرجه الشریف

حقتعالی جلّت عظمته را شکر می‌گوییم که ما را از شیعیان و محبین آل محمد ﷺ مقرر فرمود و به ما توفیق داد که از علوم آل محمد ﷺ استفاده نموده و بهره بجوئیم.

یکی از شُعب علومی که ائمهٔ معصومین ﷺ به ما ارائه فرموده‌اند ادعیه و اذکار و مناجاتهای آن حضرات می‌باشد، در مکتب اهلبیت ﷺ مسئلهٔ دعا بسیار مبسوط و عمیق می‌باشد شاید بتوانیم خصوصیّت ادعیه‌ای که ائمهٔ معصومین ﷺ به ما القا فرموده‌اند را از چهار جهت بررسی نماییم:

۱ـ از نظر کمیت، ادعیه‌ای که در کتب ما می‌باشد بسیار گسترده و مبسوط می‌باشد و می‌توان گفت که اگر ادعیهٔ تمام ادیان و مذاهب جهان جمع شود از نظر مقدار با ادعیه‌ای که در کتب شیعه می‌باشد قابل مقایسه نیست، بطوری که علمای شیعه تا کنون هزاران کتاب در ادعیه تألیف نموده‌اند که در حال حاضر صدها جلد آن موجود می‌باشد.

تقدیم به حضرت صاحب الزمان بقیه‌الله الاعظم عجّل الله تعالی فرجه شریف

سخن ناشر

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

کتاب حاضر، از نفیس‌ترین کتبی است که در زمینهٔ دعا و آثار مترتّب بر آن به رشتهٔ تحریر درآمده است، استقبال کم نظیر دوستداران و علاقمندان معجزات قرآنی و کلام معصومین علیهم السلام و سایر اقشار جامعهٔ اسلامی از این کتاب، ما را بر آن داشت تا چاپ پنجم چنین گنجینهٔ ارزشمندی را ـ که جناب حجةالاسلام والمسلمین «سیدمحمّدرضا غیاثی» تألیف کرده‌اند ـ منتشر کنیم.

نفس این مجموعهٔ ارزشمند معرّفِ خوبی از نویسندهٔ کتاب است ولی جهت آشنایی هرچه بیشتر خوانندگان عزیز به اطلاع می‌رساند که ایشان درس خارج «فقه و اصول» را در محضر اساتید بزرگی مانند حضرت آیةاللّه العظمی حاج شیخ میرزا جواد تبریزی، حضرت آیةاللّه العظمی شاهرودی، حضرت آیةاللّه العظمی فاضل لنکرانی، حضرت آیةاللّه العظمی محقق کابلی و حضرت آیةاللّه العظمی نورانی گذرانده‌اند و از علماء ودانشمندان ارجمند اجازهٔ روایت را کسب نموده‌اند که در آخر کتاب برخی از آن مدارک را، جهت اطلاع شما عزیزان آورده‌ایم؛ ضمناً در این چاپ منابع و مآخذ احادیث و ادعیهٔ این کتاب شریف اضافه گردیده است.

امید است دست‌اندرکاران تولید این مجموعه را از دعای خیر و طلب مغفرت فراموش نفرمایید.

شورای بررسی

تابستان ۱۳۷۸

۲ـ ادعیه‌ای که از ائمهٔ معصومین علیهم السلام روایت شده از نظر کیفیت بسیار قابل توجه است و دارای معانی و مضامینی بسیار عمیق و عالی می‌باشد. هر کس مقدار کمی در معانی و بلاغت ادعیه و مناجات ائمه علیهم السلام دقت نماید به آسانی درخواهد یافت که بیان این چنین عباراتی از انسان عادی غیر ممکن می‌باشد.

۳ـ ادعیهٔ کتب ما بسیار متنوع بوده و در هر موردی دعاهای زیادی روایت گردیده و کمتر مسئله‌ای است که حداقل ائمهٔ ما یک دعا برای آن ذکر نفرموده باشند. بنابراین علاوه بر مناجاتها و اذکاری که مربوط به عبادت در مواقع مختلف روز، هفته، ماه و سال می‌باشد، ادعیه و اذکار زیادی برای احتیاجات مختلف بیان گردیده مانند: رفع فقر، قرض، بیماریها، مشکلات، دفع ظلم و موضوعات بسیار متنوع دیگر که فهرست آن محتاج کتاب مخصوصی می‌باشد، این موضوع به قدری قابل توجه است که برای مثال دعای «درد بازوی راست» با دعای «درد بازوی چپ» تفاوت دارد.

۴ـ که مهمترین ویژگی می‌باشد، مسئلهٔ تأثیر و بازدهی ادعیه و اذکار ائمهٔ معصومین علیهم السلام است. صحّت و حقانیت این ادعیه آنگاه ثابت می‌شود که هر یک از این ادعیه با وجود شرایط و مصلحت الهی تأثیر مخصوص خود را آشکار می‌سازد، این موضوع به حدی مشهود و مشهور است که هر کس خود موارد زیادی از تأثیر دعاها و توسّلات به ائمّه علیهم السلام را مشاهده نموده و ذکر مقداری از این موارد محتاج چندین مجلد کتاب می‌باشد. چندی قبل که حقتعالی ـ عظم شأنه ـ به این حقیر توفیق داد و عنایت حجّت خدا (عج) شامل مؤلف گردید، کتاب مختصری از ادعیه و اذکار و توسلات تألیف نمودم و از آنجایی که سخنان آن حضرات علیهم السلام راه گشای مُحبّینشان می‌باشد، جمع کثیری به حاجات خویش رسیده و به مقاصد خود نائل شدند و این محقّق نشد مگر با عنایات ائمه علیهم السلام خصوصاً ولی عصر مولا یمان حضرت حجة‌بن‌الحسن العسگری(عج). فلذا این عاصی بار دیگر مشغول شده و با توجه به تحقیقات و مطالعاتی که در کتب مختلف ادعیه داشتم کتابی جامع‌تر و با اسلوب نوین تألیف نمودم و در آن این خصوصیات را مدّ نظر داشتم: اولاً غالب ادعیّه و اذکار و اعمالی که آورده شده از کتب کمیاب و نسخ قدیمی می‌باشد و سعی شده مطالب آن در کتب معروف و قابل دسترس نباشد تا قابل استفاده بوده و تحصیل حاصل نشده باشد.

ثانیاً ادعیه و اعمال طوری انتخاب گردیده تا پاسخگوی مشکلات مردم این عصر باشد و از آنچه که در قدیم قابل استفاده بوده اما در زمان ما غیر قابل استفاده شده صرف نظر گردیده است.

ثالثاً کتب ادعیه غالباً به سبک مخصوصی نوشته می‌شده خصوصاً کتبی که به وسیلهٔ علمای قدیم (ره) تألیف شده باالفاظ و عبارات خاصی همراه بوده که مطالعه و درک آن محتاج تجربه و تخصّص می‌باشد، اما در این کتاب سعی شده تا سبک بلاغت و بیانِ عبارات طوری باشد که برای همه قابل استفاده باشد.

از درگاه خداوند عظم شأنه التماس دارم تا این اثر ناچیز را از بندهٔ عاصی خود قبول فرماید و آن را برای مُحبّین حُجتش، مولایمان حضرت ولی عصر (عج)، مفید قرار بدهد. از قرائت کنندگان تقاضا دارم چنانچه به اعمال و ادعیه‌ای که در این کتاب، مذکور گردیده عمل نموده و حاجت خود را گرفته و به مقاصد شرعیهٔ خویش نائل گردیدند، این حقیر را از دعای خیر فراموش ننمایند.

حوزهٔ علمیهٔ قم ـ سید محمد رضا حسینی غیاثی
۸ رجب الاصب ۱۴۱۵

فصل اوّل

ادعیهٔ متعلّقه
به وجود مقدّس و مبارک مولایمان
حضرت صاحب الزمان حجة بن الحسن العسگری (عج)

کلامی در ضرورت و اهمیت دعا جهت ولی عصر صاحب‌الزمان(عج)

مهمترین مسئله‌ای که در این زمان در مورد دعا باید مورد نظر قرار گیرد موضوع دعا برای وجود مقدس مولایمان حضرت بقیّةاللّه‌الاعظم(عج) می‌باشد و اصولاً هر دعایی که با یاد و دعای برای آن حضرت قرین نباشد دعایی بی‌معنا و بدون هدف است و دلیل این مطلب کاملاً واضح است زیرا در این زمان کلیهٔ امورات و مصالح جهان به اجازهٔ آن وجود مقدس می‌باشد و حقتعالی عظم شأنه حضرت صاحب‌الزمان(عج) را حجّت خود بر خلائق مقرّر فرموده است و بسی جهالت و جسارت می‌باشد که انسان به یاد منافع شخصی خویش بوده و فقط برای خود دعا نموده و صاحب و ولی‌نعمت خود را فراموش نماید.

البته مسئلهٔ دعا برای حضرت امام‌عصر(عج) در این زمان ویژگی خاصی را پیدا نموده چرا که به اشخاصی که در خواب یا بیداری خدمت حضرتش مشرّف می‌شوند می‌فرمایند: که ظهور نزدیک شده(انشاءاللّه) و مؤمنین باید برای تعجیل فرج دعا نمایند و چون این دستورات و خبر آن به حد تواتر رسیده می‌توان از آن استنباط وجوب دعا برای امام‌زمان(عج) را نمود.

در توقیع شریف آن حضرت(عج) است که می‌فرمایند:

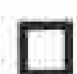
«وَ اَکْثِرُوا الدُّعاءَ بِتَعْجِیلِ الْفَرَجِ فَاِنَّ ذلِکَ فَرَجُکُمْ»

یعنی اینکه بسیار زیاد دعا نمایید جهت تعجیل فرج که آن فرج شمامی‌باشد و منظورِ حضرت از فرج را به دو گونه می‌توان تفسیر نمود اولاً فرج شخصی که یعنی ظهور امام‌زمان(عج) برای هر فرد مؤمن دارای فوائد بسیاری می‌باشد مانند هدایت به صراط مستقیم، عاقبت به‌خیری، ازدیاد روزی و عافیت از تمام بلاها و امراض و بدست آوردن قلب سلیم.

ثانیاً فرج کلی به معنای اینکه با ظهور حضرت صاحب‌الزمان(عج) جهان از انواع کفر، شرک، نفاق، بدعت و ظلم و جور پاک می‌گردد و زمین آباد شده و همه با آرامش زندگی می‌کنند بطوریکه همه ثروتمند و سلامت بوده و شخص فقیری پیدا نمی‌شود و مذهب حق بر سراسر جهان حکم‌فرما می‌گردد و البته این نکته قابل توجه می‌باشد که دعا برای تعجیل فرج امام‌زمان(عج) فوائد بسیار زیادی دارد که عائد به شخص داعی می‌شود بنابراین دعا برای حضرت مهدی(عج) مقدمهٔ تمام ادعیه می‌باشد فلذا بعضی از ادعیه‌ای که مخصوص آن وجود مقدس می‌باشد را در ابتدای کتاب ذکر نمودیم تا انشاءالله دوستان حضرتش بهره‌مند گردیده و به آن مداومت نمایند خصوصاً دعای اللّهم کن لولیّک . . . به طرق مختلفهٔ آن نقل گردید زیرا حضرت صاحب‌الزمان(عج) به شخصی که شفا داده بودند فرموده‌اند که برو و به مردم بگو که دعای «اللّهم کن لولیّک» را هر روز بخوانند.

□

ادعیهٔ مختصرهٔ حضرت صاحب‌الزمان(عج)

چون دعا برای امام‌زمان(عج) باید در تمام اوقات ادامه داشته باشد و در لحظات مختلفه باید به یاد آن حضرت و اجداد طاهرینشان بود بنابراین بهتر است دعا و صلوات بر ایشان به این کیفیت باشد:

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ» یا بگوید: «اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ».

صاحب مکیال از جمال‌الاسبوع روایت نموده که مولایمان حضرت امام صادق ؑ در مورد صلوات در روز جمعه فرموده‌اند که صدبار بعد از نماز عصر بگوید:

«اللّهمّ صلّ علیٰ محمّد و آل محمّد و عجّل فرجهم»

و نیز از مستدرک و جمال‌الصالحین از حضرت امام صادق (ع) روایت نموده که فرمودند هر کس بعد از نماز صبح و ظهر بگوید:

«اللّهمّ صلّ علیٰ محمّد و آل محمّد و عجّل فرجهم»

نمی‌میرد تا اینکه حضرت قائم (ع) را دیدار کند.

ایضاً از کتاب مقباس علامهٔ مجلسی(ره) روایت نموده که پس از نماز صبح پیش از آنکه حرفی بزند صدبار بگوید:

«یا رَبِّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ وَاعْتِقْ رَقَبَتي مِنَ النّار»

همچنین از کتاب مختصرالمصباح و کتب معتبرهٔ دیگر روایت کرده که از جملهٔ اعمال و وظایف شب جمعه این است که صدبار یا اگر ممکن بود بیشتر ازصد مرتبه بگوید:

«اللّهمّ صلّ علیٰ محمّد و آل محمّد و عجّل فَرَجَهُمْ وَ اَهْلِكْ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ مِنَ الْاَوَّلينَ وَ الْآخِرينَ».

دعای فرج امام زمان(عج) که مولایمان حضرت امام ابی الحسن علی بن موسی الرضا (ع) تعلیم فرموده‌اند

از معروفترین ادعیه در مورد امام‌زمان(عج) دعای معروف به فرج می‌باشد و این دعای شریف به چند طریق وارد شده است، طریق اول همان است که در کتب مشهوره می‌باشد و فعلاً در اَلْسِنه و افواه عموم جاری است و آن دعا این است:

«اللّهُمَّ كُنْ لِوَلِيِّكَ الْحُجَّةِبْنِ الْحَسَنِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلىٰ آبائِه في هٰذِهِ السّاعَةِ وَ في كُلِّ ساعَةٍ وَليّاً وَ حافِظاً وَ قائِداً وَ ناصِراً وَ دَليلاً وَ عَيْناً حَتّى تُسْكِنَهُ اَرْضَكَ طَوْعاً وَ تُمَتِّعَهُ فيها (بها) طَويلاً».

اما طریق دیگر که کاملتر و دارای مضامین عالیه‌ای می‌باشد بوسیلهٔ مولایمان حضرت امام علی‌بن‌موسی‌الرضا (ع) به شخصی در خواب تعلیم داده شده است و چون راویان آن نزد حقیر کاملاً ثقه می‌باشند آن را نقل می‌نمایم تا دوستان آن حضرت از

قسمت اضافی نیز بهره‌مند گردند دعا این است:

«اللّٰهُمَّ كُنْ لِوَلِيِّكَ الْحُجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ صَلَوٰاتُكَ عَلَيْهِ وَ عَلىٰ آبٰائِهِ فِي هٰذِهِ السّٰاعَةِ وَ فِي كُلِّ سٰاعَةٍ وَلِيّاً وَ حٰافِظاً وَ قٰائِداً وَ نٰاصِراً وَ دَلِيلاً وَ عَيْناً حَتّٰى تُسْكِنَهُ أَرْضَكَ طَوْلاً (طَوْعاً) وَ تُمَتِّعَهُ فِيهٰا طَوِيلاً وَ هَبْ لَنٰا رَأْفَتَهُ وَ أَشْرِكْنٰا فِي دَعَوٰاتِهِ وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُ وَ اجْعَلْنٰا مُسَلِّمِينَ لِأَمْرِهِ».

ترجمه: خدایا برای حجة‌بن‌الحسن(عج) که صلوات تو بر او و پدرانش باد در این ساعت و در تمام ساعات سرپرست، نگهدارنده، پیشوا، یاری کننده، دلالت کننده و راهنما باش تا آنکه او را در زمین خود با فضل و برتری (فرمانروایی) جای دهی و او را به مدت طولانی در زمین متمتّع بفرما و رأفت و مهربانی آن حضرت(عج) را به ما عنایت فرما و ما را در دعای آن حضرت(عج) شریک بفرما و صلوات بفرست بر او و فرجش را تعجیل نما و ما را تسلیم‌شدگان برای فرمان و امرش قرار بده.

بدانکه بعضی از عوذات و اذکار و ادعیه خصوصاً ادعیهٔ متعلق به وجود مقدس حضرت صاحب‌الزمان مهدی(عج) در خواب به شیعیان تعلیم شده‌است و از آن جمله دعای معروف و عظیم الفائده و کثیرالتأثیر **«اللّهم عظم البلاء و برح الخفاء»** می‌باشد که مولایمان حضرت بقیة‌اللّه (عج) آن را در خواب به اباالحسن محمدبن‌احمدبن ابی اللیث (ره) در شهر بغداد تعلیم فرمود چنانچه در کنوزالنجاح شیخ طبرسی (ره)، دارالسلام محدث نوری (ره) وبلدالامین شیخ کفعمی (ره) مذکورمی‌باشد و تاکنون جمع کثیری ازاین دعای شریف به حاجات خویش رسیده‌اند بنابراین تعلیم دعادرخواب بوسیلهٔ ائمه ﷺ مضرّ به تأثیروصحت دعا نمی‌باشد و اماآنچه که گفته می شود خواب حجت نیست برفرض صحت آن درمورد خواب دیدن معصومین ﷺ، درمورداحکام شرعی جاری می باشد امادرمسئلهٔ دعاکه امری رجائی وبرای تقرّب می‌باشد این قاعده جاری نیست و همانطور که گفته شد سیرهٔ اعاظم علماء مانند سیدبن‌طاووس (ره)، شیخ کفعمی (ره)، محدث نوری (ره) و غیر هم بر این بوده‌است که بر این نوع ادعیه استناد و تعویل نموده و آن را مانند دعاهای مرویهٔ بطریق عادی نقل نموده‌اند و تعلیم دعا در خواب را به هیچ وجه مضرّ به صحّت آن نمی‌دانسته‌اند.

دعای فرج امام زمان(عج) منقول از محدث نوری(ره)

طریق دیگر از دعای فرج امام زمان(عج) دعای بسیار شریف و پرمعنایی است که محدث نوری(ره) در نجم‌الثاقب روایت نموده و در همهٔ اوقات می‌توان آن را خواند خصوصاً در ماه رمضان و خصوصاً در شب بیست و سوم ماه رمضان، پس بعد از تمجید الهی و صلوات می‌گویی:

«اَللّٰهُمَّ کُنْ لِوَلِیِّکَ الْقائِمِ بِأَمرِکَ الْحُجَّةِبْنِ الْحَسَنِ الْمَهْدِیِّ عَلَیهِ وَعَلیٰ آبائِهِ اَفضَلُ الصَّلَوٰةِ والسَّلَامِ فی هٰذِهِ السّاعَةِ وَفِی کُلِّ ساعَةٍ وَلِیّاً وَحافِظاً وَ قائِداً وَناصِراً وَدَلِیلاً وَمُؤَیِّداً حَتّیٰ تُسْکِنَهُ أرضَکَ طَوْعاً و تُمَتِّعَهُ فِیها طولاً وَ عَرْضاً وَتَجْعَلَهُ وَ ذُرِّیَّتَهُ مِنَ الأَئِمَّةِ الوارِثینَ.

اَللّٰهُمَّ انْصُرْهُ وَانْتَصِرْ بِهِ وَاجْعَلِ النَّصْرَ مِنْکَ لَهُ وَعَلیٰ یَدِهِ وَاجْعَلِ النَّصْرَ لَهُ وَالفَتحَ عَلیٰ وَجْهِهِ وَلَاتُوَجِّهِ الأَمْرَاِلَی غَیْرِهِ.

اَللّٰهُمَّ أَظْهِرْ بِهِ دِینَکَ وَ سُنَّةَ نَبِیِّکَ حَتّیٰ لَا یَسْتَخْفِیَ بِشَیْءٍ مِنَ الحَقِّ مَخافَةَ أحَدٍ مِنَ الخَلْقِ.

اَللّٰهُمَّ اِنّی اَرْغَبُ اِلَیْکَ فِی دَولَةٍ کَرِیمَةٍ تُعِزُّ بِهاَ الاِسلامَ وَأهلَهُ وَتُذِلُّ بِهَا النِّفاقَ وَأهلَهُ وَتَجْعَلُنا فِیها مِنَ الدُّعاةِ اِلیٰ طاعَتِکَ وَالْقادَةِ اِلَی سَبِیلِکَ وَآتِنا فِی الدُّنیا حَسَنَةً وَفِی الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنا عَذابَ النّارِ واجْمَعْ لَنا خَیرَ الدّارَیْنِ واقْضِ عَنّا جَمِیعَ ما تُحِبُّ فِیهِما وَاجْعَلْ لَنا فِی ذٰلِکَ الْخِیَرَةَ بِرَحمَتِکَ وَ مَنِّکَ فِی عافِیَةٍآمینَ رَبَّ العالَمینَ وَزِدْنا مِن فَضْلِکَ وَ یَدِکَ الْمَلَاءِ فَاِنَّ کُلَّ مُعْطٍ یَنقُصُ مِنْ مُلکِهِ وَ عَطاؤُکَ یَزِیدُ فِی مُلکِکَ».

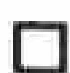

دعای فرج امام زمان(عج) منقول از علامهٔ نائینی(ره)

علامهٔ نائینی (ره) صاحب البرکات السامکه آورده که از مهمّات و امّهات ادعیه دعا

در حق امام غائب حجةالله القاهرة علیه و علی آبائه الکرام الصلوة والسلام است، که ثمرات آن راجع به خود شخص داعی و جمیع موجودات خیّره به مقتضای مرکزیّهٔ حقیقیّه می‌باشد و بهتر آن است که به این عبارت که واردهٔ در کلمات علماء اعلام مأخوذهٔ از احادیث ائمهٔ معصومین علیهم‌السلام است در خصوص شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان و عموم اوقات از سال، باشد و آن این است:

«اَللّٰهُمَّ یا ذَا الْمَجْدِ الشّامِخِ وَ السُّلْطانِ الْباذِخِ صَلِّ علیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ کُنْ بِوَلِیِّکَ مَحَمَّد بن الْحَسنِ المَهدِیِ فی هٰذِهِ السّاعَةِ وَ فی کُلِّ ساعَةٍ وَلِیّاً وَ حافِظاً وَ ناصِراً وَ دَلیلاً وَ عَیناً (مُعیناً) حَتّیٰ تُسْکِنَهُ اَرضَکَ طَوعاً وَ تُمَتِّعَهُ فیها طَویلاً».

دعا برای حضرت صاحب الزمان (عج) در قنوت

صاحب مکیال المکارم از مستدرک محدث نوری (ره) روایت نموده که حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام این دعا را در قنوت می‌خواندند:

«اَللّٰهُمَّ اِلَیکَ شُخِصَتِ الْاَبْصارُ وَنُقِلَتِ الْاَقْدامُ وَرُفِعَتِ الاَیْدِی وَ مُدَّتِ الاَعناقُ وَ اَنْتَ دُعیتَ بِالاَلْسُنِ وَ اِلَیکَ سِرُّهُمْ وَ نَجْویهُمْ فی الاَعْمالِ رَبَّنَا افْتَحْ بَیْنَنَا وَ بَیْنَ قَوْمِنا بِالحَقِّ وَ اَنْتَ خَیْرُ الفاتِحینَ اللّٰهُمَّ اِنّا نَشْکُو اِلَیْکَ فَقْدَ نَبِیِّنا وَ غَیْبَةَ اِمامِنا وَ قِلَّةَ عَدَدِنا وَ کَثْرَةَ اَعْدائِنا وَ تَظاهُرَ الْاَعْداءِ عَلَیْنا وَ وُقُوعَ الفِتَنِ بِنا فَفَرِّجْ ذٰلِکَ اَللّٰهُمَّ بِعَدْلٍ تُظْهِرُهُ وَ اِمامِ حَقٍّ نَعْرِفُهُ اِلٰهَ الحَقِّ آمینَ رَبَّ العالَمینَ».

وی گفته: و به من رسیده که امام صادق علیه‌السلام شیعیانش را امر می‌کرد این دعا را در قنوت نماز بعد از کلمات فرج (لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِیمُ الْکَرِیمُ...) بخوانند.

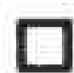
ترجمهٔ دعا: خدایا دیده‌ها به سوی تو (بمنظور عفو و رحمت) باز مانده، و گامها بجانب تو برداشته شده، و دستها بلند گردیده، و گردنها کشیده شده، و تو به زبانها خوانده شدی و سِرّ و پنهانی بندگان نزد تو(آشکار است) که چه می‌کنند، پروردگارا بین ما و قوممان به حق حکم فرمای که تو بهترین حکم کنندگانی، بار خدایا راستی که ما به تو شکایت می‌کنیم فقدان پیامبرمان و غایب بودن امامان و کمی افرادمان و بسیاری دشمنانمان و دست بهم دادنشان را بر ما و افتادن فتنه‌ها در میان ما، پس ای

پروردگار گشایش اینها را با عدالتی که آشکار سازی و امام بر حقی که می‌شناسیم فراهم گردان، ای خدای حق اجابت فرما.

مؤلف گوید: در بعضی مصادر مستدرک به جای عبارت «و غیبة امامنا» عبارت «و غیبة نبیّنا» بود اما استبعادی هم ندارد که حضرت امیرالمؤمنین ﷺ بر غیبت فرزندش حضرت مهدی(عج) شکوه فرماید چرا که این سیره در ائمهٔ دیگر نیز وجود داشته چنانچه شیخ صدوق در کمال‌الدین روایت نموده که سدیر صیرفی گفت: من و مفضل و ابوبصیر و ابان بن تغلب بر مولایمان حضرت ابی‌عبدالله صادق ﷺ وارد شدیم پس دیدیم آن حضرت بر روی خاک نشسته و جبّهٔ خیبری طوقدار بی‌یقه‌ای که آستین‌هایش کوتاه بود پوشیده و همچون کسی که فرزند از دست داده و جگرش سوخته باشد گریه می‌کند و حزن و اندوه چهره‌اش را فرا گرفته و رنگش را تغییر داده و اشک چشمش را پر کرده بود، می‌فرمود: ای آقای من غیبت تو خواب را از سرم ربوده و زمین را بر من تنگ نموده و راحتی را از دلم برده‌ای آقای من غیبت تو مصیبتم را به اندوههای ابدی پیوسته و یکی بعد از دیگری را از ما می‌رباید که جمعیت و افراد را به سوی فنا می‌کشاند، الی آخر روایت که بسیار طولانی و حاوی مسائل مهمی می‌باشد.

همچنین از ادعیه‌ای که مشتمل بر دعای تعجیل فرج امام عصر(عج) می‌باشد دعایی است که سیّد(ره) در عروةالوثقی به عنوان دعای جامع دنیا و آخرت ذکر نموده و باید در قنوت خوانده شود و دعا این است :

«سُبْحانَ مَنْ دانَتْ لَهُ السَّمٰواتُ وَالْاَرْضُ بِالْعُبُودِيَّةِ سُبْحانَ مَنْ تَفَرَّدَ بِالْوَحْدانِيَّةِ اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلي وَ لِجَميعِ الْمُؤْمِنينَ وَ الْمُؤْمِناتِ وَاقْضِ حَوائِجي وَ حَوائِجَهُمْ بِحَقِّ حَبيبِكَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطّاهِرينَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اَجْمَعينَ».

دعایی که در تعقیب نماز خوانده می‌شود

از ادعیهٔ مهمی که در زمان غیبت و خصوصاً در آخرالزمان باید بر آن مداومت نمود دعای تعقیب مشترکه می‌باشد و این دعا بسیار معتبر بوده و در تمام کتب ادعیه روایت

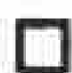
شده و چند سال قبل شخص فلجی در یکی از روستاهای بروجرد در عالم رؤیا به خدمت مولایمان حضرت صاحب‌الزمان(عج) مشرّف گردید و حضرت او را شفا داد و فرمود که این دعا را همیشه بخوانید پس آن شخص بیدار شد و اثری از بیماری فلج در خود ندید و این دعا را نیز حفظ بود در حالیکه قبلاً اصلاً از وجود چنین دعایی در کتب ادعیه اطلاعی نداشت و دعا این است:

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اَللّٰهُمَّ اِنَّ رَسُولَكَ الصّادِقَ الْمُصَدَّقَ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قالَ اِنَّكَ قُلْتَ ما تَرَدَّدْتُ في شَيْءٍ اَنَا فاعِلُهُ كَتَرَدُّدي في قَبْضِ رُوحِ عَبدِيَ الْمُؤمِنِ يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَ اَكْرَهُ مَسائَتَهُ اَللّٰهُمَّ فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّل لِوَلِيِّكَ الْفَرَجَ وَ الْعافِيَةَ وَ النَّصْرَ وَلا تَسُؤْني في نَفْسي وَ لا في اَحَدٍ مِنْ اَحِبَّتي».

همچنین صاحب مکیال المکارم از شیخ صدوق در من لا یحضره‌الفقیه از مولایمان حضرت امام جواد (ع) روایت نموده که فرمود هر گاه نماز واجب را تمام نمودی بگو:

«رَضيتُ بِاللّٰهِ رَبّاً وَبِالْاِسْلامِ ديناً وَبِالْقُرانِ كِتاباً وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ نَبياً و بِعَلِيٍّ وَلِياً، والحَسَنِ و الحُسَيْنِ وَ عَلِيِّ بنِ الحُسَينِ و مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ جَعْفرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِيِّ بْنِ مُوسىٰ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَالْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَالحُجَّةِ بن الحَسَن بنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ السَّلام أئمّةً.

اَللّٰهُمَّ وَليُّكَ الحُجَّةُ فَاحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَ عَنْ يَمينه وَ عَنْ شِمالِه وَ مِنْ فَوْقِهِ وَ مِنْ تَحْتِهِ وَامْدُدْ لَهُ فى عُمْرِهِ وَاجْعَلْهُ القائمَ بِأَمْرِكَ الْمُنْتَصِرَ لِدينِكَ وَ اَرِهِ مَا يُحِبُّ وَ تَقَرُّ بِهِ عَيْنُهُ فى نفسِهِ وَ فِى ذُرِّيَّتِهِ وَ اَهْلِهِ وَ مَالِهِ وَ فِى شيعَتِهِ وَ فِى عَدُوِّهِ وَ اَرِهِمْ مِنهُ مَا يَحْذَرونَ وَ اَرِهِ فِيهِمْ مَا يُحِبُّ وَ تَقَرُّ بِهِ عَيْنُهُ وَ اشْفِ بِهِ صُدُورَنا وَ صُدُورَ قومٍ مُؤمِنين».

دعای متعلق به حضرت بقیة‌اللّه‌الاعظم بعد از نماز ظهر

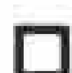
سید بن طاووس (ره) در فلاح السائل آورده که از مهمّات تعقیبات نماز ظهر اقتدا به مولایمان حضرت امام صادق (ع) در دعا برای حضرت مهدی(عج) می باشد که رسول خدا (ص) در روایات صحیح مژده به آمدنش داده و اینکه در آخر زمان ظهور خواهد

کرد و ما این دعا را از کتاب مکیال المکارم نقل می‌نمائیم که عباد بن محمد مداینی روایت نموده که بر حضرت ابوعبدالله(امام صادق علیه السلام) در مدینه وارد شدم، هنگامیکه از نماز واجب ظهر فراغت یافت در حالی که دستهایش را به سمت آسمان بلند کرده بود می‌گفت:

«اَیْ سَامِعَ کُلِّ صَوْتٍ اَیْ جَامِعَ کُلِّ فَوْتٍ اَیْ بَارِئَ کُلِّ نَفْسٍ بَعْدَ الْمَوْتِ اَیْ بَاعِثُ اَیْ وَارِثُ اَیْ سَیِّدَ السَّادَةِ اَیْ اِلٰهَ الْاٰلِهَةِ اَیْ جَبَّارَ الْجَبَابِرَةِ اَیْ مَالِکَ (مَلِکَ) الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ اَیْ رَبَّ الْاَرْبَابِ اَیْ مَلِکَ الْمُلُوکِ اَیْ بَطَّاشُ اَیْ ذَاالْبَطْشِ الشَّدِیدِ اَیْ فَعَّالاً لِمَا یُرِیدُ اَیْ مُحْصِی عَدَدَ الْاَنْفَاسِ وَ نَقْلَ الْاَقْدَامِ اَیْ مَنِ السِّرُّ عِنْدَهُ عَلا نِیَةٌ اَیْ مُبْدِیءُ اَیْ مُعِیدُ اَسْئَلُکَ بِحَقِّکَ عَلَیٰ خِیرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ وَ بِحَقِّهِمُ الَّذِی اَوْجَبْتَ لَهُمْ عَلَی نَفْسِکَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ اَنْ تَمُنَّ عَلَیَّ السَّاعَةَ بِفَکَاکِ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَ اَنْجِزْ لِوَلِیِّکَ وَ ابْنِ نَبِیِّکَ الدَّاعِی اِلَیْکَ بِاِذْنِکَ وَ اَمِینِکَ فِی خَلْقِکَ وَ عَیْنِکَ فِی عِبَادِکَ وَ حُجَّتِکَ عَلَی خَلْقِکَ عَلَیْهِ صَلَوَاتُکَ وَبَرَکَاتُکَ وَعْدَهُ، اَللّٰهُمَّ اَیِّدْهُ بِنَصْرِکَ وَانْصُرْ عَبْدَکَ وَ قَوِّ اَصْحَابَهُ و صَبِّرْهُمْ وَ افْتَحْ لَهُمْ مِنْ لَدُنْکَ سُلْطَاناً نَصِیراً وَعَجِّلْ فَرَجَهُ وَ اَمْکِنْهُ مِنْ اَعْدَائِکَ وَ اعداء رَسُولِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِین».

ترجمهٔ دعا: ای شنوندهٔ هر صدا، ای جمع کنندهٔ هر از دست رفته، ای برآورندهٔ هر جنبنده پس از مرگ، ای بر انگیزنده، ای وارث، ای آقای آقایان، ای خدای خداوندگاران، ای درهم شکنندهٔ جباران، ای مالک (پادشاه) دنیا و آخرت، ای پروردگار پروردگاران، ای پادشاه پادشاهان، ای سخت کوبنده، ای به شدّت مؤاخذه کننده، ای آنکه هر چه بخواهد انجام دهد، ای شمارندهٔ نَفَسهای خلق و گام زدنها، ای کسی که سِرّ نزد او آشکار است، ای پدید آورندهٔ موجودات، ای بازگردانندهٔ آنها، از تو می‌خواهم بحق خودت بر برگزیدگان خَلْقَت، و بحقی که برای آنان بر خودت واجب شمرده‌ای که بر محمّد و آل محمّد خاندانش درود فرستی، و همین حال بر من منت نهی و گردنم از آتش رها گردد، و وعدهٔ ولیّ خود و فرزند پیامبرت دعوت کننده بسویت و به اجازه‌ات، و امین تو در خلایق و چشم تو در بندگانت و حجّت تو بر خلقت که درود و برکاتت بر او باد؛ وعده‌ای که به او داده‌ای وفا کن، بارالها به نصرتت تأییدش کن، و بنده‌ات را یاری فرما و یارانش را نیرو بخش و شکیبایشان گردان و برای آنان از جانب خود حجّتی قرار

ده که همیشه یارشان باشد، و فرجش را تعجیل کند، و بر دشمنانت و دشمنان پیامبرت توانائی بخش ای بخشنده‌ترین بخشندگان.[1]

دعا برای حضرت صاحب الزمان (عج) بعد از نماز عصر

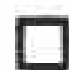
ایضاً صاحب مکیال به نقل از سید بن طاووس (ره) در کتاب شریف فلاح‌السائل آورده که از مهمات تعقیب نماز عصر اقتدا به مولایمان حضرت امام موسی بن‌جعفر عليه السلام در دعا برای حضرت ولی‌عصر(عج) می‌باشد چنانچه از فضل نوفلی روایت نموده که گفت بر حضرت ابی‌الحسن موسی بن‌جعفر عليه السلام در بغداد وارد شدم در حالیکه نماز عصر را تمام فرمودند پس دستهایشان را بالا برده و می‌فرمود:

«اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ الْاَوَّلُ وَ الْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَ الْبَاطِنُ و اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰه اِلَّا اَنْتَ اِلَیْکَ زِیَادَةُ الْاَشْیَاءِ وَ نُقْصَانُها و اَنتَ اللّهُ لا اِلٰهَ الاّ اَنْتَ خَلَقْتَ خَلْقَکَ بِغَیْرِ مَعُونَةٍ مِنْ غَیْرِکَ وَلا حاجةٍ اِلَیْهِمْ و اَنْتَ اللّه لا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ مِنْکَ المَشِیَّةُ وَ اِلَیْکَ البَدْءُ اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰه اِلَّا اِنْتَ قَبْلَ القَبْلِ وَ خالِقَ القَبْلِ و اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ بَعْدَ البَعْدِ وَ خَالِقَ البَعْدِ اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰه اِلَّا اَنْتَ تَمْحُو مَا تَشَآءُ وَ تُثْبِتُ وَعِنْدَکَ اُمُّ الکِتابِ اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰه اِلَّا اَنْتَ غَایَةُ کُلِّشَیءٍ وَ وارِثُه اَنْتَ اللّهُ لا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ لَا یَعْزُبُ عَنْکَ الدَّقِیقُ وَ لَا الجَلِیلُ اَنْتَ اللّهُ لَا اِلٰهَ الاّ اَنْتَ لَا تَخْفیٰ عَلَیْکَ اللُّغاتُ وَلَا تَتَشَابَهُ عَلَیْکَ الاَصْوَاتُ کُلَّ یَوْمٍ اَنْتَ فی شَأْنٍ لَا یشْغَلُکَ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ عالِمُ الغَیْبِ وَ اَخْفیٰ دَیَّانُ الدِّینِ مُدَبِّرُ الْاُمورِ بَاعِثُ مَنْ فی القُبُورِ مُحْیِی العِظَامِ وَ هِیَ رَمِیمٌ اَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الْمَکْنُونِ المَخْزُونِ الحَیِّ القَیُّومِ الَّذی لَا یُخَیِّبُ مَنْ سَأَلَکَ بِهِ اَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اَنْ تُعَجِّلَ فَرَجَ المُنْتَقِمِ لَکَ مِنْ اَعْدَائِکَ وَ اَنْجِزْلَهُ مَا وَعَدْتَهُ یَاذَا الْجَلَالِ وَ الاِکْرَامِ».

ترجمهٔ دعا: توئی خداوند هیچ معبود حقی غیر از تو نیست، اول و آخر و ظاهر و باطن هستی و توئی خداوند هیچ معبود حقی جز تو نیست، زیاد و کم اشیاء به تو بر

۱- ترجمهٔ ادعیه‌ای که در این فصل از مکیال المکارم آورده شده از ترجمهٔ آن توسط سید مهدی حائری قزوینی می‌باشد.

می‌گردد، و توئی خداوند هیچ خدایی غیر از تو نیست، مخلوقات خویش را آفریدی بی آنکه از غیر خودت کمک بگیری یا نیازی به آنها داشته باشی، توئی خداوند هیچ خدایی جز تو نیست، مشیت از تو و ابتداء کردن از تو است، و توئی خداوند هیچ معبودی جز تو نیست، پیش از قبل و آفرینندهٔ قبل هستی و توئی خداوند هیچ معبودی جز تو نیست بعد از بعد و آفرینندهٔ بعدی، آنچه را بخواهی محو می‌کنی و آنچه را خواهی اثبات می‌نمائی و نزد تو است امُّ‌الکتاب، توئی خداوند هیچ خدایی جز تو نیست ، پایان و وارث هر شیء هستی، توئی خداوند هیچ معبودی جز تو نیست ، هیچ کم و زیاد و ریز و درشتی از تو پنهان نیست، توئی خداوند جز تو هیچ معبودی نیست، لغتها بر تو مخفی نمی ماند، و صداها بر تو مشتبه نمی‌شود، هر روزی تو در کاری هستی، و هیچ کاری از کار دیگر تو را مشغول نمی‌دارد، غیب و پنهانتر از آن را دانا هستی، نگهبان دین و تدبیر کنندهٔ امور، بر انگیزندهٔ مردگان از قبرها، زنده کنندهٔ استخوانهای پوسیده، از تو می‌خواهم به نام در پردهٔ مخزون حی قیّومت که هر کس تو را به آن بخواند ناامید نمی‌شود؛ اینکه بر محمّد و آل او درود بفرستی و اینکه فرج انتقام گیرنده برای تو از دشمنانت را به زودی برسانی، و آنچه به او وعده کرده‌ای وفا و انجاز فرمائی، ای صاحب جلال و اکرام.

دعا برای حضرت صاحب الزمان(عج) بعد از دو رکعت نماز شب

ایضاً از ادعیهٔ بسیار شریفی که در مورد حضرت صاحب الزمان(عج) در کتاب مکیال وارد شده دعایی است که بعد از دو رکعت اول نماز شب خوانده می‌شود، دعا این است:

«اَللَّهُمَّ إِنّی أَسْئَلُکَ وَ لَمْ یُسْئَلْ مِثْلُکَ أَنْتَ مَوْضِعُ مَسْئَلَةِ السائِلِینَ وَ مُنْتَهَیٰ رَغْبَةِ الرّاغِبِینَ أَدْعُوکَ وَ لَمْ یُدْعَ مِثْلُکَ وَ أَرْغَبُ إِلَیْکَ وَ لَمْ یُرْغَبْ إِلیٰ مِثْلِکَ أَنْتَ مُجِیبُ دَعوَةِ المُضْطَرِّینَ وَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ أَسْئَلُکَ بِأَفْضَلِ المَسَائِلِ وَ أَنْجَعِهَا وَ أَعْظَمِهَا یَا اللّهُ یَا رَحْمنُ یَا رَحِیمُ وَ بِأَسْمَائِکَ الحُسْنَی وَ أَمْثالِکَ العُلْیَا وَ نِعَمِکَ الَّتِی لَا تُحْصَیٰ وَبِأَكْرَمِ أَسْمَائِکَ عَلَیکَ وَ أَحَبِّهَا إِلَیْکَ وَ أَقْرَبِهَا مِنْکَ وَسِیلَةً وَ أَشْرَفِهَا عِنْدَکَ مَنْزِلَةً وَ أَجْزَلِهَا

www.telasm.com

لَدَیْکَ ثَواباً وَ أَسْرَعِها فی الْأُمورِ إِجابَةً وَ بِاسْمِکَ الْمَکْنُونِ الْأَکْبَرِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِّ الْأَعْظَمِ الْأَکْرَمِ الَّذی تُحِبُّهُ وَ تَهْواهُ وَ تَرْضىٰ بِهِ عَمَّنْ دَعاکَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ دُعاءَهُ وَ حَقٌّ عَلَیْکَ أَنْ لا تَحرِمَ سائِلَکَ وَ لا تَرُدَّهُ وَ بِکُلِّ اسْمٍ هُوَ لَکَ فی التَّوریةِ وَ الْاِنْجیلِ وَ الزَّبُورِ وَ الْقُرْآنِ الْعَظیمِ وَ بِکُلِّ إِسْمٍ دَعاکَ بِهِ حَمَلَةُ عَرْشِکَ وَ مَلائِکَتُکَ وَ أَنْبیاؤُکَ وَ رُسُلُکَ وَ أَهْلُ طاعَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُعَجِّلَ فَرَجَ وَلِیِّکَ وَ ابْنِ وَلِیِّکَ وَ تُعَجِّلَ خِزْیَ أَعْدائِهِ».

صاحب مکیال گوید که در کتاب جمال الصالحین جملاتی اضافه بر این در دعای فوق دیدم:

وَ تَجْعَلَنا مِنَ اَصْحابِهِ و اَنْصارِهِ وَ تَرْزُقَنا بِهِ رَجائَنا وَ تَسْتَجیبَ بِهِ دُعائَنا.

ترجمهٔ دعا: پروردگارا من از تو سؤال می‌کنم و همچون توئی سؤال نشده (مثلی برای تو نیست تا سؤال گردد) تو در خواستگاه مسئلت سؤال کنندگان و آخرین مورد روی آوردن توجه کنندگانی، تو را می‌خوانم و هیچکس چون تو خوانده نشده، و به تو امید می‌بندم که مثل توئی نیست تا به او توجه گردد، تو اجابت کنندهٔ دعای بیچارگانی و مهربانترین مهربانانی، از تو درخواست می‌کنم به برترین و مقبولترین و عظیمترین مسائِل، ای خدا و ای رحمن و ای رحیم، و به نامهای حُسنی (نیکوترین اسمهایت) و برترین نمونه‌هایت، و نعمتهای بیرون از شمارت، و به گرامیترین اسمهایت و محبوبترین آنها نزد تو، و نزدیکترین آنها از جهت وسیله به سوی تو، و والاترین آنها از لحاظ منزلت نزد تو، و پربارترین آنها از جهت ثواب و پاداش تو، و سریعترین آنها در اجابت امور، و تو را سوگند به اسم مکنونت؛ آن اسم اکبر أعَزّ أجلّ اکرم که آن را دوست می‌داری و به آن توجه و عنایت داری و به آن از هر که تو را بخواند راضی می‌شوی پس دعایش را مستجاب فرمائی، و بر تو است که سائلت را محروم ننمائی و او را رد نکنی، و تو را سوگند به هر اسمی که برای تو است در تورات و انجیل و زبور و قرآن عظیم، و به هر اسمی که حاملان عرشت و فرشتگانت و پیامبرانت و فرستادگانت و فرمانبرداران از خلقت تو را به آن می‌خوانند که بر محمد و آل محمد درود بفرستی و اینکه فرج و گشایش کار ولی خود و فرزند ولیت را زود برسانی و در خواری و رسوائی دشمنانش تعجیل فرمائی.

و مارا ازاصحاب و یارانش قرار دهی و به وجود او امیدمان را روزی فرمایی و به برکت عنایت او دعایمان را مقرون به اجابت نمایی.

قنوت حضرت امام محمد بن علی الجواد(ع)
مشتمل بر دعا جهت منتظرین و دوستان امام زمان(عج)

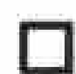
سید بن طاووس(ره) در مهج الدعوات در ذکر قنوت ائمهٔ معصومین(ع) قنوتی را از مولا یمان حضرت امام ابی جعفر محمد بن علی الجواد(ع) روایت نموده که مشتمل بر مناجات و دعا برای شیعیان و دوستان حضرت امام زمان(عج) می باشد و می توان آن را در قنوت نمازهای واجب یا مستحب خواند یا اینکه به عنوان دعا و مناجات در غیر نماز و در اوقات مختلفه قرائت نمود و ما آن را از کتاب مکیال المکارم نقل می نمائیم، قنوت این است:

«اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الاَوَّلُ بِلاَ اَوَّلِيَّةٍ مَعْدُودَةٍ وَ الآخِرُ بِلاَ آخِرِيَّةٍ مَحْدُودَةٍ اَنْشَأْتَنَا لاَ لِعِلَّةٍ اِقْتِسَاراً وَاخْتَرَعْتَنَا لاَ لِحَاجَةٍ اِقْتِدَاراً وَ ابْتَدَعْتَنَا بِحِكْمَتِكَ اخْتِيَاراً وَ بَلَوْتَنَا بِأَمْرِكَ وَ نَهْيِكَ اِخْتِبَاراً وَاَيَّدْتَنَا بِالْآلاتِ وَمَنَحْتَنَا بِالاَدَوَاتِ وَ كَلَّفْتَنَا الطَّاقَةَ وَ جَشَّمْتَنَا الطَّاعَةَ فَأَمَرْتَ تَخْيِيراً وَنَهَيْتَ تَحْذِيراً وَ خَوَّلْتَ كَثِيراً وَ سَأَلْتَ يَسِيراً فَعُصِيَ اَمْرُكَ فَحَلُمْتَ وَ جُهِلَ قَدْرُكَ فَتَكَرَّمْتَ فَاَنْتَ رَبُّ العِزَّةِ وَالبَهاءِ وَ الْعَظَمَةِ وَالْكِبْرِيَاءِ وَالإِحْسَانِ وَالنَّعْمَاءِ وَالمَنِّ وَالْآلاءِ وَالمِنَحِ وَالْعَطآءِ و الْاِنْجَازِ وَالوَفاءِ وَلاَ تُحِيطُ القُلُوبُ لَكَ بِكُنْهٍ وَلاَ تُدْرِكُ الاَوْهَامُ لَكَ صِفَةً وَلاَ يُشْبِهُكَ شَيْءٌ مِنْ خَلْقِكَ وَ لا يُمَثَّلُ بِكَ شَيْءٌ مِنْ صَنْعَتِكَ تَبارَكْتَ اَنْ تُحَسَّ اَوْتُمَسَّ اَوْ تُدْرِكَكَ الْحَوَاسُّ الخَمْسُ وَ اَنَّى يُدْرِكُ مَخْلُوقٌ خَالِقَهُ وَ تَعَالَيْتَ يا اِلٰهِي عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوّاً كَبِيراً اَللّٰهُمَّ اَدِلْ لِاَوْلِيَائِكَ مِنْ اَعْدَائِكَ الظَّالِمِينَ الْبَاغِينَ النَّاكِثِينَ الْقَاسِطِينَ اَلْمَارِقِينَ الَّذِينَ اَضَلُّوا عِبَادَكَ و حَرَّفُوا كِتَابَكَ وَ بَدَّلُوا اَحْكَامَكَ وَ جَحَدُوا حَقَّكَ وَ جَلَسُوا مَجَالِسَ اَوْلِيَائِكَ جُرْاَةً عَلَيكَ وَ ظُلْماً مِنْهُمْ لِاَهْلِ بَيْتِ نَبِيِّكَ عَلَيْهِمْ سَلاَمُكَ وَ صَلَوَاتُكَ وَ رَحْمَتُكَ وَ بَرَكَاتُكَ فَضَلُّوا وَ اَضَلُّوا خَلْقَكَ وَ هَتَكُوا حِجَابَ سِتْرِكَ عَنْ عِبَادِكَ وَ اتَّخَذُوا اللّٰهُمَّ مَالَكَ دُوَلاً وَ عِبَادَكَ خَوَلاً وَ تَرَكُوا اللّٰهُمَّ عَالَمَ اَرْضِكَ فِي بَكْمَاءَ عَمْيَاءَ ظَلْمَاءَ مُدْلَهِمَّةٍ فَاَعْيُنُهُمْ مَفْتُوحَةٌ وَ قُلُوبُهُمْ عَمِيَّةٌ وَلَمْ تُبْقِ لَهُمُ اللّٰهُمَّ عَلَيْكَ مِنْ حُجَّةٍ لَقَدْ حَذَّرْتَ اللّٰهُمَّ عَذَابَكَ وَ بَيَّنْتَ نَكَالَكَ وَ وَعَدْتَ المُطِيعِينَ إِحْسَانَكَ وَ قَدَّمْتَ إِلَيْهِمْ بِالنُّذُرِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ فَأَيِّدِ اللّٰهُمَّ الَّذِينَ آمَنُوا عَلىٰ عَدُوِّكَ وَ عَدُوِّ اَوْلِيَائِكَ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ وَ إِلَى الْحَقِّ دَاعِينَ وَ لِلإِمَامِ الْمُنْتَظَرِ القَائِمِ بِالقِسْطِ تَابِعِينَ وَجَدِّدِ اللّٰهُمَّ عَلَى اَعْدَائِكَ وَ اَعْدَائِهِمْ نَارَكَ وَ عَذَابَكَ الَّذِي لاَ تَدْفَعُهُ عَنِ القَوْمِ الظَّالِمِينَ اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَوِّ ضَعْفَ

الْمُخْلِصِينَ لَکَ بِالمَحَبَّةِ الْمُشَايِعِينَ لَنَا بِالْمُوَاسَاةِ فِينَا المُحِبِّينَ ذِكْرَنَا عِنْدَ اجْتِمَاعِهِمْ وَ شُدَّ اللَّهُمَّ رُكْنَهُمْ وَسَدِّدْ لَهُمُ اللَّهُمَّ دِينَهُمُ الَّذِى ارْتَضَيْتَهُ لَهُمْ وَ أَتْمِمْ عَلَيْهِمْ نِعْمَتَکَ وَ خَلِّصْهُمْ وَ اسْتَخْلِصْهُمْ وَ سُدَّ اللَّهُمَّ فَقْرَهُمْ وَ الْمُمِ اللَّهُمَّ شَعْثَ فَاقَتِهِمْ وَ اغْفِرِ اللَّهُمَّ ذُنُوبَهُمْ وَ خَطَايَاهُمْ وَ لاتُزِغْ قُلُوبَهُمْ بَعْدَ إِذْهَدَيْتَهُمْ وَلَا تُخَلِّهِمْ اَىْ رَبِّ بِمَعْصِيَتِهِمْ وَ احْفَظْ لَهُمْ مَا مَنَحْتَهُمْ بِهِ مِنَ الطَّهَارَةِ بِوَلَايَةِ اَوْلِيَائِکَ وَالْبَرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِکَ إِنَّکَ سَمِيعٌ مُجِيبٌ وَ صَلَّى اللّهُ عَلى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ».

ترجمه: پروردگارا تو اول هستی بی آنکه اولیت از جهت عدد باشد، و آخر هستی (بازگشت همه چیز به تو است) بی آنکه آخریتت را حد و مرزی باشد، ما را ایجاد فرمودی نه بخاطر علتی بدون اینکه اختیاری در آن داشته باشیم، و ما را آفریدی نه از روی نیاز[به ما و با آن] قدرتنمائی کردی، و با حکمت خویش ما را از روی اختیار پدید آوردی، و به جهت آزمایش ما به اوامر و نواهیت دچارمان ساختی، و با ابزارها تأییدمان کردی، و وسایل به ما عنایت نمودی، و بقدر توانمان تکلیف دادی، و فرمانبرداری از دستوراتت را بر عهده‌مان نهادی، پس با اختیار دادن [نه به‌اجبار] امر فرمودی، و به جهت هشداردادن نهی کردی، و بسیار نعمت بخشیدی،و[عبادت] اندکی خواستی، آنگاه دستورت سرپیچی شد پس بردباری کردی، و قدرت دانسته نشد و بزرگواری نمودی، پس تو ای پروردگار عزت و تابش و عظمت و کبریا و احسان و نعمتها و منتها و مواهب معنوی و بخششها و عطاها، و برآوردن و وفا کردن، دلها هیچ نهایتی از تو را نیابند، و اوهام صفتی از تو را درک ننمایند، و هیچ چیز از آفریدگانت به تو شباهت ندارد، و هیچ چیزی از ساخته‌هایت به تو مانند نگردد، برتر از آنی که احساس یا لمس شوی یا حواس پنجگانه تو را درک نماید، و کی می‌شود مخلوقی آفریننده‌اش را درک کند، و خدایا تو بسیار منزه‌تر و بالاتر از آنی که ستمگران می‌گویند بارالها دوستانت را بر دشمنان ستمگر تبهکار پیمان‌شکن بیدادگرت یاری کن؛ بر آنهائیکه بندگانت را گمراه و کتابت را تحریف [و معنی آن را بر خلاف واقع توجیه] و احکامت را تغییر دادند [و بر خلاف آن عمل کردند] و حقت را انکار نموده و با تَجَرّی بر تو به جای اولیای تو نشستند، و به خاندان پیامبرت ـ که سلام و درود و رحمت و برکاتت بر آنها باد ـ ظلم کردند، پس گمراه شده و خلق تو را به گمراهی کشاندند، و پردهٔ پوششت را از بندگانت برگرفتند، و

ای پروردگار مال تو را در میان خود گردانیدند و بندگانت را به بردگی کشانیدند، و ای پروردگار، دانشمند و عالم زمینت را در گنگی و کوری و تاریکی سخت رها نمودند، چشمهایشان باز و دلهایشان نابینا است، و ای پروردگار برای آنها دلیلی علیه خودت باقی نگذاشتی، پروردگارا عذابت را هشدار دادی و عقابت را بیان فرمودی و به فرمانبرداران احسانت را وعده کردی و بیم دهندگان را بسوی آنان فرستادی پس عده‌ای ایمان آوردند، پس ای پروردگار ایمان آورندگان را بر دشمنت ودشمن اولیائت تائید فرمای تا آشکار گردند و به حق دعوت کنند، و از امام منتظر بر پا کنندهٔ عدل و داد پیروی نمایند، و ای پروردگار آتشت را و عذابت را که از گروه ستمگران دور نمی‌داری بر دشمنانت و دشمنان آنها تجدید کن، پروردگارا بر محمد و آل محمد درود فرست و ناتوانی اخلاص داران در محبت تو که با همدردی با ما از ما پیروی کنند که هنگام گرد هم آییشان یاد ما را دوست می‌دارند ناتوانی اینان را نیرو بخش، خدایا ارکانشان را محکم گردان، خدایا دینی که برای آنان پسندیده‌ای بر ایشان استوار ساز، و نعمتت را بر آنان تمام فرمای، و آنان را [از دست ستمگران] خلاص کن و [برای خویش] برگزین، خدایا فقر آنها رابر بند، خدایا پریشانحالی نیازمندیشان را به سامان برسان، خدایا گناهانشان را بیامرز و خطاهایشان ببخشای، و پس از آنکه هدایتشان کرده‌ای دلهایشان را از حق بر متابان، و ای پروردگار، آنها را در [منجلاب] معصیت رها مگردان، و آنچه به آنها عنایت فرموده‌ای از پاکیزگی بسبب ولایت اولیائت و بیزاری از دشمنانت برای آنان نگهدار، تو شنوای اجابت کننده هستی، و درود خداوند بر محمد و آل پاکیزه و بی آلایشش باد.

قنوت امام زمان (عج)

همچنین سید بن طاووس (ره) چندین قنوت از مولایمان حضرت صاحب الزمان (عج) در مهج الدعوات آورده که یکی از آنها را به جهت اهمیت مضمون و مناجات آن حضرت(عج) از آن کتاب انتخاب نمودیم:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَكْرِمْ أَوْلِيَائَكَ بِإِنْجَازِ وَعْدِكَ وَبَلِّغْهُمْ دَرَكَ مَا

يُأَمِّلُونَهُ مِنْ نَصْرِكَ وَ اكْفُفْ عَنْهُمْ بَأْسَ مَنْ نَصَبَ الْخِلَافَ عَلَيْكَ وَ تَمَرَّدَ بِمَنْعِكَ عَلَى رُكُوبِ مُخَالَفَتِكَ وَ اسْتَعَانَ بِرِفْدِكَ عَلَى فَلِّ حَدِّكَ وَ قَصَدَ لِكَيْدِكَ بِأَيْدِكَ وَ وَسِعْتَهُ حِلْماً لِتَأْخُذَهُ عَلَى جَهْرَةٍ أَوْ تَسْتَأْصِلَهُ عَلَى غِرَّةٍ فَإِنَّكَ اللَّهُمَّ قُلْتَ وَ قَوْلُكَ الْحَقُّ: «حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَ ازَّيَّنَتْ وَ ظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَيهَا أَمْرُنَا لَيْلاً أَوْ نَهَاراً فَجَعَلْنَاهَا حَصِيداً كَأَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» و قُلْتَ: «فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ» وَ إِنَّ الْغَايَةَ عِنْدَنَا قَدْ تَنَاهَتْ وَ إِنَّا لِغَضَبِكَ غَاضِبُونَ وَ إِنَّا عَلَى نَصْرِ الْحَقِّ مُتَعَاصِبُونَ وَ إِلَى وُرُودِ أَمْرِكَ مُشْتَاقُونَ وَ لِانْجَازِ وَعْدِكَ مُرْتَقِبُونَ وَ لِحُلُولِ وَعِيدِكَ بِأَعْدَائِكَ مُتَوَقِّعُونَ اللَّهُمَّ فَأْذَنْ بِذَلِكَ وَ افْتَحْ طُرُقَاتِهِ وَ سَهِّلْ خُرُوجَهُ وَ وَطِّئْ مَسَالِكَهُ وَ اشْرَعْ شَرَايِعَهُ وَ أَيِّدْ جُنُودَهُ وَ أَعْوَانَهُ وَ بَادِرْ بَأْسَكَ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ وَ ابْسُطْ سَيْفَ نَقِمَتِكَ عَلَى أَعْدَائِكَ الْمُعَانِدِينَ وَ خُذْ بِالثَّارِ إِنَّكَ جَوَادٌ مَكَّارٌ».

یعنی: خدایا بر محمد و آل محمد درود فرست و اولیائت را با مُنَجَّز نمودن وعده‌ات گرامی بدار، و آنها را به آنچه از یاریت امید دارند برسان، و زیان کسانی را که بر خلاف تو برخیزند از ایشان دور گردان، و اذیت کسی را که بر ممنوعیت ارتکاب مخالفتت سرکشی نموده، و با کمک عنایات و نعمتهای تو در صدد از هم گسستن حد تو بر آمده، و با همان نعمتهای تو قصد نیرنگ با تو کرده، از آنها بازدار که تو او را با بردباری فرا گرفته ای تا او را آشکارا برگیری یا در حالیکه مغرور شده باشد از ریشه برآوری، که البته ای پروردگار تو فرموده‌ای و فرموده‌ات حق است که: (تا اینکه زمین سبزی و زینت بخود گرفت و اهل آن پنداشتند که بر آن توان دارند امر ما در شب یا روز آن فرا رسید پس آن را درو کردیم انگار که دیروزش هیچ سبزه‌ای نداشته ، اینچنین آیات را برای قومی که اندیشه کنند تفصیل می‌دهیم) و نیز فرموده‌ای: (پس چون ما را به خشم آوردند از آنها انتقام گرفتیم) و به راستی که آخرین فرصت نزد ما به سر آمده و ما برای خشم تو غضبناک هستیم، و ما بر یاری حق همداستانیم و به آمدن فرمانت مشتاقیم و برای تحقق یافتن وعده‌ات در انتظاریم، و حلول عذابت را بر دشمنانت متوقعیم، بارالها پس در آن امر ما را اذن بده و راههایش را بگشای و نحوهٔ بیرون شدنش را آسان کن، و زمینه‌های پیمودنش را فراهم ساز، و راههای آیینهایش را بگشای و سپاهیان و یاورانش را تائید فرمای و عذابت را به ستمگران زودتر برسان و شمشیر نقمت را بر دشمنان معاندت بگستران و خونها را بگیر که تو بخشندهٔ بسیار مکر کننده‌ای.

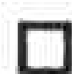
دو دعای شریف در زمان غیبت

در مهج‌الدعوات سید بن طاووس(ره) مذکور است که این دعا به جهت ایام غیبت مولا یمان حضرت ولی عصر (عج) بوده و مناسب است که در هنگام غیبت و خصوصاً در این مقطع آخر الزمان خوانده شود دعا این است:

«یا مَنْ فَضَّلَ ابراهیمَ وَ آلَ اِسرائیلَ عَلی الْعالَمینَ بِاخْتِیارِه وَ اَظْهَرَ فی مَلَکُوتِ السَّمواتِ وَ الْاَرْضِ عِزَّةَ اِقْتِدارِهِ وَ اَوْدَعَ مُحَمَّداً صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْه وَ آلِهِ وَ اَهْلَ بَیْتِهِ غَرائبَ اَسْرارِهِ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَاجْعَلْنی مِنْ اَعوانِ حُجَّتِکَ علی عِبادِکَ وَ اَنْصارِهِ».

دعای دیگر که دارای مضمون بسیار مهمی می‌باشد این است:

«یا صاحِبَ الْقَدْرِ وَالْاَقْدارِ وَالْهِمَمِ وَالْمَهامِ عَجِّلْ فَرَجَ عَبْدِکَ وَوَلِیکَ وَالْحُجَّةِ الْقائِمِ بِاَمْرِکَ فی خَلْقِکَ واجْعَلْ لَنا فی ذٰلکَ الْخِیَرَةَ».

محفوظ ماندن از فتنهٔ دَجّال

شیخ اصفهانی(ره) در کتاب الخواص نقل نموده در روایت صحیح است که جناب ابوذر رضی‌الله عنه از حضرت رسول الله ﷺ روایت نموده که فرمود دو آیه از اول سوره کهف را بخواند از فتنهٔ دجال ایمن گردد البته به نیت محفوظ ماندن از دجال بخواند:

«بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحمٰنِ الرَّحیمِ الحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذی اَنْزَلَ عَلی عَبدِهِ الْکِتابَ و لَمْ یَجْعَلْ لَهُ عِوَجاً ـ قَیِّماً لِیُنْذِرَ بَأساً شَدیداً مِنْ لَدُنْهُ و یُبَشِّرَ الْمُؤْمِنینَ الَّذینَ یَعْمَلُونَ الصّالِحاتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْراً حَسَناً ـ ما کِثینَ فیهِ اَبَداً»،

البته بعضی تا این قسمت را سه آیه دانسته اند و نیز ابوسعید خدری از حضرت رسول الله ﷺ روایت نموده که هر کس ده آیه از آخر سوره کهف بخواند بعد از آنکه دجال بیرون آید او را هیچ ضرری نتواند رسانید. بنابراین جمع دو روایت این است که دو آیه اول و ده آیهٔ آخر سورهٔ کهف به نیت مذکور خوانده شود.

عافیت از شرور و فِتَن عصر قبل از ظهور

حسَب آنچه که از روایات ائمه طاهرین ﷺ مستفاد می‌شود عصر آخر الزمان و قبل از ظهور زمانی پر فتنه می‌باشد و مملو از اتفاقات، خطرات و بلاهای مختلف مانند زلزله‌های پی در پی و غیر ذلک می‌باشد و همانطور که در روایات صریحاً ذکر گردیده و نیز در این زمان به وضوح ظاهر است عمرها کوتاه شده و مرگهای مفاجات (ناگهانی) و بیماریهای صعب‌العلاج و ناشناخته و مشکلات و مصائب بی حدّ و حصر در عصر آخر الزمان قرین زندگی می‌باشد، بنابراین برای محفوظ ماندن از این فتن و با عافیت درک نمودن عصر ظهور ادعیهٔ مختصره‌ای را روایت می‌نماییم.

اولاً مداومت نماید به این دعای ابوذر(رض) که در روایت است که بین ملائکه مشهور و معروف است:

«اَللّٰهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ الایمانَ بِکَ وَ التَّصْدیقَ بِنَبیِّکَ وَ الْعافِیَةَ مِنْ جَمیعِ الْبلاءِ وَالشُّکْرَ عَلَی الْعافِیَةِ وَالْغِنیٰ عَنْ شِرارِ النّاسِ».

ثانیاً، مداومت نماید بر این دو دعا که فوائد کثیره‌ای بر آن مترتب می‌باشد:

«اَللّٰهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ الطَّیِّباتِ وَتَرْکَ الْمُنْکَراتِ وَفِعْلَ الْخَیْراتِ وَحُبَّ الْمَساکینَ وَ اَنْ تَغْفِرَ لی وَ تَرْحَمَنی وَ اِذا اَرَدْتَ بِعِبادِکَ فِتْنَةً فَاقْبِضْنی اِلَیْکَ غَیْرَ مَفْتُونٍ».

«اَللّٰهُمَّ اِنّی اَعُوذُ بِکَ مِنَ الْبُؤْسِ وَ الْفَقْرِ وَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّینِ وَ السُّقْمِ وَ اَسْئَلُکَ اَنْ تُعینَنی عَلیٰ اَداءِ حَقِّکَ اِلَیْکَ وَ حَقِّ النّاسِ اِلَی النّاسِ».

ثالثاً، چنانچه فیض کاشانی (ره) نقل می‌نماید جهت طول عمر و دفع مرگ مفاجات (ناگهانی) و توسعهٔ معاش بعد از هر نماز هجده بار ذکر **«یا حَیّ»** را مداومت نماید.

رابعاً، مداومت نماید به این دعای معروف که شیخ صدوق (ره) در کمال‌الدین روایت نموده:

«یا اَللّٰهُ یا رَحمٰنُ یا رَحیمُ یا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبی عَلیٰ دینِکَ».

خامساً، مداومت نماید به دعا برای حضرت صاحب العصر و الزمان (عج) خصوصاً ادعیه‌ای را که در ابتدا ذکر نمودیم، و به ویژه دعای **«اللهم کن لولیّک»** را که به طرق مختلف آن ذکر گردید را ترک ننماید و هر روز حد اقل یک مرتبه یکقی از ادعیهٔ مخصوص حضرت ولی عصر(عج) را بخواند و از روایات استنباط می‌شود که این تنها طریق نجات در این زمان می‌باشد.

کیفیت دعا برای تعجیل فرج مولایمان حضرت امام زمان(عج)

عالم ربانی سید محمد تقی موسوی اصفهانی (ره) طرق مختلفی را برای دعا جهت تعجیل فرج حضرت صاحب الزمان (عج) در کتاب «مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم(عج)» استنباط نموده و به جهت اهمیت و فوائد عظیمه‌ای که در این استنباط می‌باشد عیناً آن را از ترجمهٔ آن کتاب شریف نقل می‌نماییم:

اول: اینکه به صراحت از خدای تعالی این امر را مسئلت نماید، و به زبان فارسی یا عربی یا هر زبان دیگری تقاضایش را بازگوید، مثل اینکه چنین دعا کند:

«اَللّٰهُمَّ عَجِّلْ فَرَجَ مَوْلانا صاحِبِ الزَّمانِ علیه السلام؛

بار خدایا فرج مولای ما صاحب الزمان را زودتر برسان».

یا بگوید:

«عَجَّلَ اللّٰهُ تَعالیٰ فَرَجَهُ وَ ظُهُورَهُ؛

خدای تعالی فرج و ظهور آن حضرت را تعجیل فرماید».

دوم: اینکه از خداوند ـ عزّاسمه ـ درخواست کند که فرج و گشایش امر آل محمد ﷺ را تعجیل فرماید؛ و زودتر برساند، چون فرج آن حضرت همان فرج آنها است، چنانکه در دعاها و روایات این معنی آمده است.

سوم: اینکه فرج و گشایش امر تمام مؤمنین و مؤمنات، یا فرج اولیای خدا تعالی را مسئلت دارد، زیرا که با فرج آن جناب ؑ فرج اولیای خدا انجام می‌گردد، چنانکه در روایت رسیده.

چهارم: اینکه بر دعای کسی که چنین دعائی کند آمین بگوید، چون واژهٔ «آمین» یعنی: «مستجاب کن»، که این نیز دعا است، و چونکه دعا کننده و آمین گو هر دو در دعا شریکند، بطوریکه در خبر آمده است.

پنجم: اینکه از خدای عزوجل بخواهد که دعای هر کس که برای تعجیل فرج مولایمان ؑ دعا می‌کند را مستجاب سازد. و فرق بین این با گونهٔ قبلی آن است که آمین گفتن جز در حضور دعا کننده انجام نمی‌گردد، ولی در این مورد حضور شرط نیست.

ششم: اینکه فراهم شدن و آماده گشتن اسباب و مقدمات زودتر رسیدن فرج را از خداوند مسئلت نماید.

هفتم: اینکه در خواست نماید که موانع ظهور آن حضرت ﷺ رفع و برطرف گردد.

هشتم: اینکه دعا کند گناهانی که مایهٔ تأخیر افتادن فرج آن حضرت است آمرزیده شوند، گناهانی که دعا کننده یا غیر او از اهل ایمان مرتکب گردیده‌اند.

نهم: اینکه از خدای تعالی درخواست کند که او را از آنچنان گناهانی که اثر یاد شده را دارد در آیندهٔ زندگیش محفوظ و باز بدارد.

دهم: اینکه نابودی دشمنان آن حضرت ﷺ را ـ که وجودشان مانع از زودتر شدن فرج دوستانش می‌باشد ـ از خداوند بخواهد.

یازدهم: اینکه از خداوند مسئلت نماید که دست ستمگران را از سر همهٔ مؤمنین کوتاه سازد، که این امر به برکت ظهور امامشان که در انتظارش هستند انجام می‌گردد.

دوازدهم: اینکه گسترش یافتن عدالت را در شرق و غرب زمین مسئلت نماید، زیرا که این امر جز به ظهور آن حضرت ﷺ حاصل نمی‌گردد، همچنانکه خدای عزوجل و پیغمبران و اولیائش ﷺ وعده داده‌اند.

سیزدهم: اینکه بگوید: خداوندا رفاه و خوشی را بما بنمایان، و نیتش حصول آن در زمان ظهور باشد، چونکه رفاه و خوشی کامل و تمام برای مؤمن حاصل نمی‌شود مگر به ظهور امام غائب از نظر ﷺ وارد شده است.

چهاردهم: اینکه از خدای عزوجل بخواهد که اجر و مزد عبادتها و کارهایش را تعجیل در امر فرج و ظهور مولایش مطابق خواسته و رضای حضرتش ﷺ قرار دهد.

پانزدهم: آنکه توفیق یافتن به انجام این دعا ـ یعنی دعا برای مولایمان ﷺ و درخواست تعجیل در امر فرجش ـ را برای همهٔ مؤمنین و مؤمنات بخواهد، زیرا که پیشتر بیان داشته‌ایم که همدلی و اتفاق مؤمنین در این کار تأثیر ویژه‌ای دارد، چنانکه در روایت آمده، بنابراین هر گاه مؤمن مسئلت کند که مقدمات مطلوب و هدفش فراهم و آسان گردد، در جهت تحصیل آن کوشش بسزایی انجام داده است.

شانزدهم: اینکه از خدای عزوجل مسئلت نماید که دین حق و اهل ایمان را بر همهٔ ملل و ادیان چیره و پیروز فرماید، زیرا که این امر چنانکه وعده کرده جز به ظهور

مولایمان صاحب الزمان ﷺ حاصل نمی‌گردد، همانطور که در روایات در کتاب البرهان آمده است.

هفدهم: اینکه از خداوند ـ عزاسمه ـ درخواست نماید که از دشمنان دین و ستم کنندگان بر خاندان حضرت سیدالمرسلین ﷺ انتقام بگیرد، به جهت آنچه در اخبار آمده که این امر با ظهور امام غایب از انظار و آخرین امامان بزرگوار ﷺ انجام می‌گردد.

هجدهم: اینکه بر آن حضرت درود بفرستد، و منظورش درخواست رحمت ویژه‌ای از سوی خداوند باشد که بآن زودتر شدن فرجش آسان شود.

و این از عبارتی که در مورد درود فرستادن بر آن جناب و بر پدرانش ﷺ روایت شده، که در کامل الزیارات و غیر آن ذکر گردیده، بدست می‌آید، که در باب زیارت حضرت رضا ﷺ پس از درود فرستادن بر یکایک امامان ﷺ چنین می‌خوانیم:

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ حُجَّتِکَ وَ وَلِيِّکَ القائم في خَلقِکَ صَلاةً تامَّةً نامِيَةً باقِيَةً تُعَجِّلُ بِها فَرَجَهُ وَ تَنْصُرُهُ بِها...؛»

بار خدایا درود بفرست بر حجت خود و ولیّت که درمیان خلقت بپا خاسته است درود فرستادنی تمام و با افزایش و همیشگی که بآن فرجش را زودتر برسانی و بآن پیروزش نمائی».

نوزدهم: اینکه تعجیل در بر طرف شدن محنت از چهره‌اش، و دور گشتن همّ و غم از قلب مقدسش ﷺ را بخواهد، زیرا که این از لوازم تسلط آن حضرت و نابودی دشمنانش می‌باشد.

بیستم: اینکه از خدای تعالی بخواهد که در امر خونخواهی برای مولای شهید مظلوممان حضرت ابی عبدالله الحسین ﷺ تعجیل فرماید، زیرا که این در حقیقت دعا برای فرزندش حضرت حجت ﷺ است که طلب کنندهٔ خونبهای او و انتقام گیرنده از کشندگان وی است.

فوائد دعابرای تعجیل فرج امام زمان(عج)
بنابر استنباط صاحب مکیال از روایات

۱ ـ (اطاعت) فرمایش حضرت ولی عصر ﷺ: و بسیار دعا کنید برای تعجیل فرج که فرج شما در آن است.

۲ ـ این دعا سبب زیاد شدن نعمتها است.

۳ ـ اظهار محبت قلبی.

۴ ـ نشانهٔ انتظار.

۵ ـ زنده کردن امر ائمهٔ اطهار ﷺ.

۶ ـ مایهٔ ناراحتی شیطان لعین.

۷ ـ نجات یافتن از فتنه‌های آخرالزمان.

۸ ـ اداء قسمتی از حقوق آن حضرت است ـ که اداء حق هر صاحب حقی واجب‌ترین امور است ـ

۹ ـ تعظیم خداوند و دین خداوند است.

۱۰ ـ حضرت صاحب الزمان ﷺ در حق او دعا می‌کند.

۱۱ ـ شفاعت آن حضرت در قیامت شامل حال او می‌شود.

۱۲ ـ شفاعت پیغمبر صلی الله علیه و آله ان شاءاللّه شامل حالش می‌شود.

۱۳ ـ این دعا امتثال امر الهی و طلب فضل و عنایت او است.

۱۴ ـ مایهٔ استجابت دعا می‌شود.

۱۵ ـ اداء اجر رسالت است.

۱۶ ـ مایهٔ دفع بلا است.

۱۷ ـ سبب وسعت روزی است ان شاءاللّه.

۱۸ ـ باعث آمرزش گناهان می‌شود.

۱۹ ـ تشرف به دیدار آن حضرت در بیداری یا خواب.

۲۰ ـ رجعت به دنیا در زمان ظهور آن حضرت.

۲۱ ـ از برادران پیغمبر ﷺ خواهد بود.

۲۲ ـ فرج مولای ما حضرت صاحب الزمان ﷺ زودتر واقع می‌شود.

۲۳ـ پیروی از پیغمبر و امامان علیهم السلام خواهد بود.
۲۴ـ وفای به عهد و پیمان خداوند است.
۲۵ـ آثار نیکی به والدین برای دعا کننده حاصل می‌گردد.
۲۶ـ فضیلت رعایت و اداء امانت برایش حاصل می‌شود.
۲۷ـ زیاد شدن اشراف نور امام علیه السلام در دل او.
۲۸ـ طولانی شدن عُمر، ان شاءاللّه تعالی.
۲۹ـ تعاون و همکاری در کارهای نیک و تقوی.
۳۰ـ رسیدن به نصرت و یاری خداوند و پیروزی بر دشمنان به کمک خداوند.
۳۱ـ هدایت به نور قرآن مجید.
۳۲ـ نزد اصحاب اعراف معروف می‌گردد.
۳۳ـ به ثواب طلب علم نائل می‌شود ان‌شاءاللّه.
۳۴ـ از عقوبتهای اخروی ان‌شاءاللّه در امان می‌ماند.
۳۵ـ هنگام مرگ به او مژده می‌رسد و با او به نرمی رفتار می‌شود.
۳۶ـ این دعا اجابت دعوت خدا و رسول صلی الله علیه و آله است.
۳۷ـ با امیرالمؤمنین علیه السلام و در درجهٔ آن حضرت خواهد بود.
۳۸ـ محبوبترین افراد نزد خداوند خواهد بود.
۳۹ـ عزیزترین و گرامی‌ترین افراد نزد پیغمبر صلی الله علیه و آله می‌شود.
۴۰ـ ان شاءاللّه از اهل بهشت خواهد بود.
۴۱ـ دعای پیغمبر صلی الله علیه و آله شامل حالش می‌گردد.
۴۲ـ کردارهای بد او به کردارهای نیک مبدل شود.
۴۳ـ خداوند متعال در عبادت او را تأیید فرماید.
۴۴ـ ان شاءاللّه با این دعا عقوبت از اهل زمین دور می‌شود.
۴۵ـ ثواب کمک به مظلوم را دارد.
۴۶ـ ثواب احترام به بزرگتر و تواضع نسبت به او را دارد.
۴۷ـ پاداش خونخواهی مولای مظلوم شهیدمان حضرت ابی عبداللّه الحسین علیه السلام را دارد.

۴۸ـ شایستگی دریافت احادیث ائمهٔ اطهار علیهم السلام را می‌یابد.

۴۹ـ نور او برای دیگران نیز ـ روز قیامت ـ درخشان می‌گردد.

۵۰ـ هفتاد هزار نفر از گنهکاران را شفاعت می‌کند.

۵۱ـ دعای امیرالمؤمنین علیه السلام در حق او روز قیامت.

۵۲ـ بی حساب داخل بهشت شدن.

۵۳ـ در امان بودن از تشنگی روز قیامت.

۵۴ـ جاودان بودن در بهشت.

۵۵ـ مایهٔ خراش روی ابلیس و مجروح شدن دل او است.

۵۶ـ روز قیامت هدیه‌های ویژه‌ای دریافت می‌دارد.

۵۷ـ خداوند عزوجل از خدمتگذاران بهشت نصیبش فرماید.

۵۸ـ در سایهٔ گستردهٔ خداوند قرارگرفته و رحمت بر او نازل می‌شود (مادامی که مشغول آن دعا باشد).

۵۹ـ پاداش نصیحت مؤمن را دارد.

۶۰ـ مجلسی که در آن برای حضرت قائم ـ عجل اللّه فرجه ـ دعا شود، محل حضور فرشتگان گردد.

۶۱ـ دعا کننده مورد مباهات خداوند شود.

۶۲ـ فرشتگان برای او طلب آمرزش می‌کنند.

۶۳ـ از نیکان مردم ـ پس از ائمهٔ اطهار علیهم السلام ـ می‌شود.

۶۴ـ این دعا اطاعت از اولی‌الامر است که خداوند اطاعتشان را واجب ساخته است.

۶۵ـ مایهٔ خرسندی خداوند عزوجل می‌شود.

۶۶ـ مایهٔ خشنودی پیغمبر صلی الله علیه و آله می‌گردد.

۶۷ـ این دعا خوشایندترین اعمال نزد خداوند است.

۶۸ـ از کسانی خواهد بود که خداوند در بهشت به او حکومت دهد ان شاءاللّه تعالی.

۶۹ـ حساب او آسان می‌شود.

۷۰ـ این دعا در عالم برزخ و قیامت مونس مهربانی خواهد بود.

۷۱ـ این عمل بهترین اعمال است.
۷۲ـ باعث دوری غصه‌ها می‌شود.
۷۳ـ دعای هنگام غیبت بهتر از دعای هنگام ظهور امام ؈ است.
۷۴ـ فرشتگان درباره‌اش دعا می‌کنند.
۷۵ـ دعای حضرت سیدالساجدین ؈ ـ که نکات و فوائد متعددی دارد ـ شامل حالش می‌شود.
۷۶ـ این دعا تمسک به ثقلین (کتاب و عترت) است.
۷۷ـ چنگ زدن به ریسمان الهی است.
۷۸ـ سبب کامل شدن ایمان است.
۷۹ـ مانند ثواب همهٔ بندگان به او می‌رسد.
۸۰ـ تعظیم شعائر خداوند است.
۸۱ـ این دعا ثواب کسی که با پیغمبر ؇ شهید شده را دارد.
۸۲ـ ثواب کسی که زیر پرچم حضرت قائم ؈ شهید شده را دارد.
۸۳ـ ثواب احسان به مولای ما حضرت صاحب الزمان ـ عجل الله فرجه ـ را دارد.
۸۴ـ در این دعا ثواب گرامی داشتن عالم هست.
۸۵ـ پاداش گرامی داشتن شخص کریم را دارد.
۸۶ـ در میان گروه ائمهٔ اطهار ؈ محشور می‌شود.
۸۷ـ درجات او در بهشت بالا می‌رود.
۸۸ـ از بدی حساب در روز قیامت در امان ماند.
۸۹ـ نائل شدن به بالاترین درجات شهدا روز قیامت.
۹۰ـ رستگاری به شفاعت فاطمهٔ زهرا ؈

برای تحقیق و بررسی هر یک از موارد مذکوره و اطلاع و تطبیق آن با آیات و روایات به کتاب مکیال‌المکارم رجوع شود.

لازم به تذکر است که کتاب «مکیالُ المَکارم» بنابر گفتهٔ مؤلف آن آیةالله موسوی اصفهانی به دستور امام زمان(عج) تألیف شده چنانچه در مقدمهٔ آن کتاب آورده که کسی را در خواب دیدم که با قلم و سخن نتوان او را توصیف نمود یعنی حضرت ولی عصر(عج) که با بیانی روح انگیز فرمود: این کتاب را بنویس و عربی هم بنویس و نام آن را بگذار:

«مِکیالُ المَکارم فی فوائد اللدعاء للقائم» و ایشان سرانجام در سال ۱۳۴۸ هـق. پس از بازگشت از زیارت مشاهده مشرفهٔ عراق از دنیا رحلت نموده و در قبرستان تخت فولاد اصفهان در کنار پدر بزرگوارش به خاک سپرده شد.

فصل دوّم

ادعیه و مناجات منتخبه مولایمان حضرت امام سجاد علیه‌السلام از صحیفهٔ سجادیه

بعضی از ادعیه و مناجات مولایمان حضرت امام سجاد(ع)

به جهت اینکه اصل در طلب حاجات از خداوند، توبه و تحصیل رضایت الهی می‌باشد بعضی از ادعیهٔ مولایمان حضرت امام سجاد(ع) را از کتاب شریف صحیفهٔ سجادیه به اسانید خود روایت می‌نماییم و معانی آن نیز ذکر می‌گردد تا با توجه به معنا بر قرائت آن مداومت گردد انشاءالله تعالی.

دعای حضرت امام سجاد(ع) در طلب عفو و رحمت

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اكْسِرْ شَهْوَتي عَنْ كُلِّ مَحْرَمٍ

بار خدایا بر محمد و آل او درود فرست، و شهوت و خواهش مرا از هر حرام (جداساز) بشکن

وَازْوِ حِرْصي عَنْ كُلِّ مَأْثَمٍ، وَامْنَعْني عَنْ أَذىٰ كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ

و حرص و آز مرا از هر گناهی دور گردان، و مرا از آزار رساندن به هر مرد و زن با ایمان و به هر

مُؤْمِنَةٍ وَ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ، اَللّٰهُمَّ وَ أَيُّما عَبْدٍ نالَ مِنّي ما حَظَرْتَ

مرد و زن مسلمان بازدار، بار خدایا هر بنده‌ای که دربارهٔ من آنچه را براو حرام

عَلَيْهِ ، وَ انْتَهَكَ مِنّي ما حَجَزْتَ عَلَيْهِ ، فَمَضىٰ بِظُلاٰمَتي

کرده‌ای بجا آورده، و پردهٔ آنچه را بر او منع نموده‌ای دریده، و حق مرا برده و

مَيِّتاً، اَوْ حَصَلَتْ لي قِبَلَهُ حَيّاً فَاغْفِرْ لَهُ ما اَلَمَّ بِهِ مِنّي

مرده، یا زنده است و حق من نزد او بجا مانده باشد پس او را در ستمی که بمن کرده بیامرز

وَاعْفُ لَهُ عَمّا اَدْبَرَ بِهِ عَنّي وَ لاٰ تَقِفْهُ عَلىٰ مَاارْتَكَبَ فِيَّ

و در حقی که از من برده درگذر، و از آنچه دربارهٔ من بجا آورده آگاه مساز

وَ لاٰ تَكْشِفْهُ عَمّا اكْتَسَبَ بي ، وَاجْعَلْ ما سَمَحْتُ بِهِ مِنَ الْعَفْوِ

وبراثرآنچه بمن خواسته(وآزار)رواداشته رسوایش مکن،وعفووگذشت‌ازایشان‌راکه

عَنْهُمْ، وَ تَبَرَّعْتُ بِهِ مِنَ الصَّدَقَةِ عَلَيْهِمْ اَزْكىٰ صَدَقاٰتِ

بکاربردم،وصدقه‌وبخششی‌راکه‌برایشان‌بخشیدم‌پاکیزه‌ترین‌بخششهای

الْمُتَصَدِّقينَ ،وَ اَعْلىٰ صِلاٰتِ الْمُتَقَرِّبينَ ، وَعَوِّضْني

بخشندگان،و بالاترین عطاهای تقرب‌جویان(بدرگاه خود) قرارده، و مرا از

مِنْ عَفْوي عَنْهُمْ عَفْوَكَ ، وَ مِنْ دُعاٰئي لَهُمْ رَحْمَتَكَ

عفو و گذشتم از ایشان به عفوت، و از دعا و درخواستم برای آنان برحمتت

حَتّىٰ يَسْعَدَكُلُّ واٰحِدٍ مِنّاٰ بِفَضْلِكَ ، وَ يَنْجُوَ كُلٌّ مِنّاٰ بِمَنِّكَ

عوض(پاداش)عطافرماتاهریک‌ازمابااحسان‌تونیکبخت‌شود،وهرکدام‌ازمابسبب‌نعمتت

اَللّٰهُمَّ وَ اَيُّما عَبْدٍ مِنْ عَبيدِكَ اَدْرَكَهُ مِنّي دَرَكٌ ، اَوْمَسَّهُ

رهائی‌یابد،بارخدایاهربنده‌ای‌ازبندگانت‌که‌ازمن‌عقوبت‌وشکنجه‌ای‌یافته،یاازجانب

مِنْ ناٰحِيَتي اَذىً ، اَوْ لَحِقَهُ بي اَوْ بِسَبَبي ظُلْمٌ فَفُتُّهُ بِحَقِّهِ

من‌آزاری‌باورسیده،یاازمن‌یابوسیلهٔ‌من‌ستمی‌باورخ‌داده‌وحق‌اوراازدست

اَوْ سَبَقْتُهُ بِمَظْلِمَتِهِ ، فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اَرْضِهِ عَنّي

داده‌ودادخواهی‌ازحقش‌راازمیان‌برده‌باشم،پس‌برمحمدوآل‌اودرودفرست،واوراازتوانگری

مِنْ وُجْدِكَ وَ اَوْفِهِ حَقَّهُ مِنْ عِنْدِكَ، ثُمَّ قِني ما

خودازمن‌خوشنودساز،وازجانب‌خویش‌حق‌اورابی‌کم‌وکاست‌عطافرما،سپس‌مرااز

يوُجِبُ لَهُ حُكْمُكَ، وَ خَلِّصْني مِمّاٰ يَحْكُمُ بِهِ عَدْلُكَ

چیزی کیفری که فرمان توباعث آن می شودنگاهدار وازآنچه عدل توبآن حکم می کندرهائی ده

فَإِنَّ قُوَّتِي لاٰ تَسْتَقِلُّ بِنَقِمَتِکَ وَ إِنَّ طاقَتِي لاٰ تَنْهَضُ

زیراتوانائی من ازتحمل انتقام وکیفرتوبرنمیآید.ونیروی من باخشم توبرابری

بِسُخْطِکَ، فَإِنَّکَ إِنْ تُکافِنِي بِالْحَقِّ تُهْلِکْنِي، وَ إِلاّٰ تَغَمَّدْنِي

نتواندکرد،پس اگرتومرابحق جزادهی هلاکم می نمایی،واگر برحمتت

بِرَحْمَتِکَ تُوبِقْنِي، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْهِبُکَ یا إِلٰهِي - ما لاٰ

نپوشانی تباهم می سازی،بارخدایاازتودرخواست می کنم که بمن ببخشی ای خدای من چیزی را

یُنْقِصُکَ بَذْلُهُ، وَ أَسْتَحْمِلُکَ ما لاٰ یَبْهَظُکَ حَمْلُهُ،

که بخشیدن آن ازتو چیزی نمی کاهد،وبرداشتن باری راازتومی خواهم که برداشتن آن تراگرانبار

أَسْتَوْهِبُکَ - یا إِلٰهِي - نَفْسِيَ الَّتِي لَمْ تَخْلُقْها لِتَمْتَنِعَ بِها مِنْ

نمی‌گرداند، از تو درخواست میکنم که بمن ببخشی ای خدای من نفس مرا که آنرا نیافریدی تا از بدی آن

سُوءٍ، أَوْ لِتَطَرَّقَ بِها إِلیٰ نَفْعٍ، وَلٰکِنْ أَنْشَأْتَها إِثْباتاً

خودرابازداری،یابسبب آن بسودی راه جوئی، ولی آنراآفریدی برای ثابت کردن(بندگان)

لِقُدْرَتِکَ عَلیٰ مِثْلِها، وَاحْتِجاجاً بِها عَلیٰ شَکْلِها،

قدرت وتوانائیت(را)برآفریدن مانندآن،وبرای حجت ودلیل آوردن برآفریدن شبیه آن

وَأَسْتَحْمِلُکَ مِنْ ذُنُوبِي ما قَدْ بَهَظَنِي حَمْلُهُ، وَ أَسْتَعِینُ

وازتومی خواهم که گناهم راازمن برگیری(بیامرزی)که زیربار رفتن آن مراسنگین کرده،وازتو

بِکَ عَلیٰ ما قَدْ فَدَحَنِي ثِقْلُهُ، فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَهَبْ

یاری می طلبم بر آنچه سنگینی (کیفر) آن مرا گرانبار نموده، پس بر محمد و آل او درود فرست، و نفس مرا

لِنَفْسِي عَلیٰ ظُلْمِها نَفْسِي، وَ وَکِّلْ رَحْمَتَکَ بِاحْتِمالِ إِصْرِي

بااینکه بخودستم کرده ببخش،ورحمتت رابه برداشتن بارگرانم بگمار،

فَکَمْ قَدْ لَحِقَتْ رَحْمَتُکَ بِالْمُسِیئِینَ ، وَ کَمْ قَدْ شَمِلَ عَفْوُکَ

زیرا چه بسا رحمت تو به بدکاران رسیده، وچه بسا عفو تو ستمکاران را

الظّالِمینَ، فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْنی اُسْوَةَ مَنْ قَدْ

فراگرفته، پس بر محمد و آل او درود فرست، و مرا پیشوای کسانی گردان که بگذشت

اَنْهَضْتَهُ بِتَجاوُزِکَ عَنْ مَصارِعِ الْخاطِئینَ، وَ

خود، آنها را از افتادن گاههای خطاکاران بپا داشته (نگهداری کرده) ای

خَلَّصْتَهُ بِتَوْفیقِکَ مِنْ وَرَطاتِ الْمُجْرِمینَ، فَاَصْبَحَ

و بتوفیق خویش آنان را از مهلکه ها و گرفتاریهای گنهکاران رهائی داده (آمرزیده) ای،

طَلیقَ عَفْوِکَ مِنْ اِسارِ سُخْطِکَ، وَ عَتیقَ صُنْعِکَ

پس از گیر خشمت رها شدهٔ عفوت گردیده، و از بند عدالتت آزاد شدهٔ

مِنْ وَثاقِ عَدْلِکَ اِنَّکَ اِنْ تَفْعَلْ ذٰلِکَ یا اِلٰهی

احسان تو گشته اند، تو اگر چنین کنی (مرا پیشوای آنان گردانی) ای خدای من

تَفْعَلْهُ بِمَنْ لا یَجْحَدُ اسْتِحْقاقَ عُقُوبَتِکَ، وَلا یُبَرِّئُ نَفْسَهُ

آنرا درباره کسی بجا میآوری که شایستگی کیفر تو را (برای خود) انکار نمی‌کند، و نفس خود را از سزاوار

مِنِ اسْتیجابِ نَقِمَتِکَ، تَفْعَلْ ذٰلِکَ یا اِلٰهی بِمَنْ خَوْفُهُ مِنْکَ

بودن عقاب تو منزه و پاک نمی داند، آن رفتار را بکسی می کنی ازخدای من که ترسش از تو از طمع

اَکْثَرُ مِنْ طَمَعِهِ فیکَ، وَ بِمَنْ یَأْسُهُ مِنَ النَّجاةِ اَوْکَدُ مِنْ

و آزش در (رحمت) تو بیشتر است، و بکسی که نومیدیش از نجات (آتش) از امیدواریش برای

رَجائِهِ لِلْخَلاصِ، لا اَنْ یَکُونَ یَأْسُهُ قُنُوطاً، اَوْ اَنْ یَکُونَ

رهائی (از آن) استوارتر می باشد، (و این) نه بجهت آنست که نومیدیش نومیدی از رحمت یا طمعش

طَمَعُهُ اغْتِراراً، بَلْ لِقِلَّةِ حَسَناتِهِ بَیْنَ سَیِّئاتِهِ، وَضَعْفِ

از روی فریب خوردن (از رحمت تو) باشد، بلکه برای آنستکه نیکیهایش میان بدیهایش اندک و دلیلهایش

حُجَجِهِ فی جَمیعِ تَبِعاتِهِ، فَاَمّا اَنْتَ یا اِلٰهی فَاَهْلٌ اَنْ لا یَغْتَرَّ

در همهٔ دادخواهیها و گناهان اوسست است، و اما تو ای خدای من شایسته‌ای که

صدیقان و بسیار

بِکَ الصِّدّیقُونَ، وَ لٰا یَیْأَسَ مِنْکَ الْمُجْرِمُونَ، لِأَنَّکَ

راستگویان (پیامبران) به (رحمت) تو مغرور نشده و فریب نمی‌خورند، و گناهکاران از (عفو) تو

الرَّبُّ الْعَظیمُ الَّذی لٰا یَمْنَعُ اَحَداً فَضْلَهُ، وَ لٰا یَسْتَقْصی

نومید نگردند زیرا تو پروردگار بزرگی می‌باشی که کسی را از فضل و احسان خود باز نمیدارد، و همهٔ

مِنْ اَحَدٍ حَقَّهُ، تَعالیٰ ذِکْرُکَ عَنِ الْمَذْکُورینَ،

حق خویش را از کسی نمی‌گیرد، ذکر و یاد تو (تسبیح و تحمید و تهلیل و مانند آنها) برتر است از یادشدگان

وَ تَقَدَّسَتْ اَسْماۤؤُکَ عَنِ الْمَنْسُوبینَ، وَ فَشَتْ نِعْمَتُکَ فی

ونامهای توپاک وپاکیزه‌است ازاینکه حسب ونسب داران بآن نامیده شوند،ونعمت درهمهٔ

جَمیعِ الْمَخْلُوقینَ، فَلَکَ الْحَمْدُ عَلیٰ ذٰلِکَ یا رَبَّ الْعالَمینَ

آفریدگان پراکنده‌است،پس توراست سپاس برآن عطاوبخشش ای پروردگارجهانیان

دعای مولایمان حضرت امام سجاد علیه‌السلام در پناه‌بردن به خداوند جَلَّتْ عَظَمَتُهُ

اَللّٰهُمَّ اِنْ تَشَأْ تَعْفُ عَنّا فَبِفَضْلِکَ وَ اِنْ تَشَأْ تُعَذِّبْنا

بارخدایااگربخواهی ازمابگذری ازفضل واحسان تواست،واگربخواهی مارابه‌کیفررسانی از

فَبِعَدْلِکَ، فَسَهِّلْ لَنا عَفْوَکَ بِمَنِّکَ، وَ اَجِرْنا مِنْ عَذابِکَ

عدل و دادگری تو است، پس بنعمت (بی پایان) خود بخششت را بر ما آسان فرما، و بگذشتت (از گناهان)

بِتَجاوُزِکَ، فَاِنَّهُ لٰا طاقَةَ لَنا بِعَدْلِکَ، وَ لٰا نَجاةَ لِاَحَدٍ مِنّا

ماراازکیفرت رهائی ده،زیرا(درباز پرسی)ماراتوانائی دادگری تونیست،وبی عفووبخششت

دُونَ عَفْوِكَ، يٰا غَنِيَّ الْأَغْنِيآءِ ، هٰا، نَحْنُ عِبٰادُكَ

هیچیک از ما را رهائی (از عذاب) نه،ای بی نیاز بی نیازان،اینک ما بندگان تو در اختیار

بَيْنَ يَدَيْكَ، وَ اَنَا اَفْقَرُ الْفُقَرآءِ اِلَيْكَ. فَاجْبُرْ فٰاقَتَنٰا

توایم،ومن نیازمندترین نیازمندان بتوأم،پس به بی نیازی وعطای

بِوُسْعِكَ، وَ لٰا تَقْطَعْ رَجٰآءَنٰا بِمَنْعِكَ. فَتَكُونَ قَدْ اَشْقَيْتَ

خویش احتیاج ما را برطرف فرما،وما را بباز داشتن (از رحمت) خود نومید مگردان که

مَنِ اسْتَسْعَدَ بِكَ، وَ حَرَمْتَ مَنِ اسْتَرْفَدَ فَضْلَكَ،

(اگر از رحمت باز داشتی) بدبخت کرده‌ای کسی را که از تو نیکبختی خواسته، و نومید ساخته‌ای آنرا که

فَاِلىٰ مَنْ حينَئِذٍ مُنْقَلَبُنٰا عَنْكَ، وَ اِلىٰ اَيْنَ مَذْهَبُنٰا

از احسان تو بخشش طلبیده، پس در این هنگام (بدبختی و نومیدی) از جانب تو بکه رو آوریم، و از درگاه

عَنْ بٰابِكَ. سُبْحٰانَكَ نَحْنُ الْمُضْطَرُّونَ الَّذينَ اَوْجَبْتَ

توبکجا رویم؟ جز تو پناهی نداریم منزه و پاکی تو،ما بیچارگانیم که اجابت (دعا) شانرا واجب

اِجٰابَتَهُمْ، وَ اَهْلُ السَّوْءِ الَّذينَ وَعَدْتَ الْكَشْفَ عَنْهُمْ،

گردانیده‌ای،وما رنج دیدگانیم که رفع گرفتاری شانرا وعده داده‌ای،

وَاَشْبَهُ الْاَشْيآءِ بِمَشيئَّتِكَ، وَ اَوْلَى الْاُمُورِ بِكَ في عَظَمَتِكَ

وشبیه ترین چیزها به اراده وخواست تو،وسزاوارترین کارها به ذات تو در بزرگواریت

رَحْمَةُ مَنِ اسْتَرْحَمَكَ، وَ غَوْثُ مَنِ اسْتَغٰاثَ بِكَ،

رحمت و بخشش بر کسی است که از تو درخواست رحمت نموده، و رسیدن به فریاد کسی است که از تو

فَارْحَمْ تَضَرُّعَنٰا اِلَيْكَ، وَ اَغْنِنٰا اِذْ طَرَحْنٰا اَنْفُسَنٰا

فریاد رسی طلبیده، پس بر زاری ما بدرگاهت رحم کن، و چون خود را در اختیارت افکنده‌ایم بی نیازمان

بَيْنَ يَدَيْكَ. اَللّٰهُمَّ اِنَّ الشَّيْطٰانَ قَدْ شَمِتَ بِنٰا اِذْ

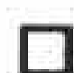
فرما (از گرفتاریمان برهان) بارخدایا چون برنافرمانیت از شیطان پیروی کردیم ما را

شايَعْناهُ عَلىٰ مَعْصِيَتِکَ، فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ الِهِ، وَ

شماتت کرد(وشادمانی نمود)،پس برمحمدوآل اودرودفرست،وپس

لاتُشْمِتْهُ بِنا بَعْدَ تَرْكِنا إِيّاهُ لَکَ، وَ رَغْبَتِنا عَنْهُ إِلَيْکَ

از آنکه ما برای تو از او دوری گزیده بدرگاهت رو آوردیم اندوهی بما مرسان که (بآن) ما را شما تت کند

دعای مولایمان حضرت امام سجاد (ع) در ترس (از خداوند)

اَللّٰهُمَّ إِنَّکَ خَلَقْتَني سَوِيّاً، وَ رَبَّيْتَني صَغيراً، وَ رَزَقْتَني

بارخدایاتومرادرست اندام آفریدی،ودرکوچکی پروردی،وبی رنج وکوشش من

مَكْفِيّاً، اَللّٰهُمَّ إِنّي وَجَدْتُ فيما اَنْزَلْتَ مِنْ كِتابِکَ، وَ

روزیم دادی،بارخدایامن درکتاب تو(قرآن مجید)که فروفرستادی وبندگانت را

بَشَّرْتَ بِهِ عِبادَکَ اَنْ قُلْتَ: يا عِبادِيَ الَّذينَ اَسْرَفُوا

بآن مژده دادی یافتم که فرموده ای:ای بندگان من که برنفسهای خود

عَلىٰ اَنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ، إِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ

(باگناه کردن)اسراف کرده اندازرحمت خدانومیدنشوید،که خداهم گناهان(بجزشرک)را

جَميعاً وَ قَدْ تَقَدَّمَ مِنّي ما قَدْ عَلِمْتَ وَ ما اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنّي

میآمرزد،وپیش ازاین ازمن سرزده آنچه(گناهانی که)تودانسته ای وآنچه توبآن ازمن

فَيا سَوْاَتاٰ مِمّا اَحْصاهُ عَلَيَّ كِتابُکَ، فَلَوْ لا الْمَواقِفُ الَّتي

داناتری پس وای به بدی حال من ازآنچه نامه تودرباره من شمرده است پس اگرنبودجاهائی

اُؤَمِّلُ مِنْ عَفْوِکَ الَّذي شَمِلَ كُلَّ شَيْءٍ لَاَلْقَيْتُ بِيَدي،

که امیدوارم ازعفووگذشتت که هرچیزی رافرامیگیرد خودراازدست میرهانیدم(هلاک

وَ لَوْ اَنَّ اَحَداً اسْتَطاعَ الْهَرَبَ مِنْ رَبِّهِ لَكُنْتُ اَنَا اَحَقُّ بِالْهَرَبِ

میساختم)واگرکسی می توانست ازپروردگارش بگریزدهرآینه من بگریختن ازتوسزاوارتر

مِنْکَ، وَ اَنْتَ لاتَخْفىٰ عَلَيْکَ خافِيَةٌ فِي الْاَرْضِ وَلا فِي

بودم،وتویی که رازی درزمین وآسمان پوشیده نیست وآنرا(روزمحشر)

السَّماءِ اِلّا اَتَيْتَ بِها، وَ كَفىٰ بِكَ جازِياً، وَ كَفىٰ بِكَ حَسيباً

حاضر و آشکار مینمایی، و از هر جزا دهنده و حسابگری بی نیازی،

اَللّهُمَّ اِنَّكَ طالِبي اِنْ اَنَا هَرَبْتُ، وَ مُدْرِكي اِنْ اَنَا فَرَرْتُ

بارخدایا تو طالب منی اگر فرار کنم، ودریابندهٔ منی اگر بگریزم،

فَها اَنَا ذابَيْنَ يَدَيْكَ خاضِعٌ ذَليلٌ راغِمٌ، اِنْ تُعَذِّبْني فَاِنّي

پس اینک منم در پیشگاهت فروتن خوار بینی بر خاک نهاده، اگر مرا عذاب وکیفر

لِذالِكَ اَهْلٌ وَ هُوَ يارَبِّ مِنْكَ عَدْلٌ، وَ اِنْ تَعْفُ عَنّي

کنی پس من سزاوار آنم، و آن ای پروردگار من از جانب تو عدل است و اگر از من درگذری

فَقَديماً شَمَلَني عَفْوُكَ وَ اَلْبَسْتَني عافِيَتَكَ ،فَاَسْئَلُكَ

پس از قدیم الایّام گذشتت مرا فرا گرفته، وعافیت و تندرستی را بر من پوشانده ای، پس از تو

اَللّهُمَّ بِالْمَخْزُونِ مِنْ اَسْمائِكَ، وَ بِما وارَتْهُ الْحُجُبُ مِنْ بَهائِكَ

درخواست می نمایم بارخدایا تو را بنامهای پنهان شده ات، و بجمال و نیکوئیت که پرده ها آنرا

اِلّا رَحِمْتَ هٰذِهِ النَّفْسَ الْجَزُوعَةَ ، وَ هٰذِهِ الرِّمَّةَ الْهَلُوعَةَ، الَّتي

پوشانده است که رحم و مهربانی کنی این جان بی‌تاب و این استخوان ضعیف و ناتوان را که توانائی

لاتَسْتَطيعُ حَرَّ شَمْسِكَ، فَكَيْفَ تَسْتَطيعُ حَرَّ نارِكَ وَالَّتي لا

گرمی آفتاب را ندارد پس چگونه گرمی آتش (دوزخ) تو را توانائی دارد؟ و شنیدن

تَسْتَطيعُ صَوْتَ رَعْدِكَ، فَكَيْفَ تَسْتَطيعُ صَوْتَ غَضَبِكَ

آواز رعد و غرّش ابر تو را توانائی ندارد، پس چگونه (تحمل سختی) بانگ غضبت را توانائی دارد

فَارْحَمْنِي اللّهُمَّ فَاِنّي امْرُؤٌ حَقيرٌ، وَ خَطَري يَسيرٌ، وَ لَيْسَ

پس بر من رحم کن بارخدایا زیرا من مردی ذلیل و خوارم، وقدر و منزلتم اندک است، و عذاب و

عَذابي مِمّا يَزيدُ في مُلْكِكَ مِثْقالَ ذَرَّةٍ، وَ لَوْ اَنَّ عَذابي مِمّا

کیفر من چیزی نیست که، همسنگ ذره ای در پادشاهی تو بیافزاید، و اگر عذاب من

يَزيدُ في مُلْكِكَ لَسَئَلْتُكَ الصَّبْرَ عَلَيْهِ، وَ اَحْبَبْتُ اَنْ يَكُونَ

چیزی بود که در ملک تو می افزود هر آینه صبر بر آن را از تو می خواستم، و دوست داشتم که آن

ذٰلِكَ لَكَ، وَ لٰكِنْ سُلْطانُكَ اللّهُمَّ اَعْظَمُ، وَ مُلْكُكَ اَدْوَمُ

فزونی برای توباشد،ولی سلطنت توبارخدایابزرگتر،وملک توجاویدتر

مَنْ اَنْ تَزيدَ فيهِ طاعَةُالْمُطيعينَ، اَوْ تَنْقُصَ مِنْهُ مَعْصِيَةُ

ازآنستکه فرمانبری فرمانبران درآن بیافزاید،یانافرمانی گنه کاران از

الْمُذْنِبينَ، فَارْحَمْني يااَرْحَمَ الرّاحِمينَ، وَ تَجاوَزْ عَنّي يا ذَا

آن بکاهد،پس برمن رحم کن ای مهربانترین مهربانان،وازگناهان من درگذرای

الْجَلالِ وَ الْاِكْرامِ، وَ تُبْ عَلَيَّ، اِنَّكَ اَنْتَ التَّوّابُ الرَّحيمُ

دارای بزرگی واحسان ونیکی،وتوبه ام رابپذیر،زیراتوئی توبه پذیرمهربان

دعای مولایمان حضرت امام سجاد(ع) هنگام پناه بردن به خداوند

اَللّهُمَّ اِنّي اَخْلَصْتُ بِانْقِطاعي اِلَيْكَ، وَ اَقْبَلْتُ بِكُلّي عَلَيْكَ

بار خدایا من ببریدن از دیگری و پیوستنم بتو خود را پاک و پاکیزه نمودم، و بهمهٔ وجودم بتو رو آورده

وَ صَرَفْتُ وَجْهي عَمَّنْ يَحْتاجُ اِلىٰ رِفْدِكَ، وَ قَلَبْتُ مَسْئَلَتي

وازکسیکه به بخشش تونیازمنداست روگردانیده ام،وخواهشم راازکسیکه از

عَمَّنْ لَمْ يَسْتَغْنِ عَنْ فَضْلِكَ، وَ رَاَيْتُ اَنَّ طَلَبَ الْمُحْتاجِ

احسان توبی نیازنیست برگردانیده ام،ودانستم که خواستن نیازمنداز

اِلَى الْمُحْتاجِ سَفَهٌ مِنْ رَاْيِهِ وَ ضَلَّةٌ مِنْ عَقْلِهِ، فَكَمْ قَدْ

نیازمندازسبکی اندیشه(بینائی)وگمراهی خرداواست،زیرابسااز

رَاَيْتُ - يا اِلٰهي - مِنْ اُناسٍ طَلَبُوا الْعِزَّ بِغَيْرِكَ فَذَلُّوا، وَ رامُوا

مردم رادیدم-ای خدای من-که بوسیلهٔ جزتوعزت وبزرگی طلبیدندوخوارشدند،وازغیرتو

الثَّرْوَةَ مِنْ سِواكَ فَافْتَقَرُوا، وَحاوَلُوا الْاِرْتِفاعَ فَاتَّضَعُوا

دارائی خواستندوبی چیزشدند،وقصدبلندی کردندوپست گردیدند،

فَصَحَّ بِمُعايَنَةِ اَمْثالِهِمْ حازِمٌ وَفَّقَهُ اعْتِبارُهُ، وَاَرْشَدَهُ

پس براثردیدن مانندهای ایشان دوراندیشی دوراندیش درست وبجااست که پندگرفتنش

اِلیٰ طَرِیقِ صَوابِهِ اخْتِیارُهُ، فَاَنْتَ یا مَوْلایَ دُونَ کُلِّ

او را موفق ساخته و بر گزیدنش او را براه راست رهبری نموده است، پس از اینرو ای مولای من توئی در

مَسْئُولٍ مَوْضِعُ مَسْئَلَتِي، وَ دُونَ کُلِّ مَطْلُوبٍ اِلَیْهِ وَلِیُّ

خواستگاه من نه هر که از او درخواست می‌شود، و توئی روا کنندهٔ حاجت و خواهشم نه هر که از او طلب

حاجَتِي، اَنْتَ الْمَخْصُوصُ قَبْلَ کُلِّ مَدْعُوٍّ بِدَعْوَتِي،

و خواهش می‌شود، تو اختصاص داده شده و یگانه‌ای بدعاء و خواندن من پیش از هر خوانده شده‌ای

لا یَشْرَکُکَ اَحَدٌ فِي رَجائِي، وَ لا یَتَّفِقُ اَحَدٌ مَعَکَ فِي دُعائِي، وَلا

کسی درامید من باتوشریک نمی شود،ودرخواندنم باتوبرابرنمیگردد،ودعایم کسی را

یَنْظِمُهُ وَ اِیّاکَ نِدائِي لَکَ یا اِلٰهِي وَحْدانِیَّةُ الْعَدَدِ، وَ مَلَکَةُ

باتوبیک رشته درنمیآوردای خدای من مخصوص تواست یکتایی عدد،وبرای تواست

الْقُدْرَةِ الصَّمَدِ، وَ فَضِیلَةُ الْحَوْلِ وَ الْقُوَّةِ ،وَدَرَجَةُ الْعُلُوِّ وَالرِّفْعَةِ

صفت قدرت کامله،وکمال توانائی ونیرومندی،وپایهٔ بلندی وبرتری،

وَمَنْ سِواکَ مَرْحُومٌ فِي عُمْرِهِ،مَغْلُوبٌ عَلیٰ اَمْرِهِ،مَقْهُورٌ عَلیٰ شَأْنِهِ

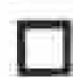
وهرکه جزتودرزندگانیش برحمت نیازمنداست،وبرکارخودمغلوب وزیردست است،درحالات

مُخْتَلِفُ الْحالاتِ، مُتَنَقِّلٌ فِي الصِّفاتِ، فَتَعالَیْتَ عَنِ الْاَشْباهِ وَ

گوناگون،ودرصفات منتقل شونده است(ازکودکی به پیری و...)پس توازداشتن مانندها

الْاَضْدادِ، وَتَکَبَّرْتَ عَنِ الْاَمْثالِ وَالْاَنْدادِ، فَسُبْحانَکَ لا اِلٰهَ اِلّا اَنْتَ

وهمتاها برتر،وازداشتن مانندهاوهمتاها بزرگتری،منزه وپاکی جزتومعبودبحقی نیست

دعای حضرت امام سجاد (علیه السلام)
در خضوع و فروتنی برای خداوند عزّوجلّ

رَبِّ اَفْحَمَتْنِي ذُنُوبِي، وَانْقَطَعَتْ مَقالَتِي، فَلا حُجَّةَ لِي، فَاَنَا

پروردگارا گناهانم مرا خاموش کرده، وگفتارم گسیخته شده، ازاینرو برایم حجت و برهانی نیست

اَلْأَسِيرُ بِبَلِيَّتِي، الْمُرْتَهَنُ بِعَمَلِي، الْمُتَرَدِّدُ فِي خَطِيئَتِي،

پس من به رنج وسختی خودگرفتار، بسبب کردارم درگرو، درخطا وگناهم حیران،

الْمُتَحَيِّرُ عَنْ قَصْدِي، الْمُنْقَطَعُ بِي، قَدْ أَوْقَفْتُ نَفْسِي مَوْقِفَ

از بیرون رفتن از راه راستم سرگردان ودر راه خویش مانده‌ام، نفس خودرا در جایگاه

الْأَذِلَّاءِ الْمُذْنِبِينَ، مَوْقِفَ الْأَشْقِيَاءِ الْمُتَجَرِّينَ عَلَيْكَ،

خواران گنهکار واداشته‌ام، درجایگاه بدبختانی که برتو(با نافرمانی) جرأت نموده‌اند

الْمُسْتَخِفِّينَ بِوَعْدِكَ، سُبْحَانَكَ! أَيَّ جُرْأَةٍ اجْتَرَأْتُ عَلَيْكَ،

آنانکه وعده (پاداش و کیفر) تو را سبک شمرده‌اند، منزه و پاکی! بکدام جرأت و دلیری بر تو جرأت کردم

وَ أَيَّ تَغْرِيرٍ غَرَّرْتُ بِنَفْسِي، مَوْلَايَ ارْحَمْ كَبْوَتِي لِحُرِّ وَجْهِي وَ

وبکدام هلاک وتباهی خودرا هلاک ساختم، ای مولی وآقای من برافتادن من با تمام رخسارم،

زَلَّةِ قَدَمِي، وَعُدْ بِحِلْمِكَ عَلَىٰ جَهْلِي، وَ بِإِحْسَانِكَ عَلَىٰ إِسَاءَتِي

برلغزش هایم(در خطاها) رحم نما، وبه حلم وبردباریت برنادانیم، وباحسان ونیکیت بر

فَأَنَا الْمُقِرُّ بِذَنْبِي الْمُعْتَرِفُ بِخَطِيئَتِي، وَ هٰذِهِ يَدِي وَ نَاصِيَتِي،

بدکرداریم ببخش زیرا من بگناه خود اقرار کننده و بخطای خویش اعتراف کننده‌ام، و این دست من و

أَسْتَكِينُ بِالْقَوَدِ مِنْ نَفْسِي ارْحَمْ شَيْبَتِي، وَ نَفَادَ أَيَّامِي وَاقْتِرَابَ

این موی جلو سر من است زاری میکنم و خود را برای قصاص و کیفر کردارم تسلیم نموده‌ام، برپیریم و به

أَجَلِي وَضَعْفِي وَ مَسْكَنَتِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي، مَوْلَايَ وَارْحَمْنِي إِذَا

پایان رسیدن روزهایم ونزدیک شدن مرگم وناتوانیم ونیازمندیم وبیچارگیم رحم ومهربانی کن،

انْقَطَعَ مِنَ الدُّنْيَا أَثَرِي، وَامَّحَىٰ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ ذِكْرِي، وَ كُنْتُ

ای آقای من و مرا رحم کن چون نشان من از دنیا بریده شود، و یادم در میان آفریدگان محو گردد، و مانند

مِنَ الْمَنْسِيِّينَ كَمَنْ قَدْ نُسِيَ، مَوْلَايَ وَارْحَمْنِي عِنْدَ تَغَيُّرِ صُورَتِي

کسی که فراموش شده در زمره و گروه فراموش شدگان باشم، مولای من و مرارحم فرما هنگام دگرگون شدن

وَحالي اِذا بَلِيَ جِسْمي، وَ تَفَرَّقَتْ اَعْضائي، وَ تَقَطَّعَتْ اَوْصالي

صورتم،وحالم آنگاه‌که تنم کهنه وپوسیده گردد،واندامم ازهم بپاشد،وپیوندهایم ازهم پاره شود

يا غَفْلَتي عَمّا يُرادُبي، مَوْلايَ وَارْحَمْني في حَشْري وَ نَشْري،

ای وای از غفلت و بی‌خبری من از آنچه دربارەام خواسته میشود (در آخرت) مولای من و مرا در (روز)

وَاجْعَلْ في ذٰلِكَ الْيَوْمِ مَعَ اَوْليائِكَ مَوْقِفي، وَ في

برانگیختن وزنده شدنم رحم کن،وتوقّفگاهم رادرآن روزبادوستانت قرارده،وبازگشتم را

اَحِبّائِكَ مَصْدَري، وَ في جِوارِكَ مَسْكَني، يارَبَّ الْعالَمينَ

درمیان محبّانت ومنزل وجایم رادرهمسایگی(رحمت)خودقرارده‌ای پروردگارجهانیان

فصل سوّم

طلب حاجات و مهمات

نماز حاجت

درمستدرک الوسائل و مکارم‌الاخلاق طبرسی روایت است که هرگاه امری حضرت امام علی بن‌الحسین‌ علیه‌السلام رامحزون می‌نمود پاک‌ترین لباس خود رامی پوشید و وضوی کاملی می‌گرفت و بربالاترین سطح (بام) منزل خود بالا می‌رفت و چهار رکعت نماز می‌گذارد (دو نماز دو رکعتی)، در رکعت اول حمد و سورهٔ زلزال، در رکعت دوم حمد و سورهٔ نصر، در رکعت سوم حمد و سورهٔ کافرون و در رکعت چهارم حمد و سورهٔ قل هواللّه را می‌خواند و سپس دستش را به سوی آسمان بلند می‌فرمود و می‌گفت:

«اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ بِأَسمائِکَ الَّتي اِذا دَعَيْتَ بِها عَلىٰ مَغالِقِ اَبْوابِ السَّماءِ لِلْفَتْحِ اِنْفَتَحَتْ وَ اِذا دَعَيْتَ بِها عَلىٰ مَضائِقِ الْاَرَضينَ لِلْفَرَجِ اِنْفَرَجَتْ و اَسْئَلُکَ بِاَسْمائِکَ الَّتي اِذا دَعَيْتَ بِها عَلىٰ اَبْوابِ الْعُسْرِ لِلْيُسْرِ تَيَسَّرَتْ وَ اَسْئَلُکَ بِاَسْمائِکَ الَّتي اِذا دَعَيْتَ بِها عَلَى الْقُبوُرِ لِلنُّشُورِ انْتَشَرَتْ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ و آلِ مُحَمَّدٍ واقْلِبْني بِقَضاءِ حاجَتي»

حضرت علیه‌السلام فرمودند در این هنگام واللّه قدم بر نمی‌دارد تا آنکه خداوند(عظم شأنه) حاجت او را برآورده می‌فرماید انشاءاللّه تعالی.

و از مولایمان حضرت امام ابی عبداللّه الصادق علیه‌السلام روایت کرده که برای حاجات دو رکعت نماز می‌گذاری به هر صورتی که می‌خواهی سپس می‌گوئی:

«اَللّٰهُمَّ اَثْبِتْ رَجائَکَ في قَلْبي وَاقْطَعْ رَجاءَ مَنْ سِواکَ عَنّي حَتّىٰ لا اَرْجوُ اِلاّٰ اِيّاکَ وَلا اَثِقُ اِلاّٰ بِکَ».

در کتب اصحاب امامیه است که هر کس را همّ و غم و دردی یا ناراحتی باشد یا از کسی خوف داشته باشد یا امر مشکلی نزد او باشد این نماز را بجا آورد و قدرت خداوند (جلّ اسمه) را مشاهده کند که از شب چیزی نگذرد که از غم نجات یابد نباید شک داشته باشد و طریقهٔ آن این است که غسل حاجت نماید و لباس پاک بپوشد و چهار رکعت نماز بخواند (دو نماز دو رکعتی) و اگر شب جمعه باشد بهتر است پس در رکعت اول بعد از حمد صد بار بگوید:[1]

«اُفَوِّضُ اَمْرِي اِلَی اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ بَصيرٌ بِالْعِبادِ»

و در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه بگوید:

«نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَ فَتْحٌ قَريبٌ»

و در رکعت سوم (یعنی اولین رکعت نماز دوم) بعد از حمد صد مرتبه بگوید:

«اَلا اِلَی اللّٰهِ تَصيرُ الْاُمُورُ»

و در رکعت چهارم بعد از حمد صد مرتبه بگوید:

«اِنّا فَتَحْنا لَکَ فَتْحاً مُبيناً»

پس سلام نماز را بگو و صد مرتبه بگو:

«غُفْرانَکَ رَبَّنا وَاِلَيْکَ الْمَصيرُ»

پس سر به سجده گذارد و دست بردارد و صدبار بگوید:

«اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَ اَتُوبُ اِلَيْهِ»

پس حاجت او برآورده می‌شود انشاءالله تعالی.

و نیز از حضرت رسول الله(ص) روایت نموده‌اند، که چون کسی را مشکلی پیش آمد دو رکعت نماز گذارد و بعد از آن سر به سجده نهد و سی‌بار این دعا را بخواند البته مهم او کفایت شود:

«بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ الْعَظيمِ الْکَبيرِ الْاَکْبَرِ الَّذي اِذا دُعيتَ بِهِ اَجَبْتَ وَ اِذا سُئِلْتَ بِهِ اَعْطَيْتَ اَنْ تَقْضِيَ حاجَتي بِحُرْمَةِ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ».

۱- چنانچه در عروة‌الوثقی مذکور می‌باشد در نمازهای مستحبی خواندن سوره واجب نمی‌باشد.

جهت هر حاجت و گرفتاری

ملا محسن فیض کاشانی (ره) در اللئالی‌المخزونة نقل می‌نماید که اگر کسی را حاجتی به درگاه خداوند (جل جلاله) باشد و مطلبی را از خداوند (عظم شأنه) بخواهد از حیث ثروت، عزت، علم و عمل و غیرذلک یا آنکه به بلایی گرفتار باشد از قبیل فقر، بدبختی، هلاکت، پریشانی، ناخوشی جسمانی یا ناراحتی روحی باید سه شب جمعه بعد از گذشتن دو ثلث از شب جمعه (تقریباً ساعتی قبل از اذان صبح) بیدار شود و وضوی کاملی بعمل آورد به نیت قربت، و سپس دو رکعت نماز حاجت بخواند به حمد و هر سوره‌ای که خواست و بعد از آن صد مرتبه صلوات بفرستد و هزار و یک مرتبه بگوید:

«بسم اللّه الرَّحمٰن الرَّحیم بِحقِّ بسم اللّه الرّحمن الرّحیم»

و بعد از آن دوباره صد مرتبه صلوات بفرستد و مطلب خود را از خداوند (عزذکره) بخواهد که انشاءالله، بر آورده‌است و اگر دفعهٔ اول بر آورده نشد شب جمعهٔ دوم انجام دهد و اگر نشد شب جمعهٔ سوم انجام دهد که انشاءالله تخلّف ندارد.

همچنین در اللئالی فیض کاشانی (ره) است که هر گاه شخصی دچار سختی بشود یا حاجتی داشته باشد که هیچ جا امیدی برای برآوردن آن نباشد، در آخر شب و اگر ثلث سوم شب جمعه باشد بهتر است، برخیزد و وضو بگیرد و دو رکعت نماز حاجت بخواند و بعد از نماز هفتاد بار این دعا را بخواند، به اذن خدا مطلب حاصل شود، و بسیار مجرب است:

«یا اَبْصَرَ النّاظِرینَ یا اَسْرَعَ الحاسِبینَ یااَسْمَعَ السّامِعینَ یا اَکْرَمَ الْاَکْرَمینَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ وَ یا اَحْکَمَ الْحاکمینَ».

بعد از دعا دست خود را بلند کند و از قاضی الحاجات، حاجت خود را بخواهد که رواست انشاءالله تعالی.

دعای مولایمان حضرت سجاد(ع)
در طلب حوائج (از خداوند عظم شأنه)

اَللّٰهُمَّ یا مُنْتَهیٰ مَطْلَبِ الْحاجاتِ، وَ یا مَنْ عِنْدَهُ نَیْلُ الطَّلِباتِ

بارخدایاای منتهای درخواست حاجتها،وای آنکه رسیدن بخواسته‌ها نزداواست

وَ يا مَنْ لا يَبيعُ نِعَمَهُ بِالْأَثْمانِ، وَ يا مَنْ لا يُكَدِّرُ عَطاياهُ

وای آنکه نعمتهایش را در برابر عوض نمی فروشد، وای آنکه بخششهایش را بمنّت گزاردن

بِالْاِمْتِنانِ، وَ يا مَنْ يُسْتَغْنىٰ بِهِ وَ لا يُسْتَغْنىٰ عَنْهُ، وَ يا

تیره نمی سازد، وای آنکه به (وسیلهٔ) او بی نیاز می شوند و از او بی نیاز نمی گردند، وای

مَنْ يُرْغَبُ اِلَيْهِ وَ لا يُرْغَبُ عَنْهُ، وَ يا مَنْ لا تُفْني خَزآئِنَهُ

آنکه باو روی آورند و از او روی گردان نمی توانند شد، وای آنکه گنجینه های او را درخواستها

الْمَسآئِلُ، وَ يا مَنْ لا تُبَدِّلُ حِكْمَتَهُ الْوَسائِلُ، وَ يا مَنْ

نابود نمی گرداند، وای آنکه اسباب و دستاویزها حکمت او را تغییر نمی دهد، وای آنکه

لاتَنْقَطِعُ عَنْهُ حَوآئِجُ الْمُحْتاجينَ، وَ يا مَنْ لا يُعَنّيهِ دُعآءُ

حاجتهای نیازمندان از او قطع نمی شود، وای آنکه دعای دعاکنندگان

الدّاعينَ، تَمَدَّحْتَ بِالْغَنآءِ عَنْ خَلْقِكَ وَ اَنْتَ اَهْلُ الْغِنىٰ

او را به رنج نمی افکند، خود را به بی نیازی از آفریدگانت ستوده ای و تو به بی نیازی از آنها

عَنْهُمْ، وَ نَسَبْتَهُمْ اِلَى الْفَقْرِ وَ هُمْ اَهْلُ الْفَقْرِ اِلَيْكَ،

شایسته ای، و آنانرا با احتیاج و تنگدستی نسبت داده ای وایشان هم احتیاج به تو را

فَمَنْ حاوَلَ سَدَّ خَلَّتِهِ مِنْ عِنْدِكَ وَ رامَ صَرْفَ

سزاوارند، پس (بنابراین) هرکه بستن رخنهٔ نیازمندی خود را از درگاه تو بطلبد و برطرف کردن

الْفَقْرِ عَنْ نَفْسِهِ بِكَ فَقَدْ طَلَبَ حاجَتَهُ في مَظآنِّها

احتیاج را از خویش بوسیلهٔ تو بخواهد حاجت خود را در جایگاهش خواسته،

وَ اَتىٰ طَلِبَتَهُ مِنْ وَجْهِها، وَ مَنْ تَوَجَّهَ بِحاجَتِهِ اِلىٰ اَحَدٍ

و برای رسیدن بمطلب خویشتن از راهش در آمده است، و هر که برای حاجت خود بیکی از آفریدگانت

مِنْ خَلْقِكَ اَوْجَعَلَهُ سَبَبَ نُجْحِها دُونَكَ فَقَدْ تَعَرَّضَ

روی آورد، یا جز تو را سبب برآمدن آنحاجت قرار دهد بتحقیق به نومیدی

لِلْحِرْمانِ، وَ اسْتَحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَوْتَ الْاِحْسانِ، اَللّٰهُمَّ

گرائیده، و سزاوار از دست دادن احسان از تو گردیده است. بارخدایا

وَلي اِلَيْكَ حاجَةٌ قَدْ قَصَّرَ عَنْها جُهْدي، وَتَقَطَّعَتْ دُونَها

ومرا بسوی تو حاجتی است که طاقت و توانایيم بآن نمی رسد، ونفس من بردن آن

حِيَلي، وَ سَوَّلَتْ لي نَفْسي رَفْعَها اِلىٰ مَنْ يَرْفَعُ حَوآئِجَهُ اِلَيْكَ

حاجت را پیش کسیکه حاجتهایش را نزد تو می آورد و درخواسته هایش از تو بی نیاز نیست در نظرم

وَ لا يَسْتَغْني في طَلِباتِهِ عَنْكَ، وَ هِيَ زَلَّةٌ مِنْ زَلَلِ الْخاطِئينَ

جلوه داده است (تا رواشدن را از او بخواهم) و آنچه نفس جلوه داده لغزشی است از لغزشهای

وَ عَثْرَةٌ مِنْ عَثَراتِ الْمُذْنِبينَ، ثُمَّ انْتَبَهْتُ بِتَذْكيرِكَ لي

خطاکاران، و بسردرآمدنی از بسردرآمدنهای گناهکارانست، با آگاهانیدن تو مرا از غفلت و

مِنْ غَفْلَتي، وَ نَهَضْتُ بِتَوْفيقِكَ مِنْ زَلَّتي، وَ رَجَعْتُ

فراموشی خویشتن آگاه شدم، و با توفیق تو از لغزشم برخاستم، و با راهنمایی تو از

وَ نَكَصْتُ بِتَسْديدِكَ عَنْ عَثْرَتي، وَ قُلْتُ: سُبْحانَ

بسردرآمدنم (درگناه) برگردیدم، و گفتم: منزه است پروردگار من،

رَبّي كَيْفَ يَسْئَلُ مُحْتاجٌ مُحْتاجاً؟ وَ اَنّىٰ يَرْغَبُ مُعْدِمٌ

(شگفتا) چگونه نیازمندی از نیازمندی (دیگر) درخواست می نماید؟ و کجا فقیری (درگرفتاریها)

اِلىٰ مُعْدِمٍ؟ فَقَصَدْتُكَ، يا اِلٰهي، بِالرَّغْبَةِ، وَ اَوْفَدْتُ

به فقیری (مانند خود) رومی آورد؟ پس (دراین حال) ای خدای من از روی رغبت قصد تو نمودم

عَلَيْكَ رَجآئي بِالثِّقَةِ بِكَ، وَ عَلِمْتُ اَنَّ كَثيرَ ما اَسْئَلُكَ

و با اعتماد بتو امیدم را بسوی تو آوردم، و دانستم بسیار آنچه از تو بخواهم در برابر توانگری

يَسيرٌ في وُجْدِكَ وَ اَنَّ خَطيرَ ما اَسْتَوْهِبُكَ حَقيرٌ في

تو کم است، و بزرگ آنچه از تو خواهش نمایم در برابر فراخی رحمت تو کوچک است

وُسْعِكَ، وَ اَنَّ كَرَمَكَ لا يَضيقُ عَنْ سُؤالِ اَحَدٍ، وَ اَنَّ يَدَكَ

وجود و بخشش تو از درخواست کسی تنگ نمی گردد، و دست (قدرت) تو در

بِالْعَطايا اَعْلىٰ مِنْ كُلِّ يَدٍ اَللّٰهُمَّ فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ

بخششها از هر دستی برتراست، بارخدایا پس بر محمد و آل او درود فرست،

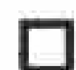
احْمِلْني بِكَرَمِكَ عَلَى التَّفَضُّلِ، وَ لا تَحْمِلْني بِعَدْلِكَ عَلَى

با کرم و جود خود با من بتفضل و احسان رفتار فرما، و با عدل و دادگریت با من باستحقاق

الْاِسْتِحْقاقِ، فَما اَنَا بِاَوَّلِ راغِبٍ رَغِبَ اِلَيْكَ فَاَعْطَيْتَهُ

وسزاوار بودن رفتار مکن، که من اول رواورنده ای نیستم که بتو رو آورده و بااینکه سزاوار
وَ هُوَ يَسْتَحِقُّ الْمَنْعَ، وَ لا بِاَوَّلِ سآئِلٍ سَئَلَكَ فَاَفْضَلْتَ عَلَيْهِ
منع است باو بخشش نموده ای، ونه اول خواستاری که ازتو درخواست کرده و بااینکه سزاوار
وَ هُوَ يَسْتَوْجِبُ الْحِرْمانَ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ الِهِ، وَ
نومیدی است باواحسان کرده، بارخدایا برمحمد وآل اودرود فرست،
كُنْ لِدُعآئي مُجيباً، وَ مِنْ نِدآئي قَريباً، وَ لِتَضَرُّعي راحِماً،
ودعای مرابرآورنده وبه آوازم نزدیک وبه زاریم مهربان
وَ لِصَوْتي سامِعاً وَ لا تَقْطَعْ رَجآئي عَنْكَ، وَ لاتَبُتَّ
وبه صدایم شنواباش وامید مرا ازخودت مبر ودعایم را ازدرگاهت
سَبَبي مِنْكَ وَ لا تُوَجِّهْني في حاجَتي هٰذِهِ وَ غَيْرِها اِلىٰ سِواكَ
برمگردان، ومرا دراین حاجت وحاجتهای دیگرم بجزخودت روآورم مکن
وَ تَوَلَّني بِنُجْحِ طَلِبَتي وَ قَضآءِ حاجَتي وَ نَيْلِ سُؤْلي قَبْلَ زَوالي
وبه برآمدن مطلب ورواشدن حاجت ورسیدن به خواسته ام پیش ازرفتن
عَنْ مَوقِفي هٰذا بِتَيْسيرِكَ لِيَ الْعَسيرَ وَ حُسْنِ تَقْديرِكَ لي
ازاینجا باآسان نمودن دشواری ونیکی تقدیر(حکمت ومصلحت)تودربارهٔ
في جَميعِ الْأُمُورِ، وَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَالِهِ، صَلوٰةً دآئِمَةً
من درهمهٔ امور، مرایاری فرما، وبرمحمد وآل اودرود فرست، درود همیشگی که رو
نامِيَةً لَاانْقِطاعَ لِاَبَدِها وَ لا مُنْتَهىٰ لِاَمَدِها،
به فزونی است وبرای روزگار آن سررسید ومدّتش پایان نباشد
وَاجْعَلْ ذٰلِكَ عَوْناًلي وَ سَبَباً لِنَجاحِ طَلِبَتي، اِنَّكَ
وآنرا کمک من وبرای برآمدن حاجتم وسیله قرارده، زیرا تودارای
واسِعٌ كَريمٌ، وَ مِنْ حاجَتي يا رَبِّ كَذا وَ كَذا
رحمت بی پایان وبخشش بسیاری، وازجملهٔ حاجت من پروردگارا چنین وچنان است
وحاجت خودرا بیاد می آوری سپس بسجده میروی
(پیشانی برزمین می نهی)ودرسجده می گویی:
فَضْلُكَ انَسَني، وَ اِحْسانُكَ دَلَّني، فَاَسْئَلُكَ بِكَ

فضل و بخشش تو مرا آرام نموده، واحسان تو مرا (بسویت) راهنمائی کرده پس از تو درخواست
وَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ صَلَواتُکَ عَلَيْهِمْ اَنْ لا تَرُدَّني خائِباً.
می نمایم بذات پاکت و به تقرب محمد و آلش درودهای تو برایشان باد مرا نومید برنگردانی

حاجت دینی و دنیوی

درکتاب الخواص اصفهانی(ره) از مولا یمان حضرت امام جعفرصادق(علیه السلام) روایت گردیده است که هر کس حاجت دینی یا دنیوی داشته باشد هفت بار سورهٔ مبارکه بنی اسرائیل را بخواند حاجت او روا می‌گردد.

همچنین ملا محسن فیض(ره) در اللئالی نقل می‌نماید که هر کس را مهمی پیش آید از برای رفع آن مهم و حصول آن مطلب بدین طریق عمل نماید، بخواند:
«بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمينَ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحيمِ مالِكِ يَومِ الدّينِ اِيّاكَ نَعْبُدُ وَ اِيّاكَ نَسْتَعينُ»

پس سه مرتبه سورهٔ قل‌هوالله‌احد را بخواند و بعد از آن این دعا را بخواند:
«اَللّٰهُمَّ كَما جَمَعْتَ بَيْنَ صِفاتِكَ وَ اَسْمائِكَ وَ اَفْعالِكَ فَاجْمَعْ بَيْني وَ بَيْنَ حاجَتي بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعينَ»،

پس بگوید:
اِهْدِنَا الصِّراطَ الْمُسْتَقيمَ صِراطَ الَّذينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضّالّينَ».

ایضاً شیخ محمدتقی اصفهانی(ره) در کتاب الخواص نقل نموده اگر کسی در نیمهٔ شب پنج‌شنبه برخیزد وضو گیرد و دوازده رکعت نماز بگذارد و در هر رکعتی بعد از فاتحه، ده بار سورهٔ «ماعون» را بخواند و هر دو رکعت که خواند سی‌مرتبه **«اَسْتَغْفِرُاللّٰه»** بگوید و چون از دوازده رکعت فارغ شد سر به سجده گذارد و هر حاجتی که دارد طلب کند مستجاب شود. انشاءالله.

ختم اَمَّنْ يُجيبُ

در اللئالی فیض کاشانی(ره) است که از برای حصول مهمّات عظیمه و برآمدن

مقاصد کلّی و شفای امراض و ادای دیون، دوازده‌هزارمرتبه در یک مجلس بخواند و اگر وقت دست ندهد و یک نفس نتواند با مشارکت دیگران هم بخواند خوب است و اگر نتوانست، در یک مجلس صدوبیست مرتبه بخواند که انشاءالله در آن هفته به مراد می‌رسد و اثر استجابت ظاهر می‌گردد و در بعضی نسخ دوهزار مرتبه نیز وارد شده و آیه این است:

«اَمَّنْ یُجِیبُ الْمُضْطَرَّ اِذا دَعاهُ وَ یَکْشِفُ السُّوءَ وَ یَجْعَلُکُمْ خُلَفاءَ الْاَرْضِ» (نمل ۶۲).

و سپس آورده که آنچه از اکثر ثقات و عدول مسموع شده‌این ختم **«و یجعلکم خلفاء الارض»** را ندارد.

ختم صلوات

ایضاً در اللئالی ملامحسن‌فیض(ره) می‌باشد که از جمله ختم‌های مجرّبه که از برای قضای حوائج، کثیرالتأثیر می‌باشد ختم صلوات است و آن چند نوع می‌باشد اول آنکه از برای قضای حاجت و دفع بلیّات و نجات از ناراحتیها و رسیدن به مقاصد و مطالب، چهارده هزار صلوات می‌فرستد و هر هزار صلوات را که تمام می‌کند به ترتیب به یکی از چهارده معصوم(ع) هدیه می‌نماید تا حضرت صاحب الامر(عج).

نوع دیگر از برای هر مطلبی و هر حاجتی هر روز هزار صلوات بر محمّد و آل‌محمّد بفرستد تا دوماه متوالی و چون مدت تمام شد آن مطلب هم انشاءالله برآورده‌می‌شود.

نوع دیگر از برای حوائج بزرگ و اداء دین از جمله مجرّباتست به این طریق که شب جمعه غسل نماید و شبهای بعد ضروری نیست پس در شب اول که همان شب جمعه است بگوید:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّد.

شب شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ اَمیرِالْمُؤْمِنینَ.

شب یکشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ فاطِمَة.

شب دوشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى الْحَسَن.

شب سه شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى الْحُسَين.

شب چهارشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ عَلِيِّ بنِ الحُسَين.

شب پنج شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدِ بنِ عَلى.

شب جمعهٔ دوم:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ جَعفَرِ بنِ مُحَمَّد.

شب شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُوسَى بنِ جَعفَر.

شب یکشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ عَلِيِ بنِ مُوسىٰ.

شب دوشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدِ بنِ عَلى.

شب سه شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ عَلِيِّ بنِ مُحَمَّد.

شب چهارشنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ الْحَسَن بنِ عَلى.

شب پنج شنبه:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ علَى الْحُجَّةِ بنِ الحَسَن.

شب جمعهٔ سوم:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ علَى الْعَباسِ الشَّهيد.

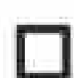
یعنی دو هفته طول می‌کشد.

خواص نود و نُه اسم الهی (عظم شأنُه)

شیخ کفعمی (ره) در جنة‌الامان‌الواقیه از احمد بن فهد (ره) روایت می‌نماید که

مولایمان حضرت امام رضا(ع) فرمودند برای خداوند(جلّت عظمته) نود و نُه اسم می‌باشد که هر کس خداوند را بوسیلهٔ آن اَسماء بخواند دعای او مستجاب می‌گردد و اگر آنها را احصاء نماید، وارد بهشت می‌گردد و شیخ صدوق(ره) ذکر نموده است که معنای احصاءِ این اسماء الهی، وقوف و معرفت آنها است نه شمارش آنها و آن اسماء مبارکه چنین است:

«اَللّٰهُ الْواحِدُ الْاَحَدُ الصَّمَدُ الْاَوَّلُ الْاٰخِرُ السَّمیعُ الْبَصیرُ الْقَدیرُ (الْقادِرُ) الْقاهِرُ الْعَلیُّ الْاَعْلیٰ الْباقی الْبَدیعُ الْبارِئُ الْاَکْرَمُ الظّاهِرُ الْباطِنُ الْحَیُّ الْحَکیمُ الْعَلیمُ الْحَلیمُ الْحَفیظُ الْحَقُّ الْحَسیبُ الْحَمیدُ الْحَفیُّ الرَّبُّ الرَّحْمٰنُ الرَّحیمُ الذّارِئُ الرَّزّاقُ الرَّقیبُ الرَّؤُفُ الرّائی السَّلامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَیْمِنُ الْعَزیزُ الْجَبّارُ الْمُتَکَبِّرُ السَّیِّدُ السُّبُّوحُ الشَّهیدُ الصّادِقُ الصّانِعُ الطّاهِرُ الْعَدْلُ الْعَفُوُّ الْغَفُورُ الْغَنیُّ الْغِیاثُ الْفاطِرُ الْفَرْدُ الْفَتّاحُ الْفالِقُ الْقَدیمُ الْمَلِکُ الْقُدُّوسُ الْقَوِیُّ الْقَریبُ الْقَیُّومُ الْقابِضُ الْباسِطُ الْقاضِی الْمَجیدُ الْوَلِیُّ الْمَنّانُ الْمُحیطُ الْمُبینُ الْمُقیتُ الْمُصَوِّرُ الْکَریمُ الْکَبیرُ الْکافی کاشِفُ الضُّرِّ الْوِتْرُ النُّورِ الْوَهّابُ النّاصِرُ الْواسِعُ الْوَدُودُ الْهادِی الْوَفیُّ الْوَکیلُ الْوارِثُ الْبِرّ الْباعِثُ التَّوّابُ الْجَلیلُ الْجَوادُ الْخَبیرُ الْخالِقُ خَیْرُ النّاصِرینَ الدَّیّانُ الشَّکُورُ الْعَظیمُ اللَّطیفُ الشّافی».

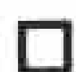
دعای حاجت و اندوه‌های سخت از امام حسین(ع)

در دعوات راوندی است که مولایمان حضرت امام زین العابدین(ع) فرمود: پدرم در آن روز که شهید گردید مرا در بر گرفت و به سینهٔ خود چسبانید در حالیکه خونها در بدن مبارکش جوش می‌خورد و فرمود ای پسر من حفظ کن از من دعائی را که تعلیم فرمود آن را به من حضرت فاطمه(س) و تعلیم فرمود به او حضرت رسول الله(ص) و تعلیم نمود به آن حضرت، جبرئیل که از برای حاجت مهم و اندوه و بلاهای سخت و امری که عظیم و دشوار می‌شود بگو:

«بِحَقِّ یٰسٓ وَالْقُرْآنِ الْحَکیمِ وَ بِحَقِّ طٰهٰ وَالْقُرْآنِ الْعَظیمِ یا مَنْ یَقْدِرُ عَلیٰ حَوائِجِ السّائِلینَ یا مَنْ یَعْلَمُ ما فِی الضَّمیرِ یا مُنَفِّسُ عَنِ الْمَکْرُوبینَ یا مُفَرِّجُ عَنِ الْمَغْمُومینَ یا راحِمَ الشَّیْخِ الْکَبیرِ یا رازِقَ الطِّفْلِ الصَّغیرِ یا مَنْ لا یَحْتاجُ اِلَی التَّفْسیرِ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ

آلِ مُحَمَّدٍ وَافْعَلْ بي كذا و كذا».

بجای کذا و کذا حاجات خود را در نظر بگیرد.

حاجات و دشواریها

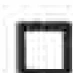
در کتاب‌الخواص از مولایمان حضرت امام صادق علیه‌السلام روایت گردیده است که هر کس را کاری دشوار پیش آید سورهٔ مبارکهٔ هود را سیزده مرتبه بخواند مهم او کفایت می‌شود انشاءالله.

همچنین بعضی علماء نقل نموده‌اند که هر کس در سجده بیست و یک بار بگوید: **«یا ذاالجلال و الاکرام»** و حاجت بخواهد روا می‌شود انشاءالله.

و از مولایمان حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه‌السلام منقول است که به جهت آسان شدن هر دشواری باید اسم مبارک **«حَکیمُ»** را زیاد بگوید و از آن حضرت روایت است که هر کس در وقت دعا هفتاد بار بگوید **«البَدیعُ»** آن دعا مستجاب می‌گردد.

ایضاً صاحب جامع‌الادعیه آورده که هر کس بعد از نماز صبح پیش از آنکه سخن گوید این آیه شریفه را هفت مرتبه بخواند خدای تعالی در آن روز همهٔ مهمات او را کفایت می‌فرماید و اگر آن را ورد خود سازد و بعد از هر نماز واجب بخواند محتاج نشود و مرادات او حاصل می‌گردد آیه این است :

«فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» (بقره ۱۳۷).

دعای شریف جامع حضرت زهرا علیهاالسلام

در دارالسلام نوری مذکور است که شیخ طبرسی(ره) در کتاب کنوزالنجاح از بقطان مقری نقل نموده که دیدم سید احمد بن عبدالرحمن حسینی والی مدینه را که بسیار دعا و زاری می‌نمود پس از مدتی به سفر رفت و مدت زیادی او را ندیدم، هنگامیکه دوباره برگشت دیدم گریه و دعایش کاهش پیدا نموده پس از علت کاهش گریه‌اش

سؤال نمودم.

گفت: شبی در حرم پیامبر(ص) در روضهٔ آنحضرت(ص) مابین قبر و منبر نافلهٔ صبح را خواندم و قبل از نماز صبح خواب بر من غلبه نمود و آن هنگامی بود که من تضرع و دعا می‌نمودم پس حضرت فاطمه(س) را در خواب دیدم و ایشان فرمودند: فرزندم پسر عبدالرحمن کثرت گریه وزاری ودعایت قلبم رامجروح نموده‌است،گفتم خودشما مارا امر به تضرع ودعا امر فرموده‌اید، فرمود: درست می‌گویی اما چرا تو به دعای جامع دعا نمی‌کنی؟ گفتم: دعای جامع چیست؟ فرمود بگو:

«اَللّٰهُمَّ قَنِّعْني بِما رَزَقْتَني وَاسْتُرْني وَ عافِني اَبَداً ما اَبْقَيْتَني وَ اغْفِرْلي وَارْحَمْني اِذا تَوَفَّيْتَني، اَللّٰهُمَّ لا تَتْعَبْني في طَلَبِ ما لَمْ تُقَدِّرْهُ لي وَ ما قَدَّرْتَ لي فَاجْعَلْهُ سَهْلاً يَسيراً، اَللّٰهُمَّ كافِ عَنّي والِدَيَّ وَ كُلَّ ذي نِعْمَةٍ عَلَيَّ، اَللّٰهُمَّ فَرِّغْني لِما خَلَقْتَني لَهُ وَلا تَشْغَلْني بِما تَكَفَّلْتَ لي بِهِ وَ لا تُعَذِّبْني وَ أَنَاأسْتَغْفِرُكَ وَ لا تَحْرِمْني وَ أَنَاأسْئَلُكَ، اَللّٰهُمَّ ذَلِّلْ نَفْسي لِي في نَفْسي، وَ عَظِّمْ شَأنَكَ في قَلْبي، وَ اَلْهِمْني طاعَتَكَ وَالْعَمَلَ بِما يُرْضيكَ وَالتَّجَنُّبَ لِما يَسْخَطُكَ يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ».

مؤلف: از معنای دعا معلوم می‌گردد که جامعیت در طلب مهمات دنیا وآخرت دارد و تقریباً خلاصه‌ای از دعای مکارم الاخلاق مولایمان حضرت سجاد(ع) می‌باشد و بنابراین مداومت برآن نافع دنیاوآخرت‌است‌انشاءالله‌تعالی.

دعایی که قبل از هر دعاخوانده می‌شود

سید بن‌طاوس(ره) در فلاح السائل روایت نموده که‌امام‌صادق(ع) فرمود: کسی که دوست دارد دعایش برنگردد (مستجاب شود) این دعا را قبل از هر دعایی که می‌کند بخواند:

«ماشاءَاللّٰهُ تَوَجُّهاً اِلَى اللّٰه ماشاءَاللّٰهُ تَعَبُّداً للّٰه ماشاءَاللّٰهُ تَلَطُّفاً للّٰهِ ماشاءَاللّٰهُ تَذَلُّلاً للّٰه ماشاءَاللّٰهُ اسْتِنْصاراً بِاللّٰهِ ماشاءَاللّٰهُ اِسْتِكانَةً لِلّٰه ماشاءَاللّٰهُ تَضَرُّعاً اِلَى اللّٰهِ ماشاءَاللّٰهُ اِسْتِغاثَةً بِاللّٰهِ ماشاءَاللّٰهُ اِسْتِعانَةً بِاللّٰه ماشاءَاللّٰهُ لا حَولَ وَ لا قُوَّةَ اِلاّ بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظيمِ».

بر آمدن حاجت و آمرزش گناهان

در خواص السّور آورده که در خبر است هر کس سورهٔ «انعام» را بخواند و بعد از آن این دعا را با اخلاص بخواند پیش از آنکه سخن بگوید خداوند(جلّت عظمته) او را بیامرزد و حاجتش را برآورد، دعا این است:

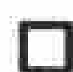
«یا سَریعَ الْحِسابِ یا شَدیدَ الْعِقابِ یا غَفُورُ یا رَحیمُ یا خالِقَ کُلِّ شَیْئٍ یا فاطِرَ السَّمٰواتِ وَالْأَرضِ یا فالِقَ الْحَبِّ وَالنَّویٰ یا فالِقَ الإصْباحِ یا مُسَبِّبَ الْأَسْبابِ یا مُفَتِّحَ الْأَبْوابِ یا قاضِیَ الْحاجاتِ یا مُقیلَ الْعَثَراتِ یا مُحْیِی الْأَمْواتِ یا نُورَ الْأَرْضِ وَالسَّمٰواتِ یا غافِرَ الْخَطیئاتِ یا ساتِرَ الْعَوراتِ یا دافِعَ الْبَلِیّاتِ اِقْضِ حاجَتی فی هٰذِهِ السّاعاتِ یا اِلٰهَ الْأَوَّلینَ وَالْآخِرینَ یا بَدیعَ السَّمٰواتِ وَالْأَرْضِ یا ذَالْجَلالِ وَالْإِکْرامِ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ».

نماز حاجت و شدائد

در جمال الصالحین روایت نموده که هرکس دچارشدتی باشد یاحاجتی داردغسل کند و دو رکعت نماز گذارد پس دست راست را زیر قسمت راست صورتش گذاشته بخوابدوبگوید:

«یا مُعِزَّ کُلِّ ذَلیلٍ وَ یا مُذِلَّ کُلِّ عَزیزٍ وَ حَقِّکَ لَقَدْ شَقَّ عَلَیَّ».

حاجات مهم

مرحوم اصفهانی در کتاب الخواص از حضرت امام صادق(ع) روایت نموده که سورهٔ مبارکهٔ حشر را چهل روز هر روز یک مرتبه بخواند پشت سر هم و اگر یک روز از او فوت شد از ابتدا شروع نماید مهمات او برآورده می‌شود و ازحضرت امیرالمؤمنین(ع) روایت نموده که فرمودند هر شب سورهٔ حشر را بخوان تا حقتعالی عظم‌شأنه شر دنیا و آخرت را از تو باز دارد. و نیز در خواص‌السور مذکور است که هر کس از اول ماه شعبان بعد از نماز عشاء بیست وپنج مرتبه از اول سورهٔ دخان تا«**ربّ آبائکم‌الاولین**»(دخان ۸–۱)

رابخواتد و تا شب چهاردهم شعبان به این ترتیب عمل نماید و شب چهاردهم سی مرتبه آیات شریفه را بخواند و صلوات بفرستدو حاجتی که داشته باشد روا می‌گردد انشاءاللّه تعالی. مؤلف: البته باید «بسم‌اللّه‌الرحمن‌الرحیم» در ابتدا ذکر گردد زیرا که آن.

بزرگترین آیهٔ کتاب خداوند است و مولایمان حضرت امام ابی جعفر محمد بن علی‌الباقر علیه‌السلام نفرین فرمودند در مورد آن‌طائفه‌ای که «بسم‌اللّه‌الرحمن‌الرحیم» را جزء آیات قرآن نمی‌دانند.

فصل چهارم

دفع مشکلات و شدائد و ناراحتیها

دفع هر ناراحتی و بلاء

در دعوات راوندی است که حضرت رسول الله(ص) فرموده‌اند کسی که او را همّی یا کربی یا بلائی رسیده باشد باید بگوید: «اَللّٰهُ اَللّٰهُ رَبّی لٰا اُشْرِکُ بِهِ شَیْئاً تَوَکَّلْتُ عَلَی الْحَیِّ الَّذی لٰا یَمُوتُ» علامه میرزا محمد حسن نائینی(ره) ذکر نموده‌اند اگر چه در روایت متعرض عددی نشده‌اند اما برای من ثابت گردیده که اگر چهل بار خوانده شود مسلماً اقرب به اجابت خواهد بود.

رفع مشکلات و شدائد

صاحب البرکات السامکه آورده که گویند از حضرت امیر المؤمنین(ع) منقول است هرگاه مشکلی مرا پیش آمد این کلمات را بر سه تکه کاغذ می‌نوشتم و به آب می‌انداختم آن مشکل حل می‌شد، کلمات این است: «هُوَ الحٰافِظُ وَالکافی وَحْدَه».

و نیز فیض کاشانی(ره) در لئالی المخزونه نقل نموده‌است از برای مطالب کلی و جزئی و انجام شدن مسائل مهمّه و نجات از سختیهای بزرگ از خواجه(ره) منقول است که اگر صد مرتبه این بیت را بخواند بی‌شک آن مطلب و حاجت رواگردد و خواجه ذکرنموده که بسیاری از اکابربه‌این مداومت کرده و مقصودخود یافته‌اند ودر نسخه‌ای

ملاحظه شد که‌ازخط علامه حلی نقل‌شده‌وآن بیت‌این‌است:

یا قاهِرَ الْعَدوِّ وَ یا والِیَ الْوَلی   یا مَظْهَرَ الْعَجائِبِ یا مُرْتَضیٰ عَلی

ایضاً سید بن طاووس(ره) در کتاب المجتبی روایت نموده از حضرت رسول(ص) که فرمودند: هر کسی به او شدت یا بدبختی یا فشار و ناراحتی برسد سی هزار مرتبه بگوید «اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبّي وَ اَتُوبُ اِلَیْه» خداوند برای او فرج حاصل می‌فرماید و راوی حدیث نقل نموده که این روایت صحیح است و آن را تجربه نموده‌ام.

توسّل به حضرت ولیّ عصر (عج)

یکی از طرق توسّل به امام زمان (عج) برای کسی که دچار ناراحتی و مشکل و همّ و غمّ گردیده ذکر شریف «یا محمّد یا علیّ یا فاطمه یا صاحبَ الزّمان اَدرکني وَ لا تُهْلِکْني» می باشد و در کتب وارد گردیده که برای رفع مشکلات و طلب حاجات هفتاد مرتبه این ذکر توسل را تکرار نمایند و در دارالسّلام عراقی و عبقری الحسان نهاوندی واقعه ای را در مورد آن نقل نموده که در آن اشاره‌ای به هفتاد مرتبه نشده و به سبب اهمیّتی که در این قضیهٔ شریفه در اهتمام نسبت به توسّل به حضرت ولیّ عصر (عج) می باشد، مختصر آن واقعه را نقل می نماییم و آن چنین است که آقای شیخ محمود عراقی(ره) در کتاب شریف دارالسّلام گوید:

روزی در خانه دوست بقینی شریفخان قزوینی (زید عمره) سخن در ذ کر بعض اشخاصی که در مانند اعصار شرفیاب محضر آن بزرگوار شده‌اند در میان آمد او مذکور نمود که ملاقاسم مذکور راهم در این خصوص واقعه‌ایست و آن واقعه را ذکر نمود چون واقعه را قابل ضبط دیدم در مقام تحقیق سند بر آمده که این را خود از او شنیدی یا آنکه بواسطه نقل میکنی گفت نه بلکه از واسطه ثقهٔ با ضبط و ذ کاوت و حفظ و فطانت، جناب میرزا حسن شوکت شنیدم که از ملاقاسم مذکور بلاواسطه نقل و حکایت مینمود استدعا کردم اینواقعه را بخط خود میرزای مذکور در خواست کرده برساند بعد از چندی پاکتی مختوم رسانیدند که در پشت آن نوشته بود که مهر سر پاکت مهر خود آقای آقا میرزا حسن و خط پاکت خط خودشان است در کمال اطمینان جناب مستطاب

عالی بدانند که آنچه در این پاکت نوشته شده از دولب مرحوم مغفور ملاقاسم، آقامیرزاحسن شنیده و نوشته اند ا گر بخواهند نقل کلام بفرمایند مطمئن باشند التماس دعا از بندگان عالی در آخر شبها را دارم پس پاکت را گشودم صورت خط این بود:

مرحوم ملاقاسم رشتی طاب ثراه میفرمودند در زمان فتحلی شاه قاجار برای اصلاح میان جنت مکانان حاجی محمد ابراهیم کلباسی و آقا میر محمد مهدی بمناسبت دوستی قدیم با مرحوم حاجی مامور اصفهان شدم و در ورود به آن شهر دو مجلس ملاقات با هر دو و تبلیغ پیغامها نزاع فیما بین آن دو بزگوار بصلح انجامید و کدورت بصفا کشید من هم منزلم خانهٔ حاجی بود در ایام هفته روزی که غیر از پنجشنبه بود تفریح کنان از شهر رو بقبرستان تخت فولاد که ارض متبرکی است بیرون رفتم چون غریب آن دیار بودم نمیدانستم که جز شب جمعه که مردم بزیارت اهل قبور آنجا میروند و ازدحام تمام است همه چیز یافت میشود و سایر ایام خلوتست و جز گاه‌گاه زارع یا مسافری، دیگری، از آنجا عبور نمیکند و دیگر کسی نیست و چیزی یافت نمیشود در میان خیابان که روان بودم آرزوی قلیان کردم یکنفر نوکر که همراه بود گفت اگر این خیال داشتید میبایست بگوئید تا همراه برداشته شود سایر اوقات غیر از شب جمعه چون مردم اینجا نمی آیند و جمع نمیشوند قلیان فروشها نمی آیند گفتم پس برای قلیان هم از زیارت مراقد بزرگان که در این قبرستانند صرف نظر نخواهم کرد و رفتم به آن تکیه که قبر مرحوم میر محمد باقر داماد اعلی اللّه مقامه است از در داخل شدم قبر هم همانجاست ایستادم و مشغول خواندن سورهٔ فاتحه شدم یکی را در زاویهٔ حیاط تکیه نشسته دیدم من آن شخص هیبتی عظیم بر دلم نشسته پیش رفتم و سلام کردم جواب داده پدر و مادرم را اسم بردند که فلان و فلان بودند و چون ولد ذکور از آنها نمیماند پدرت نذری کرده بود که خداوند باو ولد ذکوری عنایت فرماید که اهل حدیث و خبر شود خدا تو را به او کرامت فرمود او هم به نذر خود وفا نمود عرضکردم بلی این تفصیل را شنیدم بعد گفتند حالا خیلی میل به قلیان داری در این چندتائی[1] من

۱- «چند تائی» چیزی مانند خورجین می‌باشد که در قدیم وسائل مورد نیاز را در آن گذشته و همراه می‌بردند.

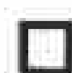
قلیان است بیرون آر بساز منهم میکشم خواستم نوکرم را بخوانم و ساختن قلیانرا باو رجوع کنم بمحض خطور این خیال فرمودند نه خودت بساز ،عرضکردم چشم، دست در چندتائی فرو برده قلیانی بود آب تازه ریخته بدر آوردم و تنباکو و ذغال موقو و سنگ و چقماق بقدر همان یکدفعه ساختن، ساختم خودم کشیدم بایشانهم دادم پس از یک دوبار تعاطی، فرمودند آتش قلیانرا بریز و در چندتای بگذار اطاعت کردم فرمودند چند روز وارد این مکان شده‌ام و از اهل این شهر خوشم نمی آید و میل نکردم وارد شهر شوم اکنون ارادهٔ مازندران کرده‌ام که بدیدن دوستی در آنجا بروم و مرا گفتند که در این قبرستان چند نبی مدفون هستند که کسی نمیداند بیا آنها را با من زیارت کن وبرخواسته چندتائی را بدست گرفته روانه شدند رسیدیم بجائی فرمودند اینجا است قبور آن انبیاء و زیارتی خواندند که به آن عبارت در کتب ندیده بودم من هم همراهی نمودم پس از آن قبور دور شدند و فرمودند عازم مازندران شده‌ام از من چیزی بیادگار بخواه زاد المسافرین خواستم فرمودند نمی‌آموزم اصرار کردم گفتند روزی مقدر است تا هستی روزی تو میرسد گفتم چه شود که از دربدری نرسد فرمودند دنیا اینقدر قابل نیست عرضکردم این استدعا نه از برای دنیا دوستی است فرمودند پس چرا از چیزهای منتخبه دنیا خواستی باز استدعای خود را تکرار کردم فرمودند اگر مرا در مسجد سهله دیدی بتو میاموزم عرضکردم پس دعائی به من بیاموزد فرمودند دو دعا میاموزم یکی مخصوص خودت و یکی اینکه نفعش عام باشد که مؤمنی در بلیهٔ افتد بخواند مجربست و هر دو دعا را قرائت فرمودند عرض کردم افسوس که قلمدان با خود ندارم و نمیتوانم حفظ کنم فرمودند من قلمدان دارم از چندتائی بدر آوز دست در چندتائی کردم نه قلیانی و نه لوازم ساختن قلیان، فقط قلمدانی با یک قلم و یک دوات و قطعهٔ کاغذی بقدر نوشتن آن دعاها متأهل و متعجب شدم، به من به تندی فرمودند زود باش مرا معطل مکن که میخواهم بروم من هم باضطراب سر بزیر افکنده مهیای نوشتن شدم اول دعای مخصوص را املا کردند و نوشتم و چون به دعای دیگر رسیدند و خواندند:

«یا محمد یا علی یافاطمه یا صاحب الزمان ادرکنی و لا تهلکنی»

قدری صبر کردم فرمودند این عبارت را غلط میدانی عرضکردم بلی چون خطاب

بچهار نفر است فعل بعد از آنها میبایست جمع گفته شود فرمودند خطا اینجا گفتی ناظم کلّ، حضرت صاحب الامر است و غیر را در ملک او تصرفی نیست محمد و علی و فاطمه ﷺ را بشفاعت نزد آن بزرگوار میخواهم و از او بتنهائی استمداد میکنیم دیدم جواب متینی است و نوشتم همین که تمام شده سر بلند کردم ایشان را بهر طرف نگریستم ندیدم از نوکر پرسیدم او هیچ ندیده بود با آن حال که مثل آن در من پیدا نشده بود بشهر و بخانه حاجی محمد ابراهیم آمدم در کتابخانه بودند گفتند آخوند مگر تب کرده‌ای گفتم نه واقعه‌ای بر من گذشته نشستم و به ایشان حکایت کردم گفتند ایندعا را آقای بید آبادی آقا محمد بمن آموخته اند و در پشت کتاب دعا نوشته‌ام بر خواستند کتاب مزبور را آورده ادرکنی و لا تهلکونی دیدند و حک کرده هر دو را مفرد نوشتند و دیگر با کسی این واقعه را بمیان نیاوردم و چند روز دیگر هم عازم طهران شدم.

مؤلف: مرحوم عراقی بعد از نقل واقعه گفته‌اند: «ظاهر این است که آن بزرگوار خود آن حضرت بوده اند» اما دلیلی که برای این مدّعا ذکر می نمایند اصلاً قابل قبول نمی‌باشد بلکه بنابر اشارهٔ خود ایشان که نسبت به بعضی داده‌اند بطور قطع می‌توان گفت که این شخص از اوتاد یاابدال بوده‌اند و با این جزئیاتی که در واقعه مذکور شد بسیار بعید است که حضرت بقیه‌االلّه الاعظم (عج) بوده باشند بلکه مقام آن حضرت با این جزئیاتی که در واقعه مذکور شد قابل قیاس نمی باشد.

اذکار دیگری جهت رفع مشکلات

در لئالی المخزونه است که از ائمهٔ معصومین ﷺ روایت نموده‌اند هر کس از شیعیان ما را مطلبی و مقصد عمده‌ای باشد و به هیچ وجه چارهٔ کار را ندانند بعد از نماز عشاء هزار مرتبه بگوید:

«یا کریم» و بعد از آن هزار بار صلوات بفرستد و مطلب را قصد نماید و در بستر بخوابد در خواب او را خبر دهند و او را بر مقصود دلالت نمایند و گفته‌اند این از مجربات است.

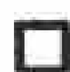
و نیز سید بن طاووس(ره) در مهج‌الدعوات از مولایمان حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام روایت نموده است که آن حضرت فرمود: پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله به حضرت امیرالمؤمنین فرمود یا علی هنگامی که مسئله‌ای برای تو مشکل شد و در سختی واقع شدی بگو:

«اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اَنْ تُصَلِّيَ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تُنْجِيَني مِنْ هٰذَا الْغَمِّ».

همچنین از علامه مجلسی نقل گردیده که سنّت است بعد از هر نماز واجب این دعا را بخوانند و سید بن طاووس(ره) می‌فرماید که این از مستحبات یقینی است پس مداومت نمائید به این دعا که رفع می‌کند همهٔ شدائد و سختیها را، دعا این است:

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اَسْاَلُ اللّٰهَ الْعَفْوَ وَ الْعافِيَةَ وَالْمُعافاةَ فِي الدُّنْيا وَ الْاٰخِرَةِ».

همچنین علامه محمدتقی مجلسی(ره) در شرح من لا یحضره الفقیه روایتی را نقل نموده‌اند از اهل بیت علیهم‌السلام که در شدائد و سختیها و در مهمات عظیمه، قرائت دوازده مرتبه آیةالکرسی دافع و رافع و منجی و منجح می‌باشد و بعد خود ایشان گفته‌اند که مضمون این حدیث شریف مکرراً به تجربه رسیده است و نیز گفته‌اند مرا این معنی به سرحد یقین رسیده است و عبارات دیگر که شبیه به این کلام می‌باشد را متذکر شده‌اند.

دعای مولایمان حضرت امام سجاد علیه‌السلام جهت برطرف نمودن اندوهها و هموم

يا فارِجَ الْهَمِّ وَ كاشِفَ الْغَمِّ، يا رَحْمٰنَ الدُّنْيا وَالْاٰخِرَةِ

ای بردارندهٔ غم و دورکنندهٔ اندوه، ای بی‌اندازه بخشاینده در دنیا و آخرت

وَ رَحيمَهُما، صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَافْرُجْ هَمّي، وَ اكْشِفْ

و بسیار مهربان در دو سرا، بر محمد و آل محمد درود فرست، و غم مرا بردار، و اندوهم را

غَمّي، يا واحِدُ يا اَحَدُ يا صَمَدُ يا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يولَدْ وَ

دور ساز، ای یگانه ای یکتا ای بی‌نیاز ای آنکه نزائیده و زائیده نشده

لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ، إِعْصِمْنِي وَطَهِّرْنِي، وَاذْهَبْ بِبَلِيَّتِي،

وکسی همتای او نبوده، مرا (از پیشامد ناگوار) نگهدار و (از گناه) پاک گردان و گرفتاریم را برطرف نما

و آیة‌الکرسی و معوذتین:

(قل اعوذ بِرَبِّ الفَلَقْ وَ وَ قُلْ اَعوُذُ بِرَبِّ النّاس) و قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَد

را بخوان وبگو:

اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ سُؤٰالَ مَنِ اشْتَدَّتْ فٰاقَتُهُ، وَضَعُفَتْ

بارخدایا من از تو درخواست می نمایم درخواست کسیکه نیازمندیش سخت، وتوانائیش سُست

قُوَّتُهُ، وَكَثُرَتْ ذُنُوبُهُ، سُؤٰالَ مَنْ لاٰيَجِدُ لِفٰاقَتِهِ مُغيثاً

و گناهانش بسیار است، درخواست کسیکه برای نیازمندیش فریادرسی

وَلاٰ لِضَعْفِهِ مُقَوِّيٰاً، وَلاٰ لِذَنْبِهِ غٰافِراً غَيْرَکَ، يٰا ذَاالْجَلاٰلِ

و برای ناتوانیش توانائی دهنده‌ای و برای گناهانش آمرزنده‌ای جز تو نمی‌یابد، ای دارای عظمت و

وَالْإِكْرٰامِ اَسْئَلُکَ عَمَلًا تُحِبُّ بِهِ مَنْ عَمِلَ بِهِ، وَ يَقيناً تَنْفَعُ

بزرگی واحسان ونیکی از تو درخواست می کنم عمل وکرداری راکه بآن دوست داری هرکه راکه آنرا

بِهِ مَنِ اسْتَيْقَنَ بِهِ حَقَّ الْيَقينِ في نَفٰاذِ اَمْرِکَ، اَللّٰهُمَّ

انجام دهد، ویقین وباوری که بوسیلهٔ آن سود میدهی کسی راکه در جریان امر تو حقیقت

صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَاقْبِضْ عَلَى الصِّدْقِ نَفْسي،

یقین رابدست آورد، بارخدایا بر محمد وآل محمد درود فرست، ومرا بر راستی (در قصد وگفتار وکردار)

وَ اقْطَعْ مِنَ الدُّنْيٰا حٰاجَتي، وَاجْعَلْ فيمٰا عِنْدَکَ رَغْبَتي

بمیران، وحاجت ونیازمندیم رااز دنیا جداساز، ورغبت وخواسته‌ام رادرآنچه نزدتست شوق

شَوْقاً اِلىٰ لِقٰائِکَ، وَهَبْ لي صِدْقَ التَّوَكُّلِ عَلَيْکَ، اَسْئَلُکَ

و دوستی دیدار (رحمت) خویش قرار ده، و راستی توکل و اعتماد بر خود را بمن عطا فرما، از تو می خواهم

مِنْ خَيْرِ كِتٰابٍ قَدْ خَلاٰ، وَ اَعُوذُ بِکَ مِنْ شَرِّ كِتٰابٍ قَدْ خَلاٰ،

اَسْئَلُکَ خَوْفَ الْعابِدینَ لَکَ، وَ عِبادَةَ الْخاشِعینَ لَکَ،

از تو میخواهم ترس عبادت کنندگان، و پرستش فروتنان مر تورا،

وَ یَقینَ الْمُتَوَکِّلینَ عَلَیْکَ، وَ تَوَکُّلَ الْمُؤْمِنینَ عَلَیْکَ،

و یقین و باور اعتماد کنندگان بر تورا، و توکل و اعتمادی را که مؤمنان بر تو دارند،

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ رَغْبَتی فی مَسْئَلَتی مِثْلَ رَغْبَةِ اَوْلِیآئِکَ فی مَسآئِلِهِمْ

بارخدایا رغبت و ارادهٔ مرا در مطلب و خواسته‌ام مانند رغبت دوستانت در خواسته‌هاشان

وَ رَهْبَتی مِثْلَ رَهْبَةِ اَوْلِیآئِکَ وَاسْتَعْمِلْنی فی مَرْضاتِکَ عَمَلاً

و ترسم را مانند دوستانت قرار ده، و مرا در رضا و خوشنودیت به کاری وادار که

لا اَتْرُکُ مَعَهُ شَیْئاً مِنْ دینِکَ مَخافَةَ اَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ،

با آن چیزی از (احکام) دین تو را بر اثر ترس (از غلبه یا آزار) کسی از آفریدگانت رها نکنم،

اَللّٰهُمَّ هٰذِهِ حاجَتی فَاَعْظِمْ فیها رَغْبَتی وَ اَظْهِرْ فیها عُذْری

بار خدایا این حاجت من است پس رغبتم را در آن بزرگ گردان، و سرزنش ننمودنم را در آن آشکار ساز

وَ لَقِّنّی فیها حُجَّتی، وَعافِ فیها جَسَدی، اَللّٰهُمَّ مَنْ اَصْبَحَ

و حجت و برهانم را در آن بمن بیاموز، و تنم را در آن عافیت ده، بار خدایا هر که داخل در صبح شود

لَهُ ثِقَةٌ اَوْ رَجآءٌ غَیْرُکَ، فَقَدْ اَصْبَحْتُ وَ اَنْتَ ثِقَتی وَ رَجآئی

در حالیکه اعتماد یا امید او بجز تو باشد،پس من داخل در صبح شدم در حالیکه اعتماد و امیدم

فِی الْاُمورِ کُلِّها، فَاقْضِ لی بِخَیْرِها عاقِبَةً ، وَ نَجِّنی مِنْ

درهمهٔ کارها توئی،ازاینرو عاقبت وانجام بهترین آن کارها برایم حکم ومقدر فرما، ومرا بوسیلهٔ

مُضِلّاتِ الْفِتَنِ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ وَ صَلَّی اللّٰهُ

رحمت و مهربانیت از فتنه‌ها و آزمایشهای گمراه کننده نجات ده‌ای مهربانترین
مهربانان، و خدا

عَلیٰ سَیِّدِنا مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللّٰهِ الْمُصْطَفیٰ، وَ عَلیٰ آلِهِ الطّاهِرینَ

برسیّدوبزرگ،محمدفرستادهٔ خدا که برگزیده (از آفریدگان است) و بر آل او که
پاکیزه‌اند درود فرستد

فصل پنجم

ادعیهٔ طلب رزق و رفع فقر و رفع قرض

دعای پرنده به جهت رسیدن روزی

در لئالی الاخبار روایت است از بعضی صحابه که روزی با حضرت رسول‌الله صلی الله علیه و آله به سوی کوههای مدینه رفتیم و من با آن حضرت بودم و داخل در بیابانی شدیم، پس آن حضرت به من اشاره نمود و نزدیک حضرتش شدم و پرنده‌ای کور را به من نشان دادند در میان شاخهٔ درختی بود و منقارش را بر هم می‌زد. حضرت رسول‌الله صلی الله علیه و آله فرمود می‌فهمی چه می‌گوید؟ گفتم: نه، فرمود می‌گوید:

«اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْعَدْلُ الَّذي لا يَجُورُ حَجَبْتَ عَنّي بَصَري وَ قَدْ جِعْتُ فَاطْعِمْني»

(یعنی خدایا تو عادل هستی که ظلم نمی‌کنی و چشم مرا کور فرمودی و من گرسنه شده‌ام پس مرا طعام بده) پس در این هنگام ملخی آمده و وارد دهان او شد سپس دوباره منقارش را بر هم زد پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: می‌فهمی چه می‌گوید گفتم: نه، فرمود می‌گوید:

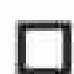
«مَنْ تَوكل على الله كفاه و من ذكره لا ينساه»

یعنی کسی که بر خدا توکل کند خداوند او را کفایت فرماید و کسی که خدا را یاد کند خداوند او را فراموش نکند.

و بالجمله روایات در مورد رسیدن روزی و توکل بر خداوند عظم شأنه در کتب اخبار بسیار زیاد است و نیز باید توجه داشت که از احادیث مستفاد می‌گردد که برای کفایت و وسعت رزق باید بر دعا و طلب روزی از خداوند مداومت نمود.

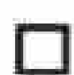
وسعت رزق

فیض کاشانی(ره) در لئالی المخزونه نقل می‌نماید که مروی است از حضرت امیرالمؤمنین(ع) ختم این آیهٔ شریفه را انجام دهد برای وسعت رزق و رسیدن به مال که ادعای تجربه نموده‌اند و طریق آن چنین است که ابتدای ختم، جمعه یا پنج شنبه یا دوشنبه باشد و اگر جمعه باشد بهتر است پس از جمعه تا چهل روز هر روز صدو پنجاه‌ونه مرتبه آیهٔ شریفه را بخواند و بهتر است که بعد از نماز صبح باشد فقط در روز چهلم صدوهفتادونه مرتبه بخواند و در ابتدای ختم، برای استجابت حاجت غسل حاجت نموده دو رکعت نماز حاجت خوانده و صد مرتبه صلوات بفرستد (یعنی فقط همان روز اول) و روز آخر نیز بعد از اتمام صد مرتبه صلوات بفرستد که در ده روز اول یا ده روز دوم یا سوم درهای گشایش باز می‌شود و یا بعد از چهل روز و اگر نشد باز ختم را از ابتدا شروع نماید که در مرتبهٔ دوم بدون شک مراد او حاصل می‌گردد انشاءالله آیهٔ شریفه این است: **«وَ مَنْ یَتَّقِ اللّٰهَ یَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجاً وَ یَرْزُقْهُ مِنْ حَیْثُ لا یَحْتَسِبُ وَ مَنْ یَتَوَکَّلْ عَلَی اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ اِنَّ اللّٰهَ بالِغُ اَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِکُلِّ شَیْءٍ قَدْراً»**(طلاق ۲-۳).

رفع فقر و ادای قرض

ایضاً فیض کاشانی (ره) در آن کتاب آورده هر کس سورهٔ مبارکهٔ «قدر» را سیصد و شصت مرتبه بخواند از برای هر حاجت و مطلبی انشاءالله برآورده می‌شود و این تعداد خواندن سورهٔ قدر برای توسعهٔ رزق و رفع فقر و ادای قرض از مجربات می‌باشد.

رسیدن روزی

ایضاً فیض کاشانی(ره) نقل نموده است که هر کس سورهٔ **«والعادیات»** را به عدد اسم مبارک حضرت امیرالمومنین علی(ع) «۱۱۰» که این سوره در شأن آن حضرت نازل شده بخواند روزی او از جائی میرسد که گمان نداشته باشد و هر کس این سوره را بسیار بخواند قرضش اداء شده و از همهٔ مخلوقات محفوظ می‌باشد انشاءالله تعالی.

رفع احتیاج از فرزندان

ایضاً فیض کاشانی(ره) از مولایمان حضرت امام صادق(ع) روایت کرده است که هر کس سورهٔ **«الماعون»** را چهل و یکبار به جهت رفع احتیاج فرزندان خود بخواند او و فرزندانش از آن پس محتاج نشوند و پیش از شروع ده مرتبه صلوات بفرستد. فیض کاشانی نقل نموده است که هر کس در اول وقت و اول ساعت هر روز سیصد و هشت مرتبه **«الرَّازقُ»** بگوید البته روزی او واسع گردد و مجرب است و نیز مداومت بر ذکر **«یاواسِعُ»** برای وسعت رزق مجرب می‌باشد و هرگز محتاج نمی‌شود. و ملا محسن فیض کاشانی در لئالی المخزونة نقل می‌نماید که برای حصول مال و ثروت در روز پنج شنبه دو رکعت نماز بخواند استحباباً و بعد از آن سورهٔ یس را بخواند و این عمل را تا سه روز انجام دهد.

ایضاً ملا محسن فیض کاشانی(ره) نقل می‌نماید که از برای توسعهٔ در امر معیشت و غنا و توانگری در سحرگاه یعنی نزدیک اذان صبح دو رکعت نماز کند در رکعت اول بعد از حمد هفده مرتبه سورهٔ **«قل یا ایها الکافرون»** بخواند و در رکعت دوم بعد از حمد هفده مرتبه سورهٔ **«قل هو الله احد»** و در هر رکوع هفده مرتبه **«سبحان ربی العظیم و بحمده»** و در سجده‌ها نیز هفده مرتبه **«سبحان ربی الاعلی و بحمده»** و بعد از نماز هفده مرتبه آیةالکرسی بخواند.

دعای مولایمان حضرت امام سجاد(ع) هنگامی که روزی بر حضرتش تنگ می‌شد

اَللّٰهُمَ اِنَّکَ ابْتَلَیْتَنٰا فِي اَرْزٰاقِنٰا بِسُوٓءِالظَّنِّ ، وَفِي اٰجٰالِنٰا

بارخدایاتومارادرروزی‌های‌مان به بدگمانی، ودرمدت عمرهای مان

بِطوُلِ‌الْاَمَلِ حَتّٰی‌الْتَمَسْنٰا اَرْزٰاقَکَ مِنْ عِنْدِالْمَرْزُوقینَ وَ طَمِعْنٰا

به‌آرزوی درازآزمایش نموده‌ای تااینکه روزیهای توراازروزی خواران طلب‌کردیم، وبسبب

بِاٰمٰالِنٰا فِي اَعْمٰارِالْمُعَمَّرینَ، فَصَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ اٰلِهِ، وَهَبْ لَنٰا یَقیناً

آرزوهایمان در عمرهای آنانکه عمر در از نمودند طمع نمودیم، پس بر محمد و آل اودرود فرست، و

صادِقاً تَکْفینا بِهِ مِنْ مَؤُنَةِ الطَّلَبِ، وَاَلْهِمْنا ثِقَةً خالِصَةً

مارایقین وباورراستی ببخش که بوسیلهٔ آن ازدشواری خواستن(ازغیرتو)برهانیمان، واطمینان

تُعْفینا بِها مِنْ شِدَّةِ النَّصَبِ، وَاجْعَلْ ما صَرَّحْتَ بِهِ مِنْ عِدَتِکَ

خالص در دل ما افکن که با آن از سختی رنج (در طلب روزی) نگاهداریمان، و وعده و نومیدی را که در

في وَحْيِکَ، وَاَتْبَعْتَهُ مِنْ قَسَمِکَ في کِتابِکَ قاطِعاً لِاهْتِمامِنا بِالرِّزْقِ

وحی خود را(به پیامبرت) تصریح و بیان کرده‌ای و در کتاب خویش (قرآن کریم) بدنبالش قسم و سوگند

الَّذي تَکَفَّلْتَ بِهِ، وَحَسْماً لِلْاِشْتِغالِ بِما ضَمِنْتَ الْکِفایَةَ لَهُ

خود را آورده‌ای وسیلهٔ جدا ساختن کوشش ما و مشغول شدن بروزی که تو آنرا ضمانت نموده‌ای قرار ده

فَقُلْتَ وَ قَوْلُکَ الْحَقُّ الْاَصْدَقُ، وَاَقْسَمْتَ وَقَسَمُکَ الْاَبَرُّ

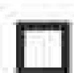
پس گفته‌ای و گفتار تو حق و راست ترین گفته‌ها است، وقسم یاد کرده‌ای و قسم تو با جا و

الْاَوْفی: وَ فِي السَّماءِ رِزْقُکُمْ وَ ما تُوعَدُونَ، ثُمَّ قُلْتَ:

و فا کننده‌تر است: (اسباب) روزی شما و آنچه با آن وعده داده می‌شوید در آسمان است، آنگاه فرموده‌ای

فَوَرَبِّ السَّماءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ ما اَنَّکُمْ تَنْطِقُونَ.

پس به پروردگار آسمان وزمین سوگند که هر آینه آن حق و درست است مانند آنکه شما سخن می‌گویید.

عمل مُهمّ جهت اداء قرض و رفع فقر

ایضاً فیض کاشانی (ره) از مولایمان حضرت امیرالمؤمنین(ع) نقل نموده است که اگر تا چهل روز هر روز یک مرتبه سورهٔ مزمل، یک مرتبه سورهٔ واقعه، یک مرتبه سورهٔ واللیل و یک مرتبه سورهٔ الم نشرح را بخواند و چون قرائت سوره‌ها تمام شد این دعا را بخواند جهت اداء قرض و رفع فقر حاجت او روا می‌گردد دعا این است: «**یا رازِقَ السّائِلینَ یا راحِمَ المَساکینَ یا وَلیَّ المُؤْمِنینَ یا غِیاثَ المُسْتَغیثینَ یا اَرْحَمَ الراحِمینَ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَاکْفِنی بِحَلالِکَ عَنْ حَرامِکَ وَ بِطاعَتِکَ عَنْ مَعْصیَتِکَ وَاَغْنِنی بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِواکَ یا اِلهَ الْعالَمینَ وَ صَلَّ اللّٰهُ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آله اَجْمَعینَ**».

در کتاب الخواص علامهٔ اصفهانی از حضرت امام جعفر صادق(ع) روایت است که هرکس سورهٔ کهف را بنویسد و در شیشه‌ای که سرتنگ باشد قرار دهد و آن را در منزل خود نگه دارد از فقر و قرض خلاص می‌شود و او و اهل عیالش محتاج نمی‌گردند.

ایضاً در حاشیهٔ زاد المعاد علامهٔ مجلسی(ره) مسطور است که جهت رفع فقر هر بامداد این آیهٔ شریفه را قرائت نماید:

«**وَ مَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَکِّسْهُ فِي الْخَلْقِ اَفَلا یَعْقِلُون**»(یس۶۸)

و نیز فیض کاشانی(ره) نقل می‌نماید کسی که روزی بر او تنگ شده باشد روایت است که این تسبیحات را به ترتیب زیر مداومت نماید و هر کدام را روزی هزار بار بگوید که نافع است: روز شنبه «**اَللّٰهُمَ صَلِّ عَلیٰ مُحمدٍ وَ آلِ مُحمّد**»

روزیکشنبه «**یا رَبَّ العالَمینَ**»

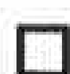
روز دوشنبه «**یا ذَاالجَلالِ وَ الْاِکْرامِ**»

روز سه شنبه «**یا قاضِیَ الحاجاتِ**»

روز چهار شنبه «**یا اَرْحَمَ الراحِمین**»

روز پنج شنبه «**یا حَیُّ یا قَیُّوم**»

روز جمعه «**لا اِلهَ اِلاّ اللّٰهُ الْمَلِکُ الحَقُّ الْمُبین**».

اداء قرض

ایضاًدر لئالی المخزونه فیض کاشانی است که جهت ادای قرض و رسیدن نعمتهای پی درپی خواندن دعای توسل مولایمان امام جوادعليه السلام بسیار مجرب است و آن این است: «اللّهُمَّ إِنّي اَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَ لِيِّکَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ اِلاّ جُدْتَ بِهِ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِکَ وَ تَفَضَّلْتَ بِهِ عَلَيَّ مِنْ وُسْعِکَ وَ وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِکَ وَ اَغْنِنِي بِحَلالِکَ عَنْ حَرامِکَ وَجَعَلْتَ حالِي اِلَيْکَ اِنَّکَ لِماتَشاءُ قَديرٌ».

مؤلف گوید: همچنین متوسل شدن به آن حضرت از طرق مختلفه مانند نذر و غیره در موارد مذکوره منجح و مؤثر می‌باشد انشاء الله تعالی.

و سید بن طاووس(ره) در کتاب المجتنی روایت نموده که مفضل بن فضاله دینی داشت و این دعا را خواند شخصی در خواب به او گفت از فلان موضع این مقدار بردار و دین خود را ادا کن پس آن کار را کرد و دین خود را ادا نمود دعا این است:

«ياذَاالْجَلالِ وَالْإِكْرامِ بِحُرْمَةِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ اِقْضِ عَنّي دَيْنِي».

ایضاً در کتاب الخواص علامهٔ اصفهانی‌از حضرت امام جعفر صادقعليه السلام روایت است که سورهٔ «آل عمران» را سیزده مرتبه بخواند به جهت ادای دین.

همچنین فیض کاشانی(ره) از مکارم الاخلاق روایت نموده که از حسین بن خالد منقول است که گفت در بغداد سیصد هزار درهم دین بر من آمد و چهار صد هزار درهم دیگر نیز دین داشتم و قرض خواهانم مجال نمی‌دادند که نزد حضرت امیر المؤمنینعليه السلام بروم پس نامه نوشتم و در آن وصف حال خود نمودم، پس حضرت جواب نوشتند که در عقب هر نماز سه مرتبه می‌گویی: «اَللّهُمَّ إِنّي اَسْئَلُکَ يا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ بِحَقِّ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَنْ تَرْحَمَني بِلا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَللّهُمَّ إِنّي اَسْئَلُکَ يا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ بِحَقِّ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَنْ تَرْضِيَ عَنّي بِلا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَللّهُمَّ إِنّي اَسْئَلُکَ يا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ بِحَقِّ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَنْ تَغْفِرَ لي بِلا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ»، راوی گوید که به این مداومت نمودم و الله چهار ماه نگذشت که دین من ادا شد و صد هزار درهم اضافه آمد.

در مستدرک محدث نوری(ره) ومکارم الاخلاق طبرسی(ره) روایت است که برای قضای دین چهار رکعت نماز می‌گذاری (دو نماز دو رکعتی) در رکعت اول بعد از حمد ده مرتبه سورهٔ «فلق» را می‌خوانی و در رکعت دوم بعد از حمد ده مرتبه سورهٔ «کافرون» و ده

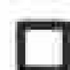
مرتبه آیةالکرسی و ده مرتبه آمَنَ الرّسول(از آیهٔ ۲۸۴ تا آخر سورهٔ مبارکهٔ بقـره) را می خوانی پس چون سلامِ دو رکعت را دادی ده مرتبه می‌گویی:

«سُبْحانَ اللّٰهِ اَبَدَ اْلاَبَدِ سُبْحانَ اللّٰهِ الْواحِدِ اْلاَحَدِ سُبْحانَ اللّٰهِ الْفَرْدِ الصَّمَدِ سُبْحانَ اللّٰهِ الَّذي رَفَعَ السَّمٰواتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ الْمُتَفَرِّدِ بِلا صاحِبَةٍ وَ لا وَلَدٍ» و در رکعت سوم بعد از حمد سه مرتبه سورهٔ تکاثر و در رکعت چهارم بعد از حمد سه مرتبه‌سورهٔ **«قدر»** و سه مرتبه سورهٔ **«زلزال»** را می خوانی پس هنگامی که از نماز فارغ شدی سجده کرده و هفت مرتبه می گویی :

«اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ التَّيْسيرَ في كُلِّ عَسيرٍ فَإِنَّ تَيْسيرَ الْعَسيرِ عَلَيْکَ يَسيرٌ»

پس سر از سجده بر می داری و ده مرتبه می گویی :

«فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ رَبُّ السَّمٰواتِ وَ رَبُّ اْلاَرْضِ رَبُّ الْعالَمينَ وَ لَهُ الْكِبْرِياءُ فِي السَّمٰواتِ وَ اْلاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزيزُ الْحَكيمُ».

دعای مولایمان حضرت امام سجاد(ع) در طلب کمک (از خداوند) جهت قضای دین

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَهَبْ لِيَ الْعافِيَةَ مِنْ دَيْنٍ تُخْلِقُ

بارخدایا بر محمد و آل او درود فرست، و مرا برهان از وامی که بسبب آن آبرویم را (در میان

بِهِ وَجْهي، وَ يَحارُ فيهِ ذِهْني،وَيَتَشَعَّبُ لَهُ فِكْري،وَ يَطُولُ

مردم) ببری، و هوشم در آن پریشان شود، و اندیشه‌ام با آن پراکنده گردد، و کارم در چارهٔ

بِمُما رَسَتِهِ شُغْلي، وَ اَعُوذُبِکَ يارَبِّ مِنْ هَمِّ الدَّيْنِ وَ فِكْرِهِ،

آن طول کشد، و بتو پناه می‌برم ای پروردگارم از اندوه قرض و اندیشهٔ آن

وَ شُغْلِ الدَّيْنِ وَ سَهَرِهِ، فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اَعِذْني مِنْهُ، وَ

وازمشغول بودن به(کار)وام وبیخوابیش پس برمحمدوآل اودرودفرست،ومرااز آن پناه‌ده،

اَسْتَجيرُبِکَ يا رَبِّ مِنْ ذِلَّتِهِ فِي الْحَيٰوةِ ، وَ مِنْ تَبِعَتِهِ بَعْدَ

و از تو پناه میجویم پروردگارا از ذلت و خواری وام در زندگی، و از وبال و گرفتاری آن پس از

الْوَفاةِ ، فَصَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ الِهِ،وَ اَجْرِنى مِنْهُ بِوُسْعٍ فاضِلٍ اَوْ

مرگ، پس برمحمد و آل او درود فرست، و مرا به‌توانگری بسیاریاروزی باندازهٔ حاجت

كَفافٍ واصِلٍ ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ الِهِ، وَاحْجُبْنى عَنِ السَّرَفِ

که‌همیشه باشدازآن مرابرهان،بارخدایابرمحمد و آل او درود فرست، و مرا از اسراف وزیاده‌روی

وَالْاِزْدِيادِ، وَ قَوِّمْنى بِالْبَذْلِ وَ الْاِقْتِصادِ، وَ عَلِّمْنى حُسْنَ

(در صرف مال) بازدار، و به بخشیدن و میانه روی (در زندگی) مستقیم ساز،و روش نیکو در معیشت را

التَّقْديرِ، وَاَقْبِضْنى بِلُطْفِكَ عَنِ التَّبْذيرِ، وَاَجْرِ مِنْ اَسْبابِ الْحَلالِ

بمن بیاموز،ومرابلطف(پرورش)خوداز بیجاخرج‌کردن بازدار،وروزیهای مرااز وسائل حلال

اَرْزاقى، وَوَجِّهْ فى اَبْوابِ الْبِرِّ اِنْفاقى،وَازْوِعَنّى مِنَ الْمالِ ما

روان‌گردان،وانفاق وخرج‌کردنم‌رادرراههای خیرونیکی بگردان، وآن دارائی راکه برای من

يُحْدِثُ لى مَخيلَةً اَوْ تَاَدِّياً اِلىٰ بَغْىٍ اَوْ ماأَتَعَقَّبُ مِنْهُ طُغْياناً اَللّٰهُمَّ

گردنشی و خودبینی آورد یا به ستمگری بکشاند و یا درپی آن گرفتار طغیان و سرکشی گردم از من بگیر

حَبِّبْ اِلَىَّ صُحْبَةَ الْفُقَرآءِ ، وَاَعِنّى عَلىٰ صُحْبَتِهِمْ بِحُسْنِ الصَّبْرِ،

بار خدایا همنشینی فقراء را برایم محبوب گردان و مرا بصیر و شکیبائی نیکو بر همنشینی ایشان یاری

وَ ما زَوَيْتَ عَنّى مِنْ مَتاعِ الدُّنْيَا الْفانِيَةِ فَاذْخَرْهُ لى فى

فرما، و آنچه از کالای دنیای نابود شدنی از من گرفتی، پس (عوض) آنرا در گنجینه‌های خود

خَزآئِنِكَ الْباقِيَةِ، وَاجْعَلْ ما خَوَّلْتَنى مِنْ حُطامِها، وَ عَجَّلْتَ

(درآخرت)که‌همیشگی‌است برایم‌اندوخته‌نما،وآنچه‌ازمال دنیابمن‌ارزانی‌داشته‌ای،وآنچه‌از

لى مِنْ مَتاعِها بُلْغَةً اِلىٰ جِوارِكَ وَ وُصْلَةً اِلىٰ قُرْبِكَ وَ ذَرِيعَةً

کالای آن برای من پیش انداخته‌ای وسیلهٔ رسیدن بجوار (رحمت) خود، و پیوستن

بقرب خویش و وسیلهٔ

اِلیٰ جَنَّتِکَ، اِنَّکَ ذُوالْفَضْلِ الْعَظیمِ، وَ اَنْتَ الْجَوادُ الْکَریمُ

بسوی بهشت گردان، زیرا تو دارای احسان بزرگ و بسیار بخشندهٔ بزرگواری

□

دوری از فقر و کسب برکت و وسعت

از حضرت رسول‌الله(ص) روایت گردیده است که هر کس به منزل خود وارد شود و سورهٔ **«فاتحه»** و **«اخلاص»** را بخواند خدای تعالی فقر را از او بردارد و خیر و برکت بسیار به او عنایت فرماید.

ایضاًدر کتاب الخواص علامهٔ اصفهانی (ره) از مولایمان حضرت امام جعفر صادق(ع) منقول است که هر کس روزی او تنگ باشد هفت با ر سورهٔ **«مریم»** را بخواند روزی بر او فراخ شود انشاءالله.

و نقل است که به جهت حصول غِنیٰ چهل مرتبه بگوید:

«لَهُ ما فِی السَّمٰواتِ وَ ما فِی اْلاَرْضِ وَ اَنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِیُّ الْحَمیدُ».

ایضاً فیض کاشانی (ره) در لئالی المخزونه نقل نموده هر کس در نصف شب دوشنبه دو رکعت نماز بگذارد و در سجده هفتاد بار بگوید**«یا وهّابُ»** وسعت و توانگری یابد انشاءالله تعالی.

ایضاًدر آن کتاب از حضرت رسول الله(ص) روایت است که‌هرکس بخواهد روزی بر او فراخ گردد و به آسانی به او برسد باید هر صبح و شب‌این‌دعاراسه‌مرتبه‌بخواندوگویند به‌حدی نتیجه‌دهد که‌فرزندان‌داعی نیز تاهفت بطن محتاج نگردند بعون‌الله‌تعالی دعااین‌است:

«یا اللّٰه یا اللّٰهُ یا اللّٰهُ یا ربُّ یا ربُّ یا حَیُّ یا قَیُّومُ یا ذَاالْجَلالِ وَ اْلاِکْرامِ اَسْئَلُکَ باسْمِکَ الْعَظیمِ اْلاَعْظَمِ اَنْ تَرزُقَنی رِزْقاً وَاسِعاً حَلالاً طَیِّباً بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ».

همچنین در اللئالی روایت است که برای وسعت رزق هر روز این دعا را بخواند:

«اَللّٰهُمَّ یا سَبَبَ مَنْ لا سَبَبَ لَهُ وَ یا سَبَبَ کُلِّ ذی سَبَبٍ وَ یا مُسَبِّبَ اْلاَسْبابِ مِن غَیرِ سَبَبٍ

صَلِّ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَغْنِنى بِحلالِکَ عَنْ حَرامِکَ وَ بِطاعَتِکَ عَنْ مَعْصِیَتِکَ وَ بِفَضْلِکَ عَمَّنْ سِواکَ یاحَیُّ یاقَیُّومُ بِرَحْمَتِکَ یااَرْحَمَ الرّاحِمینَ».

فصل ششم

ادعیهٔ مربوط به
خواب دیدن و مسائل مختلفهٔ خواب

زیارت پیامبر ﷺ در خواب

میرزای نوری(ره) از جنّة الواقیه شیخ کفعمی(ره) نقل می‌نماید کسی که شب جمعه بعد از نمازی (نمازعشاءیانمازمستحبی‌دیگر) که‌بجامی‌آوردهزارمرتبه‌سورهٔ **«کوثر»** را بخواند و هزار بار صلوات بفرستد در خواب خدمت حضرت خاتم الانبیاء مشرف می‌گردد.

و نیز از سید محدّث توبلی(ره) روایت می‌نماید که حضرت رسول ﷺ فرمودند کسی که دائماً (هر روز یا هر شب) سورهٔ **«مزمل»** را بخواند خداوند جلت عظمته سختی را در دنیا و آخرت از او بر می‌دارد و آن حضرت ﷺ را در خواب می‌بینند و آنچه می‌خواهد از حضرتش طلب می‌نماید.

ایضاً در مصباح کفعمی(ره) است که حضرت صادق علیه‌السلام فرمودند کسی که سورهٔ قدر را بعد از نماز ظهر و قبل از ظهر بیست‌ویک مرتبه بخواند نمیرد تا حضرت محمد ﷺ را در خواب زیارت نماید.

ایضاً میرزای نوری(ره) در دارالسلام نقل نموده کسی که روز جمعه هزار مرتبه بگوید: **«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ النَّبِیِّ الْاُمّیِ»** پیامبر ﷺ را در خواب زیارت نموده یا منزلش را در بهشت می‌بیند و اگر ندید تا پنج جمعه تکرار کند به فضل خداوند عزّاسمه چیزی در خواب بیند که خوشحال گردد.

و نیز برای حاجت مذکور نقل نموده کسی که شب جمعه دو رکعت نماز بخواند و در

هر رکعت بعد از حمد بیست وپنج مرتبه سورهٔ قل هوالله احد بخواند و بعد از نماز هزار مرتبه بگوید: «**صلّی الله علی النّبی الاُمّی**» پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله را در خواب زیارت می‌نماید.

ایضاً میرزای نوری(ره) در دارالسلام آورده کسی که می‌خواهد در خواب خدمت پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله مشرف گردد بعد از نماز عشاء دو رکعت نماز بخواند به هر سوره‌ای که می‌خواهد و سپس این دعا را صد مرتبه بخواند: «**بِسم اللّٰه الرَّحمٰنِ الرَّحیم یٰا نُورَالنُّورِ یٰا مُدَبِّرَ الاُمُورِ بَلِّغْ مِنّي روحَ مُحَمَّدٍ وَ اَرْواحَ آلَ مُحَمَّدٍ تَحیَّةً وَ سَلاٰماً**».

ایضاً در حاشیهٔ زادالمعاد علامهٔ مجلسی(ره) است که این آیهٔ شریفه را جهت خواب دیدن پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله سه شب و هر شب سی مرتبه بخواند:

«**وَ خَلَقْنٰا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مٰا یَرْکَبُونَ**»(یس ۴۲)

و نیز محدث نوری(ره) در دارالسلام از کتاب جذب القلوب الی دیار المحبوب آورده که از اسباب تشرف به لقاء حضرت رسول‌اللهصلی‌الله‌علیه‌وآله در خواب مداومت بر صلوات به این صیغه می‌باشد:

«**اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ کَمٰا تُحِبُّ وَ تَرْضیٰ**».

ایضاً محدث نوری(ره) در دارالسلام نقل نموده کسی که خواندن سورهٔ «**جن**» را مداومت نماید پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله را در خواب می‌بیند و آنچه می خواهد از حضرتش طلب می‌کند و نیز آورده کسی که در نصف شب در شب جمعه سورهٔ «**الکافرون**» را بخواند پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله را در خواب می‌بیند انشاءالله تعالی.

□

دیدن مکان خود در بهشت

سیدبن طاووس(ره) در اقبال از ابن عباس روایت نموده که پیامبرصلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود: کسی که در روز جمعهٔ ماه رجب بین نماز ظهر و عصر، چهار رکعت نماز گذارد و در هر رکعت از آن یک مرتبه حمد و هفت مرتبه آیةالکرسی و پنج مرتبه سورهٔ قل هُواللّٰه اَحَد بخواند (چهار رکعت را مانند نماز صبح دو نماز دو رکعتی بخواند) و سپس ده مرتبه بگوید:

«**اَسْتَغفِرُ اللّٰهَ الَّذي لاٰ اِلٰهَ اِلاّٰ هُوَ وَ اَسْئَلُهُ التَّوبَةَ**»

خداوند تبارک و تعالی از روزی که این نماز را خوانده تا روزی که بمیرد هر روز هزار

حسنه برای او می‌نویسد و از دنیا خارج نمیشود تا آنکه مکان خود را در بهشت در خواب ببیند.

ایضاً سید بن طاووس(ره) در جمال الاسبوع روایت نموده از پیامبر ﷺ که فرمودند: کسی که در شب جمعه چهار رکعت نماز بخواند (دو نماز دو رکعتی) و در هر رکعت بعد از حمد دویست و پنجاه مرتبه سورهٔ **«قل هوالله»** بخواند نمیرد تا جای خود را در بهشت ببیند یا برای او ببینند.

همچنین در دار السلام است که پیامبر ﷺ فرمود: کسی که روز جمعه هزار بار بر من صلوات بفرستد نمیرد تا آنکه جای خود رادر بهشت در خواب ببیند.

ایضاً سید بن طاووس(ره) در اقبال از سلمان فارسی روایت نموده که پیامبر ﷺ فرمود: کسی که شب هفتم رجب چهار رکعت نماز بخواند (دو نماز دو رکعتی) و در هر رکعت حمد یک مرتبه و هر یک از سوره‌های **«قُل‌هُوالـلّٰه»** و **«نٰاس»** و **«فَلَق»** را سه مرتبه بخواند و بعد از تمام شدن چهار رکعت، ده مرتبه صلوات بفرستد و تسبیحات اربعه را ده مرتبه بگوید خداوند او را در زیر عرش قرار می‌دهد (کنایه از عنایت خداوند جلّت عظمته) و از دنیا خارج نمی‌شود تا آنکه جای خود را در بهشت ببیند.

ایضاً سید بن طاووس(ره) در اقبال روایت نموده از پیامبر ﷺ که فرمود:

کسی که شب بیست و دوم از رجب هشت رکعت نماز گذارد و در هر رکعت حمد و هفت مرتبه سورهٔ **«جحد»** را بخواند و بعد از فراغ نماز ده مرتبه صلوات بفرستد و دَه مرتبه استغفار نماید از دنیا خارج نمی‌شود تا مکان خود را در بهشت ببیند انشاءالله تعالی.

همچنین در دارالسلام از کتاب کنزالیواقیت روایت نموده که حضرت رسول‌للّه ﷺ فرمودند: کسی که در شب قدر دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعت بعد از حمد هفت مرتبه سورهٔ **«قل هوالله»** را بخواند و هنگامی که نماز را تمام کرد هفتاد مرتبه استغفار نماید پس از جای خود بر نمی‌خیزد تا آنکه خداوند او و پدر و مادرش را بیامرزد و ملکی خلق می‌فرماید تا برای او تا سال آینده حسنات بنویسد و ملکی را بسوی بهشت می‌فرستد تا برای او درخت کاشته و قصرها بنا نماید و نهرها را برای او جاری کند و از دنیا خارج نمی‌شود تا آنکه تمام اینها را ببیند.

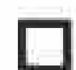
عملی جهت خواب دیدن آنچه که اراده نماید

محدث نوری(ره)در دارالسلام ازکتاب فتح الملک المجید شیخ احمد دیروی از حضرت امیرالمؤمنین(ع) روایت کرده که فرمودند:

کسی که می‌خواهد خداوند عظم شأنه در خواب به او آنچه را که قصد نموده بنمایاند پس قبل از خواب شش رکعت نماز (سه نماز دو رکعتی) بجا آورده در رکعت اول بعد از حمد هفت مرتبه سورهٔ «والشّمس» را بخواند و در رکعت دوم بعد از حمد هفت مرتبه سورهٔ «واللّیل» را بخواند و در رکعت سوم (از دو رکعت دوم) بعد از حمد هفت مرتبه «والضّحی» را بخواند و در رکعت چهارم بعد از حمد سورهٔ «اَلَم نَشْرح» را هفت بار بخواند و در رکعت پنجم بعد از فاتحه (از دو رکعت سوم) هفت مرتبه سورهٔ «والتّین» را بخواند و در رکعت ششم بعد از حمد هفت بار سورهٔ «قدر» را بخواند پس بعد از فراغت ثنای خداوند متعال را بگوید و صلوات بفرستد (می‌تواند به این کیفیت باشد:

اَلْحَمْدُ للّٰهِ رَبِّ الْعالَمینَ وَ صَلَّی اللّٰهُ عَلیٰ سَیِّدِنا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعینَ) و سپس بگوید: **«اَللّٰهمَّ رَبَّ مُحمَّدٍ وَ ربِّ اِبراهیمَ وَ موسیٰ وَ ربِّ اسحقَ وَ یعقوبَ وَ ربِّ جبرئیلَ وَ میکائیلَ وَ اِسرافیلَ و عِزرائیلَ و مُنْزِلَ التَّوریٰةِ والْاِنْجیلَ الزَّبورَ وَالْفُرقانِ العظیمِ اَرِنی فی مَنامِی اللَّیلَةَ ما اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنّیّ»**، پس اگر در شب اول دید یا در شب دوم و سوم و الا تا هفت شب ادامه دهد که انشاءالله او را در خواب راهنمائی می‌نمایند انشاءالله.

مؤلف گوید: به عقیدهٔ حقیر این گونه اعمال و آثار آن بستگی به کیفیت و استعداد روحی دارد و الا با عدم استعداد روح تأثیر این اعمال بعید خواهد بود.

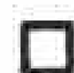
زیاد خواب دیدن

در مصباح کفعمی(ره) است که هر کس سورهٔ «یٰس» را بنویسد و با خود حمل نماید از جن و چشم زخم در امان می‌باشد و زیاد خواب می‌بیند.

عمل شریف منسوب به حضرت امام سجاد(ع)

محدث نوری(ره) در دارالسلام برای رفع هموم دنیا و آخرت عمل شریفی را که به صورت نظم می‌باشد نقل نموده و آن منسوب به مولایمان حضرت امام علی بن الحسین (ع) می‌باشد:

ان کنت تطلب راحة و سعادة — و من الامور الصالحات تمکن
قل یا کریم و یا رحیم ففیهما — سرّ عظیم ظاهر متیقن
تقرأها الفا طاهراً متطهراً — فی خلوة اللیل حین تنام الاعین
یاتیک آت فی منامک قائلا — لک ما یسرّ به التقی الموقن
فهناک تلقی راحة و سعاده — طول الحیاة و بعده لا تحزن

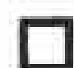

فهمیدن نتیجهٔ عمل در خواب

از شیخ کفعمی(ره) منقول است که در کتاب لفظالفوائد مذکور است هر کس این آیهٔ شریفه را بخواند: **«اَفَحَسِبَ الَّذینَ کَفَرُوا اَنْ یَتَّخِذُوا عِبادي مِنْ دُوني اَوْلیاءَ اِنّا اَعْتَدْنا جَهَنَّمَ لِلْکافِرینَ نُزُلاً»** (کهف ۱۰۲) سپس بگوید:

«اللّهمَّ صلِّ علیٰ محمَّد و آل محمَّد و اَرِني بَیاضاً و حُمْرَةً»

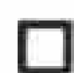
پس به خواب رود اگر در خواب سفیدی دید آن قصد خوب بوده و انجام دهد و اگر سیاهی یا سرخی دید آن عمل را که قصد نموده ترک نماید.

تحصیل یقین به ائمه(ع)

محدث نوری(ره) در دارالسلام از مصباح شیخ روایت کرده که مولایمان حضرت امام صادق(ع) فرمودند اگر کسی در شب بیست و سوم ماه رمضان هزار مرتبه سورهٔ

«قدر» را بخواند صبح می‌کند در حالیکه عقیدهٔ شدیدی دارد به آنچه که مختص به ما می‌باشد «مقام ائمهٔ معصومین علیهم‌السلام» و آن نیست مگر به خاطر چیزی که در خواب به او نشان داده‌اند.

خواب دیدن یکی از ائمه علیهم‌السلام

در دارالسلام محدث نوری(ره) از الاختصاص شیخ مفید روایت است که مولایمان حضرت امام موسی بن جعفر علیه‌السلام می‌فرمودند:

کسی که حاجتی به نزد خداوند متعال دارد و می‌خواهد ما را در خواب ببیند و به موضع و مقام خود نسبت به خداوند پی ببرد پس باید سه شب غسل نماید و بوسیلهٔ آن از ما نجات بطلبد پس ما را می‌بیند و بواسطهٔ ما مورد مغفرت قرار گرفته و موضعش بر او مخفی نمی‌ماند انشاءالله تعالی و سید بحرالعلوم(ره) در ذکر غایات غسل آورده:

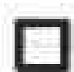
و رؤیة الامام فی المنام لدرک ما یقصد من مرام

خواب دیدن امیر المؤمنین علیه‌السلام

سید ابن طاووس در فلاح السائل روایت می‌کند اگر اراده کردی در خواب به دیدار حضرت امیر المؤمنین علیه‌السلام مشرّف گردی،موقع خوابیدن بگو:

«اَللّٰهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ یا مَنْ لَهُ لُطْفٌ خَفِیٌّ وَ اَیادیهِ باسِطَةٌ لا تَنْقَضی اَسْئَلُکَ بِلُطْفِکَ الْخَفِیِّ الَّذی ما لَطُفْتَ بِهِ لِعَبْدٍ اِلّا کَفی اَنْ تُرِیَنی مَوْلایَ عَلیَّ بْنَ اَبی طالِبٍ علیه‌السلام فی مَنامی»

رؤیت میّت در خواب

سید بن طاووس(ره) در فلاح السائل روایت نموده که اگر خواستی میت خود را در خواب ببینی با طهارت بر پهلوی راست خود بخواب و تسبیحات حضرت زهرا ـ سلام اللّه علیها ـ را بگو و سپس بگو: **«اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْحَیُّ الَّذی لٰا یُوصَفُ وَالْاِیمانُ یُعْرَفُ مِنْهُ، مِنْکَ بَدَتِ الْاَشْیاءُ وَ اِلَیْکَ تَعُودُ فَما اَقْبَلَ مِنْها کُنْتَ مَلْجَأَهُ وَ مَنْجاهُ وَ ما اَدْبَرَ مِنْها لَمْ یَکُنْ لَهُ مَلْجَاءٌ وَلٰا مَنْجا مِنْکَ اِلّٰا اِلَیْکَ فَاَسْئَلُکَ بِلٰا اِلٰهَ اِلّٰا اَنْتَ وَ اَسْئَلُکَ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحیمِ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ صَلَّ اللّٰهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ سَیِّدِ النَّبیینَ وَ بِحَقِّ عَلیٍّ خَیرِ الوَصیّینَ وَ بِحَقِّ فاطمةَ سیّدة نساءِ العالمین و بحقِّ الْحَسَنِ وَالْحُسَیْنِ الَّذی جَعَلْتَهُما سَیِّدَیْ شَبابِ اَهلِ الجَنَّةِ عَلَیْهِمْ اَجْمَعینَ السَّلامُ اَنْ تُصَلِّیَ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ اَهْلِ بَیْتِهِ وَ اَنْ تُرِیَنی مَیِّتی فِی الْحالِ الَّتی هُوَ فیها»**

پس بدرستیکه تو او را می بینی انشاءاللّه.

بعضی از اعمال شریفه قبل از خواب

سید بن طاووس(ره) در فلاح السائل روایت می‌نماید که هر کس در موقع خواب سورهٔ «الهکم التکاثر» را بخواند از فتنهٔ قبر در امان می‌ماند.

ایضاً روایت نموده هنگامی که در رختخواب خود جای گرفت بگوید:

«اللهمّ اِنّی اُشْهِدُکَ اَنَّکَ اِفْتَرَضْتَ عَلَیَّ طاعَةَ عَلّیِ بن ابی طالب(والائمة مِنْ وُلدِهِ) وَالْحَسَنِ وَالْحُسینِ وَعلیِّ بن الحُسینِ وَ مُحمَّدِ بنِ عَلیٍّ وَ جَعفرِ بنِ محمدٍ وَ مُوسَی بنِ جَعفرٍ وَ عَلیِّ بنِ مُوسیٰ وَ مُحَمَّدِ بنِ عَلیٍّ وَ علیِّ بنِ مُحمّدٍ وَ الْحَسَنِ بنِ عَلیٍ وَ الحُجَّةِ بنِ الْحسن العسکری(عليهم السلام)»

پس هر کس این را بگوید و در آن شب از دنیا برود داخل بهشت می‌گردد.

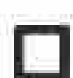

اَمان از سرقت خصوصاً هنگام شب

سید بن طاووس(ره) در فلاح السائل از اصبغ بن نباته روایت می‌نماید که مولایمان حضرت امیر المؤمنین عليه السلام فرمودند: قسم به خدایی که محمد صلى الله عليه وآله را به حق مبعوث فرمود و اهل بیت او را کرامت داد چیزی نیست از حرز برای حفظ از سوختن یا غرق شدن یا سرقت یا شکافتن یا از بین رفتن حیوانی یا گم شدن آن، مگر آنکه در کتاب خدا موجود است پس کسی که معرفت آن را می‌خواهد از من سؤال کند، پس شخصی برخاست و گفت یا امیرالمؤمنین عليه السلام مرا خبر بفرما از حرز سرقت چون هر شب پیوسته چیزی از من دزدیده می‌شود، حضرت عليه السلام فرمودند هنگامی که جای می‌گیری در رختخواب این آیه شریفه را بخوان:

«قُلِ ادْعُوا اللّٰهَ اَوِادْعُو الرَّحمٰنَ ایاً ما تَدْعُوا فَلَهُ الْاَسْماءُ الْحُسْنىٰ وَ لٰا تَجْهَرْ بِصَلٰاتِکَ وَ لٰا تُخٰافِتْ بِهٰا وَ ابْتَغِ بَیْنَ ذٰلِکَ سَبیلاً ـ وَ قُلِ الْحَمْدُ للّٰهِ الذي لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَلَمْ یَکُنْ لَهُ شَریکٌ فِي الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَکَبِّرْهُ تَکْبیراً».(اسری ۱۱۰ـ ۱۱۱).

همچنین از پیامبر صلى الله عليه وآله روایت نموده که فرمودند این آیه (فوق الذکر) ایمنی است برای امتم از سرقت و دزد.

ایمنی از جانوران در هنگام خواب

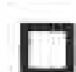
در فلاح السائل است که ابوحمزهٔ ثمالی از مولایمان حضرت امام علی بن‌الحسین عليه السلام روایت نموده که فرمودند کسی که در هنگام قرارگرفتن در رختخواب این کلمات را بخواند خداوند (عظم شأنه) فقر را از او دور می‌نماید و شر هر جانوری را از او دفع و برطرف می‌فرماید کلمات این است:

«اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الْاَوَّلُ فَلٰا شَیْءَ قَبْلَکَ وَ اَنْتَ الظّٰاهِرُ فَلٰا شَیْءَ فَوقَکَ وَ اَنْتَ الْبٰاطِنُ فَلٰا شَیءَ دُونَکَ وَاَنْتَ الْآخِرُ فَلٰا شَیءَ بَعْدَکَ اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمٰواتِ السَّبْعِ وَ رَبَّ الْاَرَضینَ السَّبعِ وَ رَبَّ التَّوْرٰاةِ وَالْاِنْجیلِ وَالزَّبُورِ وَالْقُرْآنِ الْحَکیمِ اَعُوذُبِکَ مِنْ شَرِّ کُلِّ دٰابَّةٍ اَنْتَ آخِذٌ بِنٰاصِیَتِهٰا اِنَّکَ عَلىٰ صِراطٍ مُسْتَقیمٍ».

امان در هنگام خواب

شیخ کفعمی(ره) در مصباح آورده کسی که سورهٔ مبارکهٔ «جاثیه» را بنویسد و همراه داشته باشد در خواب و بیداری از هر محذوری در امان می‌باشد و اگر آن را زیر سر خود قرار دهد از تمام گروههای جن در امام می‌ماند انشاءالله تعالی.

و صاحب خواص السّور آورده که از مولایمان حضرت امام ابی عبداللّه جعفربن محمد الصادق(ع) منقول است که سورهٔ مبارکهٔ «احقاف» را به جهت دیو و پری هفت بار بخواند و نیز منقول است که هر کس این سوره را بنویسد و با خود نگهدارد از شر دیو و پری ایمن گردد و در خواب و بیداری ازهمه محذورات محفوظ ماند و اگر شب آن را در زیر بالین گذارد هیچ آفتی در موقع شب به او نمی‌رسد.

ادعیهٔ رفع بی‌خوابی

در حاشیهٔ منهاج و فلاح السائل سید بن طاووس(ره) است که در حدیث معتبر منقولست حضرت فاطمه(س) به حضرت رسول الله(ص) شکوه نمود از بی خوابی، حضرت فرمود این دعا را بخوان: **«يا مُشْبِعَ البُطُونِ الْجائِعَةِ وَ يا كاسِيَ الجُسوُمِ الْعارِيَةِ وَ يا مُسَكِّنَ الْعُرُوقِ الضّارِبَةِ وَ يا مُنَوِّمَ الْعُيُونِ السّاهِرَةِ سَكِّنْ عُرُوقِي الضّارِبَةَ وَ أْذِنْ لِعَيْني نَوْماً عاجِلاً»**. پس این را گفت و بیخوابی از حضرت(س) دفع شد.

و در حدیث دیگر از مولایمان حضرت صادق(ع) منقول است که هر کس را بیخوابی عارض شود و خوابش نبرد این دعا را بخواند:

«سُبْحانَ اللّهِ ذِي الشَّأنِ، دائِمِ السُّلْطانِ، عَظيمِ الْبُرْهانِ كُلَّ يَومٍ هُوَ في شَأنٍ».

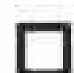
و نیز در جنة الامان کفعمی(ره) است که سورهٔ مبارکهٔ «تحریم» را بر بی‌خواب بخواند بیخوابی او زائل گردد.

دفع ترس در خواب و بیخوابی

در حاشیهٔ منهاج سمنانی و تسهیل الدواء از حضرت امیرالمؤمنین(ع) مروی است

که چون کسی درخواب بترسد از بیم دزد، و بیخوابی بر او مستولی گردد این آیه را بخواند: «فَضَرَبْنا عَلىٰ اٰذانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنينَ عَدَداً ـ ثُمَّ بَعَثْناهُمْ لِنَعْلَمَ اَيُّ الْحِزْبَيْنِ اَحْصىٰ لِما لَبِثُوا اَمَداً». (کهف۱۲ـ۱۱).

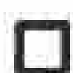

دفع خوابهای پریشان و احتلام

از ابن عباس منقول است کسی که خوابهای پریشان و کابوس او را زحمت می‌دهد آیهٔ **«شهد الله»** (۱۸ آل عمران) را بخواند خلاص می‌شود انشاءالله.

و منقول است که هر کس در وقت خواب سورهٔ **«معارج»** را بخواند خوابهای شوریده نبیند و تاصبح از همهٔ آفات محفوظ بماند و اگر این سوره را در شب بخواند احتلام او را نیافتد ایضاً در کتاب الخواص علامه اصفهانی(ره) مسطور است که اگر کسی در وقت خواب پانزده مرتبه سورهٔ **«واللیل»** را بخواند خوابهای شوریده نبیند.

در تسهیل الدواء آورده که چون سورهٔ **«الطارق»** را در هنگام خواب بخواند از محتلم شدن در امان باشد انشاءالله تعالی و نیز اگر سوره **«نور»** را در رختخواب خود قرار دهد محتلم نمی‌گردد.

جهت دیدن خوابهای خیر

در مصباح کفعمی(ره) درخواص سورهٔ **«زخرف»** است که هرکس این سوره مبارکه را در هنگام خواب زیر سر خود بگذارد جز خوابهای خیر نخواهد دید انشاءالله تعالی.

دفع اثرات مضرهٔ خوابهای پریشان و ناگوار

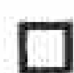
در تسهیل الدواء وفلاح السائل سید بن طاووس(ره) است که چون کسی خواب شوریده و ناگوار دید به پهلوی دیگر بگردد واین آیه را بخواند و خواب را به کسی نگوید

حقتعالی(عظم شأنه) به فضل خود بدی رابه نیکی و خیر بدل فرماید آیه این است:
«اِنَّمَا النَّجْوىٰ مِنَ الشَّيْطانِ لِيَحْزُنَ الَّذينَ آمَنوا وَ لَيْسَ بِضارِّهِمْ شَيْئاً اِلّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَ عَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ» (مجادله ۱۰)، سپس این دعا را بخواند:
«اَعُوذُ بِما عاذَتْ بِهِ مَلائِكَةُ اللّٰهِ الْمُقَرَّبُونَ وَ اَنْبِياءُ اللّٰهِ الْمُرْسَلُونَ وَ عِبادُ اللّٰهِ الصّالِحُونَ مَنْ شَرِّ ما رَأَيْتُ وَ مِنْ شَرِّ الشَّيْطانِ الرَّجيمِ وَ صَلَّى اللّٰهُ عَلىٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطاهِرينَ».

کم نمودن خواب

در تسهیل الدواء و تحصیل الشفاء آورده که اگر آیات سخره را در هنگام خواب بخواند و بی‌خوابی را مسئلت نماید خواب او کمتر می‌شود: «اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذي خَلَقَ السَّمٰواتِ وَالْأَرْضَ في سِتَّةِ اَيّامٍ ثُمَّ اسْتَوىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهارَ يَطْلُبُهُ حَثيثاً وَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّراتٍ بِاَمْرِهِ اَلا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعالَمينَ ـ اُدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعاً وَ خُفْيَةً اِنَّهُ لا يُحِبُّ الْمُعْتَدينَ ـ وَ لا تُفْسِدوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ اِصْلاحِها وَ ادْعُوهُ خَوْفاً وَ طَمَعاً اِنَّ رَحْمَةَ اللّٰهِ قَريبٌ مِنَ الْمُحْسِنينَ»(اعراف ۵۴ـ۵۶)

دفع غلبه خواب

در دارالسلام محدث نوری (ره) و مکارم‌الاخلاق برای دفع غلبه خواب آورده که این آیه شریفه را بر آب بخواند و صورت خود را به آن آب بشوید:
«و لَمّا جاءَ مُوسىٰ لِميقاتِنا و كَلَّمَهُ رَبُّهُ قالَ رَبِّ اَرِني اَنْظُرْ اِلَيْكَ قالَ لَنْ تَراني و لٰكِنِ انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكانَهُ فَسَوْفَ تَراني فَلَمّا تَجَلّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكّاً وَ خَرَّ مُوسىٰ صَعِقاً فَلَمّا اَفاقَ قالَ سُبْحانَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ و اَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنينَ» (اعراف ۱۴۳).

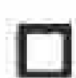

بیدارشدن از خواب در وقت مُعیّن

در خواص السّور آورده که چون کسی بخواهد در هر وقت شب که قصد نماید بیدار شود این آیات شریفه را در وقت خواب بخواند:

«اِنَّ الّذینَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّالِحاتِ کانَتْ لَهُمْ جَنّاتُ الْفِردَوسِ نُزُلاً ـ خالِدینَ فیها لایَبْغُونَ عَنْها حِوَلاً ـ قُلْ لَوْ کانَ الْبَحرُ مِداداً لِکَلِماتِ رَبّی لَنَفِدَ الْبَحرُ قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ کَلِماتُ رَبّی وَ لَوْ جِئْنا بِمِثْلِهِ مَدَداً ـ قُلْ اِنَّما اَنَا بَشَرٌ مِثْلُکُمْ یُوحیٰ اِلَیَّ اَنَّما اِلٰهُکُمْ اِلهٌ واحِدٌ فَمَنْ کانَ یَرجُوا لِقاءَ رَبِّه فَلْیَعْمَلْ عَمَلاً صالِحاً وَ لا یُشْرِکْ بِعِبادَةِ رَبِّه اَحَداً» (کهف ۱۰۷ ـ ۱۱۰)، و بعد از آن بگوید:

«اَللّٰهُمَّ اَیْقِظْني في وَقْتِ کَذا فَاِنَّ رُوحي بِیَدِکَ فَاسْتَغْفِرُکَ فَاغْفِرْلي اِنَّکَ عَلیٰ کُلِّ شَیء قَدیرٌ فَعّالٌ لِما یُرید لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّي کُنْتُ مِنَ الظّالِمینَ» یعنی خدایا مرا در وقت کذا (همان وقت معین را در نظر بگیرد) بیدار بفرما پس بدرستیکه روح من به دست تو می‌باشد پس تو را استغفار می‌نمایم پس مرا ببخش بدرستیکه تو بر هر چیزی قادر هستی و هر آنچه بخواهی انجام می‌دهی خدایی به جز تو نیست پاک و منزه هستی بدرستیکه من از ظالمین هستم.

کیفیت صحّت خوابها در روزهای ماه

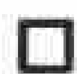
محدث نوری (ره) در دارالسلام ابیاتی را که منسوب به مولایمان حضرت امام ابی عبداللّه جعفر بن محمد الصادق علیه السلام می‌باشد و در مورد کیفیت وصحت و سقم رؤیاها در طول ایام ماه قمری می‌باشد را نقل نموده که به سبب ظرافت این ابیات آن را ذکر می‌نمائیم.

تأویل ما جا فی منام الشهر — فیما رواه من کتاب الفخر
اول یوم لیس بالصحیح — ما فیه من خیر و من قبیح
و ثانیاً و ثالثاً من بعده — مهما تری تاویله بضده
ورابعاً وخامساً قد اخرا — تقسیره لیالیاً و اشهرا

و سادساً من بعده و سابعا	كذلک الثامن ثم التاسعا
صادقة صحيحة لا تخرم	ان كنت لاتعلم فسوف تعلم
و عاشراً باطلة روياها	وحاديا و ثانيا وراها
و ثالثاً و رابعاً للعشر	فقد كفيت خيرها و الشر
وخامس العشر رؤياها صادقة	ياحبّذا ان تكن موافقة
و سادساً و سابعاً يقينا	تؤخّر ايام مع سنينا
و ثامناً و تاسعاً صحيحة	مليحة تكون او قبيحه
عشرينها و واحد العشرينا	رويا هما كاذبة يقينا
و ثانياً العشرين يا مغرور	تاويلها الافراح و السرور
و ثالثا و رابعا العشرينا	مهما تكن بضده تكونا
وخامساً و سادسا العشرينا	رويا هما باطلة يقينا
و سابعاً و ثامناً لاتكذب	فانها صحيحة مجرَّب
و تاسع العشرين يا خليلی	فانها باطلة التاويلی
ثم الثلثين بلامحاله	صادقة باجمع الاحوال
هذا وصلی الله ذی الجلال	علی النبی المصطفی و الآل

ترجمه: تاویل آنچه که از رویاهای ایام ماه می‌باشد، در آنچه که از کتاب علم ائمه روایت شده، روز اول صحیح نیست، آنچه که از خیر و شرّ در رؤیاها دیده شود و روز دوم و سوم تعبیر آن را هر زمان بعد از خواب به ضدش می‌بینی و روز چهارم و پنجم تعبیر آن شبها یا ماههایی به تأخیر می‌افتد و روز ششم و هفتم و نیز هشتم و نهم صحیح و راست بوده و عوض نمی‌شود و اگر ندانی بزودی این را در می‌یابی، روز دهم رؤیایش باطل است و روز یازدهم و دوازدهم و سیزدهم و چهاردهم خیر و شرّ آن از تو کفایت می‌گردد، و روز پانزدهم ماه رؤیای آن صادقه است و چه نیکو است که موافق بشود و روز شانزدهم و هفدهم تعبیر رؤیا روزها یا سالها به تأخیر می‌افتد و هجدهم و نوزدهم رؤیای آن صحیح است چه نیکو بوده و چه زشت باشد و روز بیستم و بیست و یکم رؤیایش یقیناً کاذب می‌باشد و روز بیست و دوم تعبیرش فرح و شادمانی است و روز بیست و سوم و بیست و چهارم هر زمانی که باشد به ضدش خواهد بود و بیست و

پنجم بیست و ششم یقیناً باطل می‌باشد و روز بیست و هفتم و بیست و هشتم کاذب نبوده و صحیح و مجرب می‌باشد و رؤیای بیست و نهم باطل می‌باشد و رؤیای سیم بدون شک در همه احوال صادقه می‌باشد. و بدانکه شب هر روز منظور همان روز بعد می‌باشد یعنی خواب شب اول منظور همان روز اول است.

مکانهایی که خوابیدن در آن مکروه می‌باشد

محدث نوری (ره) در کتاب شریف «دارالسلام» مکانهایی که خوابیدن در آنها مکروه می‌باشد را از روایات استنباط نموده و برای دوری از تطویل فقط به موارد آن اشاره می‌شود.

۱ ـ محلی که در آن غیر شخص خواب، شخص دیگری نباشد (به تنهایی در مکانی بخوابد).

۲ ـ بر روی بامی که دورچین نداشته‌باشد.

۳ ـ اتاقی که در و پوشش نداشته باشد.

۴ ـ اتاقی که در آن عکس یا مجسمه‌ای باشد که روی آن پوشیده نشده یا در آن سگ و ظرفی باشد که در آن بول بشود.

۵ ـ سقف اتاق بیشتر از هفت یا هشت ذرع باشد مگر آنکه بر آن آیة‌الکرسی نصب گردد.

۶ ـ اتاقی که خاکروبه و زباله از آن خارج نشده یا دستمال گوشت در آن باشد (مقصود دستمال گوشتی بوده که در قدیم گوشت را در آن گذاشته و در اتاق آویزان می‌کردند که این باعث فساد گوشت و در نتیجه بیماری ساکنین اتاق را به همراه داشته و روایت نیز همین مضمون رامی‌فرماید).

۷ ـ اتاقی که در آن تار عنکبوت باشد.

۸ ـ اتاقی که در آن شخص جنب یا حائض باشد بلکه اتاقی که زنان در آن باشند خوابیدن در آن مکروه است.

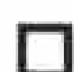
۹ ـ اتاقی که نور خورشید در آن بطور مستقیم بتابد.

۱۰ ـ مکانهایی که نماز خواندن در آن نهی شده باشد (مکروه باشد) مانند اتاقی که درآن تصویرذی روح(عکس انسان یاجانوران)،خون،خمر،آتش وگوشت خوک باشد.

۱۱ ـ مسجدالحرام و مسجدالنبی.

۱۲ ـ مکان غصبی یا مشتبه و این اولین شروط می‌باشد که باید مورد توجه قرار گیرد زیرا خوابیدن در این مکان حرام می‌باشد.

۱۳ ـ مکان نجس، برای اینکه ملائکه از آن متنفرند مخصوصا هنگامی که بول یا خمر باشد.

وقتهایی که خوابیدن مکروه است

۱ ـ خوابیدن بعد از صبح و قبل از طلوع آفتاب (بین الطلوعین).

۲ ـ خوابیدن بعد از عصر، چنانچه در کتاب تقویم المحسنین است که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند:

کسی که بعد از عصر بخوابد و عقل او از بین برود پس فقط خود را سرزنش نماید. و منظور از عصر هنگامی است که سایه هر شیء به اندازه دو برابر خودش بشود و آن اول وقت فضیلت نماز عصر می‌باشد.

۳ ـ خوابیدن بین نماز مغرب و عشاء که باعث قطع روزی می‌شود.

و در روایت مرسل از حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله مروی است که خواب هنگام روز پنج نوع می‌باشد:

۱ ـ خواب عیلوله که همان خواب بین الطلوعین بوده و مکروه می‌باشد.

۲ ـ خواب فیلوله که خواب بعد از طلوع آفتاب و ابتدای روز می‌باشد و گفته شده که این خواب موجب ضعف است.

۳ ـ خواب قیلوله و آن خواب قبل ظهر بوده و ممدوح و مفید می‌باشد.

۴ ـ خواب حیلوله و آن خواب هنگام اذان ظهر و بعد از آن می‌باشد و گفته‌اند که این خواب ظلمت است زیرا هنگام نماز ظهر می‌باشد و بعد از اذان ظهر به اندازه چهار رکعت نماز از بهترین اوقات دعا می‌باشد و وقت استجابت دعا و فتوح ابواب آسمان

است.

۵ ـ خواب غیلوله و آن خواب انتهای روز می‌باشد که باعث امراض ظاهری و باطنی می‌باشد.

و نیز محدث نوری (ره) از تقویم المحسنین نقل نموده که خواب بر هفت قسم است: ۱ ـ خواب غفلت و آن خواب در مجلس ذکر (خداوند) می‌باشد، ۲ ـ خواب شقاوت و بدبختی و آن خواب هنگام نماز می باشد، ۳ ـ خواب لعنت و آن خواب هنگام صبح می‌باشد، ۴ـ خواب عقوبت و آن خواب بعد از نماز صبح است، ۵ ـ خواب راحت و آرامش و آن خواب قیلوله و قبل از ظهر است، ۶ـ خواب رخصت و اجازه و آن خواب بعد از نماز عشا می باشد یعنی وقت مجاز و اصلی خواب، چنانچه در آیات شریفه قرآن مکرراً آمده است و باید توجه داشت که این نوع خواب برای انسان ضروری بوده و خواب هنگام روز نمی‌تواند جایگزین آن بشود، ۷ـ خواب حسرت و آن خواب شب جمعه می‌باشد.

مؤلف: محدث نوری(ره) این شرائط زمانی و مکانی خواب را جهت بالا بردن کیفیت رؤیاها و حالات روحی انسان در هنگام خواب بیان نموده و مقید بودن به آن واجب نیست.

فصل هفتم

روش مطالعه و تقویت حافظه

www.telasm.com

روش مطالعه و حفظ اشعار
شیخ محمد حسین تستری و شرح آن از مؤلف

در مقتبس الاثر وتحفة الرضویه در مورد تجربیات علماء دربارهٔ مطالعه و روش تحصیل نکاتی بیان گردیده و شیخ محمد حسین تستری(ره) آن را به نظم درآورده که جهت راهنمایی به شرح اشعار می‌پردازیم:

والبحث قد جُرِّبَ فی الابکار عندهم والحفظ فالاسحار
والکتب فی اواسط النهار واللیل والنهار للتکرار
والکل حال الجوع لاحال الشبع مجرّب تأثیره فلیتبع
واخْتِرْ مَحَلاً خالیاً من شاغل تَنحلُّ فیه عُقدالمشاکل

والبحث قد جرّب فی الابکار عندهم: به تجربه رسیده است که هنگام بحث و گفتگوی درسی یا پرسش و پاسخ هنگام صبح می‌باشد بنابرین مطالعه‌ای که دو نفری یا چند نفری باشد باید در موقع صبح باشد و منظور از صبح بعد از طلوع فجر یا طلوع آفتاب تا حدود چند ساعت بعد از آن می‌باشد.

والحفظ فالاسحار: موقع حفظ نمودن درس هنگام سحر می‌باشد و سحر مدتی قبل از طلوع فجر یا بعد از آن می‌باشد البته معمولاً به ساعات قبل از اذان صبح سحر اطلاق می‌گردد. و در فضیلت وقت سحر و بین الطلوعین(فاصلهٔ زمانی بین طلوع فجر و طلوع آفتاب) روایاتی وارد گردیده و در تفسیر معصومین(ع) آیهٔ «**و قران الفجر اِنّ**

www.telasm.com

قران الفجر کان مشهودا»(اسری ۷۸) به فضیلت وقت نماز صبح و هنگام طلوع فجر تفسیر شده‌است.

اما در فضیلت وقت بین الطلوعین روایات زیادی وارد گردیده و در روایت است که ارزاق در این هنگام تقسیم می‌شود.

والکتب فی اواسط النهار: وقت مناسب برای نوشتن اواسط روز می‌باشد.

واللیل والنهار للتکرار: وقت مناسب برای مرور کردن و تکرار آنچه که حفظ نموده و درس گرفته هنگام شب و روز می‌باشد.

والکلّ حال الجوع لا حال الشبع: تمام این حالات باید در هنگامی باشد که شکم انسان سبک بوده و در حالت سیری و پرخوری نباشد و در روایات در این مورد بحث مبسوطی مطرح گردیده وپر نمودن شکم به عنوان اخلال کنندهٔ در عبادات و فرائض و سلامتی مطرح گردیده، در مستدرک الوسائل محدث نوری(ره) روایت است که دورترین خلق از خداوند هنگامی است که شکم خود را پرکرده باشد. و از پیامبرﷺ روایت نموده که فرمودند قلب‌های خود را بوسیلهٔ زیادی غذا و آب نمیرانید پس بدرستیکه قلوب می‌میرند چنانچه اگر آب زیاد به زراعت برسد از بین رفته و می‌میرد.

و قطب راوندی از پیامبرﷺ روایت نموده که بپرهیزید از پرخوری پس بدرستیکه پرخوری فاسد کنندهٔ بدن و آورندهٔ بیماری و کسل کنندهٔ از عبادت می‌باشد.

و از مولایمان حضرت امام صادقؑ روایت کرده که فرمودند کم خوردن در هر حالت پسندیده می‌باشد. و از حضرت امیرالمؤمنینؑ روایت نموده که پرهیز کن از پرخوری پس کسی که عادت به پرخوری نماید بیماریهایش زیاد شده و خوابهای او فاسد می‌گردد(خوابهای بی معنا می‌بینند).

از این روایات و تجربیات استنباط می‌شود که بهترین حالات انسان همان حالاتی است که ائمهٔ معصومینؑ برای دعا و عبادت در نظر گرفته اند فلذا می‌توان از این اوقات برای مطالعه و حفظ علوم نیز استفاده نمود و آن حالات چنانچه ذکر شد اولاً سبکی شکم در تمام موارد می باشد و ثانیاً زمانهایی است که برای دعا در نظر گرفته شده و آن بهترین و ممتازترین ساعات روز می‌باشد یعنی سحر، بین‌الطلوعین، هنگام ظهر و موقع غروب نمودن آفتاب، البته باید توجه داشت که مطالعه هنگام غروب آفتاب

باعث ضعف چشم، و مکروه می‌باشد.

مجرّب تأثیره فلیتبع: پس باید این موارد را استعمال نمود که تأثیر آن مجرب می‌باشد.

و اختِر محلاً خالیاً من شاغل: برای مطالعه و حفظ، محلی را انتخاب کن که از هر گونه شاغل و برهم زنندهٔ تمرکز حواس خالی باشد، و شاغل بر چند نوع می‌باشد اول آنچه که مشغول کنندهٔ روح باشد و آن روح هر انسانی غیر شخص مورد نظر می‌باشد و در فلاح‌السائل روایت است که یک دعای بنده بطور مخفیانه معادل هفتاد دعای او بطور علنی می‌باشد و خصوصاً باید از افراد فاسق و کسانی که به دنبال لهو و لعب هستند دوری نمود زیرا کسانی که اهل فسق و معاصی می‌باشند دارای ارواح خبیثه بوده و معاشرت با ایشان قلب انسان را از هر نظر دچار خلل می‌نماید بنابرین تنهایی و خلوت از اسباب تمرکز می‌باشد.

نوع دوم شاغل، مشکلات ذهنی و فکری می‌باشد که باید آن را با یاد خداوند متعال و ذکر و خواندن قرآن و توسل به حضرات معصومین ﷺ حل نمود.

و نوع سوم مشتغلات، چیزهایی است که بر روی حواس پنجگانه تأثیر می‌گذارد و در مورد مطالعه و حفظ، حس شنوایی و بینایی مورد نظر می‌باشد و بنابرین باید مکان خلوت و بدون رفت و آمد را انتخاب نمود و مسئلهٔ مهمتر همان ساکت بودن مکان می‌باشد که مربوط به حس شنوایی می‌باشد فلذا باید از صداهای مختلف که تمرکز ذهن را بر هم می‌زند خصوصاً آنچه که متداول شده و آن مخرب روح وجسم واز مخترعات شیطان لعین است اجتناب نمود.

تنحل فیه عقد المشاکل: چون این شرائط را فراهم آوردی گره‌های مشکلات علمی را در آن حل می‌نمایی و البته علمای قدیم با تکیه بر همین شرائط این مقدار درمسائل‌علمی‌تبحرمی‌یافتند. از شرائط دیگری که مفید در مسئله می‌باشد آن است که هنگام مطالعه و حفظ با طهارت بوده و در ابتدا «**بسم اللّٰه الرَّحمن الرَّحیم**» بگوید و از مولایمان حضرت امام باقر ﷺ روایت است که فرمودند: محترم‌ترین آیه را از کتاب خدا دزدیدند و آن آیهٔ «**بسم اللّٰه الرَّحمن الرَّحیم**» می‌باشد که بر بندهٔ خدا لازم است در آغاز هر کار آن را بگوید چه کار بزرگ یا کوچک تا مبارک شود.

نماز جهت کسی که می‌خواهد قرآن حفظ نماید

در جمال الاسبوع سیّد بن طاووس (ره) روایت است کسی که می‌خواهد قرآن حفظ نماید چهار رکعت نماز در شب جمعه بخواند (دو نماز دو رکعتی) در رکعت اول بعد از حمد سورهٔ **«یس»** و در رکعت دوم بعد حمد سورهٔ **«دخان»** و در رکعت سوم حمد و سورهٔ **«الم تنزیل سجده»** ودر رکعت چهارم بعد از حمد سورهٔ **«تبارک الّذي بیده الملک»** را بخواند پس وقتی نماز تمام شد حمد و ثنای الهی را بجا آورده و صلوات بفرستد وبرای مؤمنین استغفار نماید: **(اللّهمّ اغفر للمؤمنین والمؤمنات)** وبگوید: **«اللّهُمَّ ارْحَمْني بِتَرْكِ الْمَعاصي اَبَداً ما اَبْقَيْتَني، وارْحَمْني مِنْ اَنْ اَتَكلَّفَ ما لايُعنيني، وَارْزُقْني حُسْنَ النَّظرِ فيما يُرْضيكَ عَنّي، اَللّهُمَّ بَديعَ السَّمواتِ والأرْضِ، ذَا الْجَلالِ والإكرامِ وَالْعِزَّةِ الَّتي لاتُرامُ، أسْئَلُكَ يا اللّهُ يا رَحْمنُ بِجلالِك وَبِنورِ وَجْهِكَ أنْ تُلْزِمَ قلبي حِفْظَ كتابِكَ كَما عَلَّمْتَني، وَارْزُقْني اَنْ اَتْلُوهُ عَلىَ النَّحوِ الَّذي يُرضيكَ عنّي، وَاَسْئَلُكَ اَنْ تُنَوِّرَ بِكتابِكَ بَصَري وَتُطْلِقَ بِهِ لِساني وَتُفرِّجَ بِهِ قَلْبي وَتَشْرَحَ بِهِ صَدْري وَتَستَعْمِلَ بِهِ بَدَني وَتُقَوِّيَني عَلى ذلِكَ وَتُعينَني عَليهِ فَإنَّهُ لا يُعينُ عَلى الْخيرِ غيرُك ولايُوَفِّقُ لَهُ اِلاّ اَنْتَ»**.

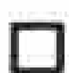

حفظ مطالب در طول روز و دفع فراموشی

در منهاج علامه است که هر کس کثیرالنسیان باشد این آیهٔ شریفه را بعد از نافلهٔ نماز صبح مداومت نماید:

«رَبَّنا لا تُؤاخِذْنا اِنْ نَسينا اَوْ اَخْطَئنا رَبَّنا وَلا تَحْمِلْ عَلَينا اِصْراً كَما حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذينَ مِنْ قَبْلِنا رَبَّنا وَ لا تُحَمِّلنا ما لا طاقَةَ لَنا بِهِ وَاعْفُ عَنّا وَ اغْفِرْ لَنا وَ ارْحَمْنا اَنْتَ مَوْلَيْنا فَانْصُرنا عَلَى الْقَوْمِ الكافِرينَ»(بقره ۲۸۶) و بعد بگوید:**«اَللّهُمَّ لا تَنْسِني ما اَقْرَءُ في يَومي هذا فَاِنَّكَ قُلْتَ سَنُقْرِئُكَ فَلا تَنْسىٰ»**.

پس هر چه را در آن روز بخواند و بشنود(در کلاس درس) یاد می‌گیرد انشاءالله تعالی.

تعلم و تقویت حافظه

علامهٔ اصفهانی (ره) آورده کسی که از **لا أقسمُ بهذاالبلد تا أيحسبُ أن لن يره احد**(۱-۷ سوره بلد) را بنویسد و با آب زمزم بشوید و هفت روز متوالی این آب را بخورد و در این هفت روز بر قرائت سورهٔ «**البلد**» مداومت نماید فهم او زیاد شود و قدرت حافظه‌اش افزون گردد و تعلم قرآن و علوم دیگر بر او آسان شود انشاء الله تعالی.

ایضاً آورده چون سورهٔ مبارکهٔ فاتحه را با مشک و زعفران در ظرفی بلورین بنویسد و آن را با گلاب بشوید و کسی که کند ذهن بوده یا قوّت حافظهٔ او ضعیف باشد هفت روز پشت سر هم از آن گلاب بخورد کند ذهنی او زائل شده و حافظهٔ او قوی می‌گردد. و در بعضی کتب ادعیه است که این آیه را به جهت حافظه بر تخم مرغ پوست کنده ـ در بعضی نسخ تخم مرغ خانگی ـ نوشته تناول نماید:

« وَ هُوَ الْقاهِرُ فَوْقَ عِبادِهِ وَ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذا جاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنا وَ هُم لا يُفَرِّطُونَ»(انعام ۶۱).

همچنین در کتاب خواص السور است که اگر سورهٔ «**حشر**» را در ظرف شیشه‌ای (بلورین) نوشته و با آب باران بشوید و بخورد صاحب حافظه می‌گردد و نیز اگر سورهٔ «**جن**» را در ظرفی (هر نوع ظرف) بنویسد و بشوید و بخورد دارای قوت حافظه می‌شود.

از چیزهایی که قوه حافظه را تقویت می‌کند روزه داشتن، قرآن خواندن، مسواک کردن و آیة الکرسی خواندن می‌باشد.

و در لئالی الاخبار تویسرکانی(ره) علاوه بر موارد مذکور اطاعت امر والدین، دائم‌الوضوء بودن، رو به قبله نشستن و بیدار شدن در شب و مشغول شدن به عبادت را نیز از اسباب تقویت حافظه ذکر نموده است. و نقل کرده‌اند که اگر کسی سورهٔ مبارکهٔ «**الاعلی**» را بنویسد و با خود نگه دارد ذهن او صاف شده و قوت حافظهٔ او زیاد می‌گردد.

در منهاج علامهٔ سمنانی(ره) است که هر کس قوت حافظه‌اش کم باشد بعد از نماز صبح در هر روز (تا وقتی که قوت حافظه‌اش کامل گردد) قبل از حرف زدن بگوید:

«يا حَيُّ يا قَيّومُ فَلا يَفُوتُ شَيْئاً عِلْمُهُ وَ لا يَؤُدُهُ قُوَّةٌ»

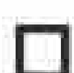
پس قوت حافظه‌اش زیاد گردد.

و در منهاج علامه وارد است که به جهت قوّت حافظه هر روز ده‌مرتبه بگوید:

«فَفَهَّمْناها سُلَیْمانَ وَ کُلّاً آتَیْنا حُکْماً وَ عِلْماً وَ سَخَّرْنا مَعَ داوُدَ الْجِبالَ یُسَبِّحْنَ وَالطَّیْرَ وَ کُنّا فاعِلِینَ یا حَیُّ یا قَیُّومُ یا رَبَّ مُوسیٰ وَ هارُونَ یا رَبَّ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ اَکْرِمْنی بِالْفَهْمِ وَالْحِفْظِ وَالْخَیْرِ یا قاضِیَ الْحاجاتِ وَ صَلِّ عَلیٰ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اَجْمَعِینَ»

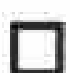
و نیز در کتاب خواص السور مذکور است که چون کسی بخواهد قدرت ذهن او زیاد شود این آیه شریفه را بر نیم مثقال کُندر بخواند و آن را با همین مقدار شکر یا عسل مخلوط نموده و ناشتا بخورد مقصود او حاصل می‌گردد انشاءالله آیه این است:

«وَ لَو اَنَّ ما فِی الْاَرضِ مِن شَجَرَةٍ اَقْلامٌ وَ الْبَحْرُ یَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ اَبْحُرٍ ما نَفِدَتْ کَلِماتُ اللّٰهِ اِنَّ اللّٰهَ عَزیزٌ حَکیمٌ ـ ما خَلْقُکُمْ وَ لا بَعْثُکُمْ اِلّا کَنَفْسٍ واحِدَةٍ اِنَّ اللّٰهَ سَمیعٌ بَصیرٌ» (لقمان ۲۷ ـ ۲۸).

داروی حضرت امیر المؤمنین علی علیه‌السلام به جهت تقویت حافظه

در مصباح شیخ کفعمی(ره) از حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام روایت است که برای تقویت حافظه به مقدار مساوی از زعفران و سُعد می‌گیری و عسل به آن اضافه می‌نمایی و هر روز دو مثقال از آن را می‌خوری که اثر عجیب دارد.

آنچه که موجب تقویت حافظه می‌باشد

در طب الأئمّه از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت نموده که فرمودند: کرفس بخورید که باعث تقویت حافظه می‌گردد. وروایت نموده که فرمودند: بر شما باد به کرفس پس اگر چیزی بود که عقل را زیاد نماید همین می‌باشد.

ودر المحاسن روایت است که «به» بخورید که بر عقل و مروّت شما می‌افزاید.

ودر مکارم الاخلاق طبرسی از حضرت سیّد المرسلین صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت نموده که

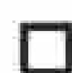
فرمودند: بر شما باد به «خُرفه»، پس اگر چیزی باشد که عقل را زیاد نماید همین می‌باشد وروایت نموده از مولایمان حضرت امام ابی عبداللّه جعفر بن محمّد الصادق علیه السلام فرمودند بر روی زمین سبزی نافع‌تر و بهتر از خُرفه نمی‌روید وآن سبزی حضرت فاطمهٔ زهرا علیهاالسلام می‌باشد.

ودر محاسن روایت نموده که فرمودند چغندر عقل را قوی وخون را صاف می‌نماید.

ونیز روایت نموده که سرکه عقل را قوی می‌نماید.

ونیز در محاسن از حضرت امام حسین علیه السلام از حضرت سیّد المرسلین صلی الله علیه و آله روایت نموده که فرمودند: کدو بخورید، اگر خداوند گیاهی سبکتر از آن بود برای برادرم یونس می‌رویاند، وقتی کسی از شما ترید فراهم نماید از کدو بیشتر بخورید که بر نیروی فکری وعقل می‌افزاید.

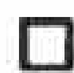
واز حضرت امام صادق علیه السلام روایت نموده از حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام که فرمودند: کدو را بخورید که باعث ازدیاد نیروی فکری می‌شود.

چیزهایی که باعث نسیان و کمی حافظه می‌گردد

در مصباح کفعمی(ره) اشیائی را که باعث ضعف قوهٔ حافظه و فراموشی می‌گردد را بطور منظوم چنین آورده:

توقّ خصالاً خوف نسیان ما مضی   قرائة الواح القبور قدیمها
واکلک للتفاح مادام حامضاً   و کزبزة خضراء فیها سمومها
کذا المشی بین القطار وحجمه   قفاه و منها الهمّ وهو عظیمها
و من ذاک بول المرء فی الماء راکداً   واکلک سؤر الفار و هو تمیمها

به خاطر آوردن فراموش شده

شیخ کفعمی(ره) در جنة‌الامان الوقیة ذکر نموده است که اگر سورهٔ «الضحی» را در

مورد چیزی که فراموش نموده بخواند به یاد می آورد باذن الله تعالی.

همچنین از مولایمان حضرت امام صادق(ع) روایت نموده که اگر خواستی حدیثی را از ما بگویی و شیطان آن را از خاطر تو محو نمود دستت را بر پیشانی بگذار و بگو:

«صلَّیَ اللّٰهُ عَلیٰ مُحمَّدٍ وَ آلِهِ اَللّٰهُمَّ اِنّي اَسْئَلُکَ یا مُذَکِّرِ الْخَیرِ وَ فاعِلَهُ وَالْآمِرَ بِهِ ذَکِّرْني ما اَنسانیهِ الشَّیطانِ»

و در مستدرک محدث نوری (ره) و جعفریات از حضرت امیرالمومنین(ع) روایت گردیده هنگامی که حضرت رسول الله(ص) چیزی را فراموش می‌فرمودند پیشانی مبارک را بر کف دست می‌گذاشتند، پس می‌فرمودند:

«اَللّٰهُمَّ لَکَ الْحَمدُ یا مُذَکِّرَ الشَّيءِ وَ فاعِلَهُ ذَکِّرْني ما نَسیتُ».

و صاحب خواص السّور آورده که اگر کسی اسم مبارک **«ذوالقوّة»** را به این صورت «ذ و ا ل ق و ه» شش بار بر پوست آهو در ساعت دوم روز جمعه بنویسد و کسی که دچار فراموشی باشد با خود نگه دارد فراموشی از او برطرف می‌شود.

رفع اختلالات فکری و ذهنی

در حلیة المتقین روایت نموده که شخصی دچار اختلال فکر و حواس گردیده بود حضرت امام صادق(ع) فرمودند هر شب در هنگام خواب این دعا را بخوان:

«بسم اللّه وباللّه آمنت باللّه وکَفَرْتُ بِالطّاغوت اَللّهُمَّ احْفِظْنی فی مَنامی وَفي یَقَظَتي اَعوذُ بِعِزَّةِ اللّهِ وَجَلالِه مِمّا اَجِدُ وَاَحْذَرُ».

فصل هشتم

ادعیه و اعمال مربوط به سفر

دعای هنگام ارادهٔ سفر

سید بن طاووس(ره) از المحاسن روایت نموده که مولایمان حضرت امام ابی عبدالله جعفر بن محمد الصادق علیه‌السلام هنگامی که ارادهٔ سفر می‌فرمودند می‌گفتند:

«اَللّٰهُمَّ خَلِّ سَبیلَنٰا وَ اَحْسِنْ تَسْییرَنٰا(مَسیرَنٰا) وَ اَعْظِمْ عٰافِیَتَنٰا».

و روایت نموده که فرمودند هنگامی که در سفر بودی بگو:

«اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ مَسیری عِبْراً وَ صَمْتی تَفَكُّراً وَ كَلاٰمی ذِكْراً»

یعنی خدایا سیرم را عبرت قرار بده و سکوتم را تفکر و کلامم را ذکر قرار بده.

بازگشت از سفر به سلامت و برآمده شدن حاجت

در کتاب شریف «جنة الامان الواقیة» شیخ کفعمی(ره) روایت است کسی که قصد خروج از اهلش را داشته باشد برای حاجتی و یا سفر نماید و دوست داشته باشد که سالم به اهل خود بازگشته و خداوند حاجت او را در آن سفر برآورده کند هنگامی که از خانه‌اش خارج می‌شود بگوید:

«بِسْمِ اللّٰهِ مَخْرَجی وَ بِاِذْنِهِ خَرَجْتُ وَ قَدْ عَلِمَ قَبْلَ اَنْ اَخْرُجَ خُرُوجی وَ قَدْ اَحْصیٰ عِلْمُهُ ما فی مَخْرَجی وَ مَرْجَعی تَوَكَّلْتُ عَلَی اْلاِلٰهِ اْلاَكْبَرِ تَوَكُّلَ مُفَوِّضٍ اِلَیْهِ اَمْرَهُ وَ مُسْتَعینٍ بِهِ

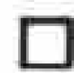
عَلیٰ شُؤُنِهِ مُسْتَزِیدٍ مِنْ فَضْلِهِ مُبَرِّیءٍ نَفْسَهُ مِنْ کُلِّ حَوْلٍ وَ مِنْ کُلِّ قُوَّةٍ اِلّا بِهِ خُرُوجَ ضَرِیرٍ خَرَجَ بِضُرِّهِ اِلیٰ مَنْ یَکْشِفُهُ وَ خُرُوجَ فَقِیرٍ خَرَجَ بِفَقْرِهِ اِلیٰ مَنْ یَسُدُّهُ وَ خُرُوجَ عائِلٍ خَرَجَ بِعَیْلَتِهِ اِلیٰ مَنْ یُغْنِینُها وَ خُرُوجَ مَنْ رَبُّهُ اَکْبَرُ ثِقَتِهِ وَ اَعْظَمُ رَجائِهِ وَ اَفْضَلُ اُمْنِیَّتِهِ اَللّٰهُ ثِقَتی فی جَمیعِ اُمُوری کُلِّها بِهِ فیها جَمیعاً اَسْتَعینُ وَ لا شَیءَ اِلّا ما شاءَ اللّٰهُ فی عِلْمِهِ اَسْئَلُ اللّٰهَ خَیْرَ الْمَخْرَجِ وَالْمَدْخَلِ لا اِلٰهَ اِلّا هُوَ اِلَیْهِ الْمَصیرُ»

پس بدرستیکه اگر او این دعا را بخواند در ورود و خروجش باعث نیکی شده و سالماً به اهل خود مراجعت می‌نماید.

در خواص السّور ازحضرت امام جعفرصادق(ع) منقول است که اگرسورهٔ **«الاعلیٰ»** را در وقت سفر رفتن سه مرتبه بخواند به سلامت بازگردد.

ایضاً ازمولا یمان حضرت امام صادق(ع) منقول است که سورهٔ **«علق»** را بنویسد و در سفر با خود نگهدارد از همهٔ آفات محفوظ باشد تا به وطن خود برگردد.

ایضاً در تحفة الرضویه از بعضی علماء نقل گردیده و مجرب است برای اینکه مسافر به سلامت و سریعاً بازگردد در یک ورقه دنبال هم بنویس:**«لا اله الا اللّه محمّد رسول اللّه»** پس قسمتی که **«محمّد رسول اللّه»** است را پاره کن و به مسافر بده تا همراه داشته باشد و **«لا اله الاّ اللّه»** نزد کسی که باقی می‌ماند باشد.

امنیت در راه و سفر

شیخ کفعمی(ره) در جنةالامان الواقیه ذکر نموده است هنگامی که در بین راه از چیزی ترسیدی پنج سنگ ریزه بردار اول را به اسم الله تعالی دوم را به اسم جبرئیل(ع) سوم به اسم موسی(ع) و چهارم به اسم حضرت محمّد(ص) و پنجم را به اسم ابراهیم(ع) پس این سنگ ها را با خود نگهداری نما انشاءالله از خطرات ایمن می‌گردی.

همچنین در جنةالامان مسطور است که اگر سورهٔ **«اعراف»** را با گلاب و زعفران بنویسد و بر خود آویزان نماید از درندگان و مار و دشمن و گم شدن در راه ایمن می‌باشد.